
WYDAWNICTWA

Anna Gruca
Uniwersytet Jagielloński
ORCID: 0000-0001-6530-9779

BHW 45/2021
ISSN 1233-2224
DOI: 10.14746/bhw.2021.45.9

Bibliografia historii wychowania, szkolnictwa i myśli pedagogicznej w Polsce za rok 2020 (z uzupełnieniami za lata poprzednie)

Wstęp

Bibliografia rejestruje druki zwarte, artykuły z czasopism i prac zbiorowych, wydane w 2020 roku oraz pozycje z lat wcześniejszych, które nie zostały ujęte w poprzednich częściach bibliografii, zamieszczonej na łamach *Biuletynu Historii Wychowania* od 2002 roku. Nie uwzględniono recenzji, opublikowanych w 2020 roku, a dotyczących publikacji zarejestrowanych we wcześniejszych częściach bibliografii. Bibliografia ma układ według podanego niżej schematu. W poszczególnych działach i poddziałach (z wyjątkiem poddziału 5. Szkoły wyższe w Dziale III, gdzie zastosowano układ według nazw uczelni, oraz poddziału 2. Poszczególne biografie w Dziale IV, w którym pozycje ułożone zostały według nazwisk osób, których biografia dotyczy) zastosowano układ alfabetyczny według haseł autorskich lub tytułowych. Opisy w razie potrzeby zostały uzupełnione adnotacjami, a w przypadku prac zbiorowych wyszczególniono składające się na nie artykuły, dotyczące historii oświaty i wychowania.

Schemat układu bibliografii:

- I. Opracowania ogólne. Bibliografie
- II. Rozwój oświaty, wychowania i myśli pedagogicznej
 1. Opracowania ogólne
 2. Okres do 1795 roku
 3. Okres 1795–1918
 4. Okres 1918–1939
 5. Okres 1939–1945
 6. Okres 1945–1989
 7. Okres 1989–2020
 8. Oświata polonijna

- III. Dzieje szkół różnych stopni
 - 1. Szkoły podstawowe i zakłady wychowawcze
 - 2. Szkoły ponadpodstawowe ogólnokształcące
 - 3. Szkoły zawodowe
 - 4. Zakłady kształcenia nauczycieli (z wyjątkiem szkół wyższych)
 - 5. Szkoły wyższe
- IV. Biografie
 - 1. Zbiory życiorysów
 - 2. Poszczególne biografie
- V. Dzieje oświaty pozaszkolnej
 - 1. Oświata dorosłych
 - 2. Biblioteki
- VI. Dzieje ruchu nauczycielskiego
 - 1. Opracowania ogólne
 - 2. Pamiętniki nauczycieli
- VII. Organizacje młodzieżowe
 - 1. Harcerstwo
 - 2. Inne

I. OPRACOWANIA OGÓLNE. BIBLIOGRAFIE

1. ABLEWICZ Krystyna: Samotność potrzebna i niepotrzebna. Perspektywa faktu, rozwoju i relacji na przykładzie studium tekstów Janusza Korczaka. *Horyzonty Wychowania*. Vol. 19: 2020 nr 50 s. 77–91.

2. ADAMCZEWSKI Jakub: Report from the 5th doctoral conference Young stientists at the University. The areas of research and academic passions on the 6th December [2019] in Poznan. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 221–227.

3. BARTNICKA Kalina: Profesorowi Józefowi Miąso – z okazji jubileuszu. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 7–29.

4. BIEN Dominik: Transformatywny intelektualista w polskiej tradycji pedagogicznej i politycznej przelomu XIX i XX wieku. *Przegląd Pedagogiczny*. 2020 nr 1 s. 9–32.

5. BOGDAN Nawroczyński [1882–1974] – inspiracje dla współczesności. Red. nauk. Bogusław Śliwerski, Marek Wałancik. Dąbrowa Górnicza 2020 Akad. WSB ss. 237, nlb. 2.

Treść: Zaczyński Władysław Piotr: Wspomnienie o jubileuszowym wykładzie Profesora Bogdana Nawroczyńskiego s. 15–21; Szymański Mirosław Józef: Nawroczyński o nauczycielu, wykształceniu i człowieku wykształconym s. 23–34; Mastalski Janusz: Nauczanie wychowujące jako niezbędny paradygmat edukacyjny (aktualność myśli Bogdana Nawroczyńskiego) s. 35–48; Gajda Janusz: Trzy warstwy kultury i kształcenia – inspiracje, zagrożenia, wyzwania s. 49–58; Górniok-Naglik Alina: Koncepcja „życia duchowego” Bogdana Nawroczyńskiego wobec edukacji aksjologicznej i wymiarów autokreacji s. 59–76; Szetlak Wiesław: Bogdan Nawroczyński: duchowość w strukturze ludzkiego życia s. 77–90; Rembierz Marek: O uczeniu się pluralizmu w/dzięki pedagogice. Pluralistyczne perspektywy pedagogiki i różnorodne oblicza pluralizmów w krytycznym rozpoznaniu refleksji metapedagogicznej s. 91–139; Wałancik Marek: Znajomość siebie samego, swoich zdolności, kierunku zainteresowań, budzących się zamiłowań – umiejętnością dobrego wyboru zawodu/misji nauczyciela s. 141–153; Waloszek Danuta: Nauczycielski autorytet czy nauczyciel z autorytetem – rozważania w tle z B. Nawroczyńskim s. 155–172; Sierecka Anna Maria: Ideał osobowy nauczyciela według Bogdana Nawroczyńskiego a współczesne koncepcje nauczyciela akademickiego s. 173–181; Podgórska Anna, Podgórska Beata: Rola nauczyciela w ujęciu Bogdana Nawroczyńskiego s. 183–194; Nowak-Zółty Edyta: Wybrane kompetencje nauczyciela na podstawie myśli Bogdana Nawroczyńskiego s. 195–203; Borda Michał, Knapik Michał: Profil osobowy i priorytety pracy nauczyciela religii we współczesnej szkole s. 205–215; Gorczyca Izabella, Górecka Joanna: Jak pogodzić antynomie? O swobodzie i przymusie w No Bell Szkole Podstawowej Montessori s. 217–224; Marzec Bożena: Klasa szkolna w teorii Nawroczyńskiego a współcześnie s. 225–237.

6. BOŁDYREW Aneta: Merited, (Un)Appreciated, (Un)Remembered. Women in Educational and Social Policy Sciences as a Discipline in Poland, 1900–39. *Acta Poloniae Historica*. [T.] 117: 2018 s. 95–129.

7. BRAUN Katarzyna: Wychowawcze znaczenie obrzędowości inspirowane myślą i działalnością pedagogiczną bł. Edmunda Bojanowskiego [1814-1871]. *Rozprawy Społeczne*. T. 14: 2020 nr 3 s. 15–26.

8. BUŁAWA-Halasz Joanna: Problematyka praw dziecka oraz roli zabawy w procesie jego rozwoju i wychowania w świetle poglądów wybranych przedstawicieli myśli pedagogicznej XX wieku. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 193–108.

9. CIAŻELA Andrzej: Uszkolnienie marksizmu. Edukacja a zmiana społeczna. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Politologica*. [T.] 24: 2020 s. 50–63.

10. DĄBROWSKA Joanna Elżbieta: Sprawozdanie z VII Walnego Zebrania Towarzystwa Historii Edukacji, Warszawa, 13 stycznia 2020 roku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 203–206.

11. DORMUS Katarzyna: O granicach wolności w wychowaniu. Kilka uwag na marginesie rozprawy Bogdana Nawroczyńskiego „Swoboda i przymus w wychowaniu”. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 167–181.

Opublikowana w 1929 r.

12. DZIACZKOWSKA Lucyna: Autentyczność i pasja nauczyciela jako uwarunkowania rozwoju ucznia. Pedeutologiczne inspiracje płynące z biografii Anny Nagórskiej (1882–1963). *Roczniki Pedagogiczne*. T. 12: 2020 nr 2 s. 35–49.

13. DZIEDZICTWO Bronisława Ferdynanda Trentowskiego. W 150-lecie śmierci Filozofa. Red. nauk. Sławomir Sztobryn; red. merytoryczny Bogusław Pielat, Sławomir Sztobryn. Łódź 2019. Wydaw. Nauk. Tow. Pedagogiki Filoz. „Chowanna” ss. 346.

Z treści: Sztobryn Sławomir: Przedślowie s. 7–10; Jakubiak Krzysztof: Narodowe i wychowawcze idee polskiego romantyzmu s. 11–17; Winiarz Adam: Bronisława Ferdynanda Trentowskiego [1808–1869] życie i dokonania s. 19–81; Sajdek Wiesława: Doskonałość człowieka jako ideał wychowawczy. Na podstawie pism Bronisława Trentowskiego s. 137–154; Gałkowski Stanisław: „Pedagogika Mesjanistyczna” czyli o nieoczekiwanej aktualności Trentowskiego (i nie tylko) s. 221–229; Kojkoł Jerzy: Wychowanie – Metafizyka – Filozofia. Recepcja twórczości B.F. Trentowskiego w Polsce na przełomie XIX i XX wieku s. 273–304; Sztobryn Sławomir: Polska recepcja filozofii wychowania Bronisława Trentowskiego w ostatnim półwieczu s. 305–321.

14. DZIEDZICTWO idei i pięknięcia międzypokoleniowe w pedagogice polskiej. Wprowadzenie do problemu. Red. nauk. Lech Witkowski. Toruń 2019 Adam Marszałek ss. 275.

Z treści: Witkowski Lech: Relacje międzypokoleniowe jako wyzwanie poznawcze dla historii myśli pedagogicznej w Polsce (zarys problemu) s. 19–41; Michalski Łukasz: Odprawa kohort, czyli granice stosowania pojęcia „pokolenie” (w kontekście analiz dziejów polskiej myśli pedagogicznej i projektu jej archiwum) s. 42–77; Marynowicz-Hetka Ewa: Helena Radlińska i jej pokolenie historyczne: uwspólnianie doświadczeń i wzajemność oddziaływań s. 106–122; Dąbrowski Szymon: Józef Tischner a tradycja tomistyczna (w kontekście edukacji religijnej) s. 187–220; Kamińska-Jatczak Izabela: „Nigdy nie pisałam tak wiele jak w dniach i bezsennych nocach tej epoki”. Analiza działalności pisarskiej Heleny Radlińskiej w okresie okupacji s. 221–233; Witkowski Lech: Bogdan Nawroczyński – „ojciec chrzestny” polskiej pedagogiki (przeciw niespożytkowaniu dorobku) s. 244–265.

15. FREJUSZ Kamilla: Wychowanie jako „dialog i spotkanie” w myśli pedagogicznej Janusza Tarnowskiego [1919–2012]. Studium hermeneutyczno-krytyczne. Warszawa 2020 Wydaw. Nauk. Collegium Bobolanum ss. 423, nlb. 1.

16. FURMANEK Waldemar: Podstawowe przyczyny zagubienia polskiej pedagogiki. Cz. 1. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*. Sectio J: Paedagogia-Psychologia. Vol. 32: 2019 [nr] 4 s. 9–20.

17. FURMANEK Waldemar: Zagubione obszary polskiej pedagogiki. Cz. 2. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*. Sectio J: Paedagogia-Psychologia. Vol. 32: 2019 [nr] 4 s. 21–28.

18. GOLA Beata: VI Seminarium Polskiej Myśli Pedagogicznej: „Teoria i praktyka wychowania katolickiego między rokiem 1939 a Soborem Watykańskim II”, 6 listopada 2020 roku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 211–214.

19. GRABOWSKA-PIENKOSZ Dorota, Falkowska Joanna: Współczesne tendencje w nauczaniu historii wychowania w wybranych ośrodkach akademickich. *Studia Paedagogica Ignatiana*. Vol. 23: 2020 [z.] 3 s. 95–109.

20. GRUCA Anna: Bibliografia historii wychowania, szkolnictwa i myśli pedagogicznej za rok 2018 (z uzupełnieniami za lata poprzednie). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 41: 2019 s. 179–248.

Toż za rok 2019 (z uzupełnieniami za lata poprzednie). *Tamże*. [Nr] 43: 2020 s. 221–287.

21. JANICKA-PANEK Teresa: Wprowadzenie do metodologii badań pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Skierniewice–Radom 2020 Państwowa Uczelnia im. Stefana Batorego z siedzibą w Skierniewicach; współpr. wydawnicza Łukasiewicz ss. 259, il.

22. KAMIŃSKA Aleksandra: Conclusions from the Alfred Adler concept for the analysis of the meaning of life in contemporary pedagogy. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas*. Seria Pedagogika. Z. 19: 2019 s. 97–109.

23. KLAWCZYŃSKI Piotr Rafał: Antropologiczno-teologiczne podstawy wychowania według systemu prewencyjnego świętego Jana Bosko. Kraków 2020 WITKM ss. 70, il.

24. KOCHEL Jan: Władysław Kornilowicz (1884–1946) in the current of catholic culture pedagogy. *Polska Myśl Pedagogiczna*. T. 6: 2020 s. 59–72.

25. KOSTKIEWICZ Janina: Child and family as proletarians of the educational ideology of Bolshevik Marxism in the critical reflection of Polish humanists from the period 1917–1939. *Polska Myśl Pedagogiczna*. T. 6: 2020 s. 17–38.

26. KOŚCIELNIAK Cezary: Przemiany idei uniwersytetu. Warszawa 2019 PWN ss. 224. Lata 1810–2019.

27. KRAWIEC Michał, Thuściak-Delichowska Aleksandra: Edukacja domowa jako alternatywna forma realizacji obowiązku szkolnego. Stan polskich badań i perspektywy badawcze. *Przegląd Pedagogiczny*. 2020 nr 1 s. 191–202.

28. LEGUTKO Justyna: Bibliografia spuścizny Tadeusza Strumiły (1884–1958). *Polska Myśl Pedagogiczna*. T. 6: 2020 s. 375–382.

29. LEŻAŃSKA Wiesława: Geneza i rozwój pedagogiki przedszkolnej w Polsce do roku 1939. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 41–60.

30. ŁUCZYŃSKI Andrzej: Myśl pedagogiczna bł. Edmunda Bojanowskiego (1814–1871) a koncepcja integralnego rozwoju i ochrony dziecka. *Rozprawy Społeczne*. T. 14: 2020 nr 3 s. 1–14.

31. ŁUCZYŃSKI Andrzej: Wartość pedagogii Bronisława Markiewicza w kontekście współczesnych wyzwań pedagogicznych. *Rozprawy Społeczne*. T. 14: 2020 nr 4 s. 64–80. Bł. Bronisław Markiewicz (1842–1912).

32. MENDEL Maria: Pedagogika społeczna radykalnie zaangażowana. O aktualności dzieła Teodory i Izidora Gulkowskich. *Pedagogika Społeczna*. R. 18: 2019 nr 3 s. 23–34.

33. MICHAŁSKI Łukasz M.: Failures of crystallization. On the possibility of existence of the methodology of the history of education. *Kultura i Edukacja*. 2020 nr 2 s. 79–97.

34. MICHEL Małgorzata: Stanisław Jedlewski's system of education and system of youth social rehabilitation on the grounds of chosen works analysis. *Polska Myśl Pedagogiczna*. T. 6: 2020 s. 147–165.

35. MISIK Maria: Edukacja międzykulturowa w perspektywie personalistycznej. Pedagogiczne idee i poszukiwania Katarzyny Olbrycht. *Edukacja Międzykulturowa*. 2020 nr 2 s. 215–232.

36. MODRZEWSKI Jerzy: Stanisława Kowalskiego [1904–1990] poznańska szkoła pedagogiki społecznej. *Pedagogika Społeczna*. R. 18: 2019 nr 4 s. 9–22, 23–55.
37. MRÓZ Mirosław: Pedagogika poświadczona krwią męczennika. Wychowanie do niepodległości w „szkole twórczej” ks. Józefa Roskwitalskiego [1893–1939]. *Rocznik Grudziądzki*. [T.] 27: 2019 s. 73–90.
38. NAWROCZYŃSKI Bogdan: Oddech myśli. Archiwalia główne. Wybór, komentarze i red. nauk. Lech Witkowski. Kraków 2020 Impuls ss. 695.
39. NOWAK-KLUCZYŃSKI Konrad: Historia dyscypliny pedagogiki na Uniwersytecie Poznańskim oraz Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w stulecie istnienia. Próba rekonstrukcji. *Studia Edukacyjne*. Nr 58: 2020 s. 191–212.
40. NOWAK-KLUCZYŃSKI Konrad: Problematyka naukowo-badawcza i dorobek naukowy pracowników Katedry Pedagogiki i Dydaktyki Uniwersytetu Poznańskiego 1919–1939 w stulecie powstania Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (1919–2019). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 41: 2019 s. 145–165.
41. OPIELA Maria: 170 lat realizacji systemu ochrony przez wychowanie w koncepcji Edmunda Bojanowskiego [1814–1871]. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 199–208.
42. OSTAFIŃSKA-MOLIK Barbara: W stronę aksjologicznej neutralności i prób jednoznaczności. Od „wykolejenia” do „zaburzenia”, czyli o przemianach w kluczowych definicjach pedagogiki resocjalizacyjnej. *Polska Myśl Pedagogiczna*. T. 6: 2020 s. 75–92.
43. PLUTECKA Katarzyna: The thought and practice pedagogical of Jan Sierzyński [1788–1824]. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 78–88.
44. ROJEK Marcin: Etyka pedagogiczna Janusza Homplewicz [1931–2006] w świetle przemian współczesnego świata i jej znaczenie edukacyjne. *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. R. 60: 2020 s. 3–16.
45. SADOWSKA Katarzyna: Ministrantura w posoborowej pedagogii Franciszka Blachnickiego [1931–1987] (wprowadzenie do problemu). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 183–197.
46. SARJUSZ-WOLSKA Stanisława: Zarys wychowania moralnego i obywatelskiego. Częstochowa 2019 Wydaw. 3DOM ss. 99, nlb. 3 (Drzewiej Bywało).
Czas powstania dzieła: 1927.
47. SIERADZKA-Baziur Bożena: Analiza pojęciowa wybranych manifestów pedagogicznych w ujęciu historycznym. *Horyzonty Wychowania*. Vol. 18: 2020 nr 48 s. 75–85.
XVI–XX w.
48. SKULIMOWSKA Agnieszka: Posłowie do drugiego wydania „Polskiej Myśli Pedagogicznej” Bogdana Nawroczyńskiego. *Polska Myśl Pedagogiczna*. T. 6: 2020 s. 331–348.
Wyd. Siedlce 2018.
49. SKUZA Aneta: Czesław Czapów [1925–1980] – „w drodze” ku mistrzostwu. *Polska Myśl Pedagogiczna*. T. 6: 2020 s. 167–182.
50. STAŃKOWSKI Bogdan: Wychowawca w świetle salezjańskiego systemu prewencyjnego. Aspekt teoretyczny i zaangażowanie praktyczne. Kraków 2019 Wydaw. Nauk. Akad. Ignatianum ss. 273, nlb. 1, il.

51. STĘPKOWSKI Dariusz: Teozoficzna idea (wy)kształcenia w pedagogice Bronisława F. Trentowskiego [1808–1869]. *Przegląd Religioznawczy*. 2020 nr 3 s. 15–29.
52. SZTAMBORSKA Monika: The education of children and youth to service according to the pedagogical approach of Saint Ursula Ledóchowska [1865–1939]. *Paedagogia Christiana*. 2020 [t.] 2 s. 167–188.
53. SZUDRA-BARSZCZ Anna: Filozofia wychowania Wojciecha Chudego [1947–2007]. *Kultura i Wychowanie*. 2019 nr 1 s. 9–23.
54. SZULAKIEWICZ Władysława, Grabowska-Pieńkosz Dorota, Falkowska Joanna: Z myślą o Niepodległej. Polska myśl pedagogiczna przełomu XIX i XX wieku i okresu międzywojennego. Toruń 2019 Wydaw. Nauk. UMK ss. 217, il.
55. SZYMAŃSKI Mirosław S[tanisław]: Recepcja niemieckiej pedagogiki kultury w polskiej humanistyce. *Kwartalnik Pedagogiczny*. R. 64: 2019 nr 4 s. 9–19.
56. TOMASZEWSKI Roman: Polski i ukraiński wiek XX w perspektywie historii edukacji (wybrane aspekty). Toruń 2019 Adam Marszałek ss. 223.
57. TYS Agnieszka Teresa: Edukacja między filozofią i teologią. XI Polski Zjazd Filozoficzny w Lublinie z perspektywy historii myśli pedagogicznej. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 221–227.
58. WAGA Leszek: Dydaktyczne postulaty Ludwiki Jeleńskiej (1885–1961) w świetle założeń współczesnej pedagogiki integracyjnej. *Roczniki Pedagogiczne*. T. 12: 2020 nr 2 s. 51–62.
59. WALKOWIAK Natalia: Wychowanie religijne w systemie pedagogicznym Marii Montessori w Polsce i we Włoszech. Kraków 2020 Uniw. Papieski Jana Pawła II w Krakowie. Wyd. Teologiczny ss. 238.
60. WAŁEJKO Małgorzata: Wojciecha Chudego [1947–2007] aksjologia wychowania. *Forum Pedagogiczne*. 2020 nr 1 s. 167–180.
61. WIELOGŁOS w myśli o wychowaniu. 100 lat polskiej pedagogiki filozoficznej. Red. nauk. Sławomir Sztobryn, Katarzyna Dworakowska. Warszawa 2020 Wydawnictwa Uniw. Warszawskie-gone dane tekstowe (plik tekstowy PDF; 2,28 MB).
- Treść: Dworakowska Katarzyna, Sztobryn Sławomir: Przedślowie s. 7–11; Maliszewski Krzysztof: Ideologia podziurawiona – pedagogice filozoficznej w nie-filozoficznym czasie nie-filozoficznego plemienia s. 12–23; Wrońska Katarzyna: Samouctwo – myśli pedagogicznej i życiu Władysława M. Kozłowskiego s. 24–42; Krasnodębski Mikołaj: Metafizyka czy ontologia edukacji? s. 43–63; Wasilewski Marcin: O polskiej filozofii wychowania i terminologii pedagogicznej w dziełach Sebastiana Petrycego [1554–1626] s. 64–79; Kulitaeva Maria: Intercultural discourse in the philosophy of education: Theoretical reflection between generality and singularities s. 80–95; Rebes Marcin: The dialectic versus dialogical character of philosophy and its influence on the upbringing of younger generations s. 96–112; Kulyk Yevgen: Designer competence is a component of the basic competency of future teachers of technologies s. 113–122; Prymas-Józwiak Karolina: Opiekun spolegliwy w szkole. W stronę nowego rozumienia tutoring s. 123–137; Sztylka Andrzej: Etyka – pedagogika – prakseologia: refleksja z myśli Tadeusza Kotarbińskiego s. 138–148; Leszczyński Rafał Marcin: Tadeusz Kotarbiński o filozofii i wychowaniu s. 149–175; Michałowska Danuta Anna: Poglądy Tadeusza Kotarbińskiego – inspiracje dla współczesnej filozofii edukacji w społeczeństwie demokratycznym s. 176–194; Żywcok Alicja: „Człowiek porządny” – ideał wychowania moralnego. Na kanwie rozważań etycznych Tadeusza Kotarbińskiego s. 195–212; Sztobryn Sławomir: Projekt antropologii. Przesłanki filozofii wychowania Kotarbińskiego s. 213–224; Godoń Rafał: Posłowie. Wielogłos filozofii wychowania s. 225–227.

62. WŁOCH Anna: Sprawozdanie z konferencji naukowej „Opieka i wychowanie. Dziedzictwo idei teoretycznych i ich praktyczne implikacje”, 16 października 2020 roku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 207–210.

63. WŁODARCZYK Rafał: Korczak’s postulate and justification for the child’s right to respect. Resumé on pedagogical deontology and pedagogy of asylum. *Forum Pedagogiczne*. 2020 nr 1 s. 213–225.

64. WOJNIAK Justyna: „Uniwersytety dla wszystkich”. George Zygmunt Fijałkowski-Bereday i jego wizja kształcenia wyższego. *Studia Paedagogica Ignatiana*. Vol. 23: 2020 [z.] 2 s. 75–93.

65. WOKÓŁ filozofii wychowania. Studia i szkice. Pod red. Sławomira Sztobryna i Moniki Miczki-Pajestki. Kraków 2020 Wydaw. Libron – Filip Lohner ss. 174, nlb, 1.

Z treści: Miczko-Pajestka Monika: Wstęp s. 7–10; Gofron Andrzej: Konstruowanie filozofii edukacji. Perspektywa kulturowa s. 11–29; Szyłka Andrzej: Refleksje o wychowaniu humanistycznym s. 73–83; Miczko-Pajestka Monika: Podmiot w kulturze konwergencji. Filozoficzne aspekty myślenia o podmiotowości, nauczaniu i wychowaniu w kulturze ponowoczesnej s. 85–107; Gofron Beata: Segregacje społeczne w systemie oświaty. Dyskursy, praktyki i reprezentacje nierówności edukacyjnych s. 109–142; Sztobryn Sławomir: Twórcy pedagogiki filozoficznej okresu II RP i PRL. Wstęp do biodoksografii s. 143–155.

66. ŻUKOWSKA Anna Maria: Kontekst historyczny polskiej edukacji plastycznej. Lublin–Kraków 2020 Wydaw. UMCS; Ridero ss. 272, il. XIX–XXI w.

67. ŻYWCZOK Alicja: Posłannictwo i zadania dziejowe rodziny. Transkrypcja myśli pedagogicznej Stanisława Wawrzyńca Staszica [1755–1826]. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 7–25.

68. ŻYWCZOK Alicja: Trwanie i humanizacja rodu ludzkiego. Recepcja dorobku kulturowego Stanisława Wawrzyńca Staszica [1755–1826]. *Polska Myśl Pedagogiczna*. T. 6: 2020 s. 39–57.

II. ROZWÓJ OŚWIATY, WYCHOWANIA I MYŚLI PEDAGOGICZNEJ

1. Opracowania ogólne

69. 60-LECIE Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego (1959–2019). Oprac. red. Aleksandra Górskiego, Michał Górecki, Daniel Morzyński. Bydgoszcz 2019 Wydaw. Uczelniane Uniw. Technologiczno-Przyrodniczego ss. 277, nlb, 1, il., mapy.

Z treści: Topoliński Tomasz: W przededniu 70-lecia Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego s. 23–46; Opiola-Cegielka Monika: Wyższa Szkoła Nauczycielska – Wyższa Szkoła Pedagogiczna – Akademia Bydgoska im. Kazimierza Wielkiego – Uniwersytet Kazimierza Wielkiego. Tradycja czterech szkół zamknięta w jednej historii – 50 lat Uczelni (1969–2019) s. 47–68; Nowak Anna: Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy z perspektywy 40-lecia s. 69–76; Bieliński Marek: Prof. dr hab. Henryk Zbigniew Wrembel [1930–2014] s. 77–79; Zegarski Wojciech: Wspomnienie o Prof. dr hab. Zygmuncie Mackiewicz [1931–2015] s. 80–83; Żarski Jacek: Prof. dr hab. Marek Jerzy [1939–2017] s. 84–86.

70. ACHREMCZYK Stanisław: Dziedzictwo naukowe ziem pruskich. Albertina i Hosianum – dwie szkoły wyższe i dwa ośrodki nauki. *Znad Pisy*. Nr 26: 2020 s. 32–57. XVI–XX w.

71. AMBROŻY Jerzy Tadeusz: 100 lat edukacji zawodowej w Polsce na przykładzie regionu gdańskiego 1918–2018. Gdynia 2019 Region ss. 103, nlb, 1, il.

72. BADANIA regionalne w historii wychowania. Pomorze. Regionalforschung in der Geschichte der Erziehung – Pommern. Red. nauk. Roman Tomaszewski. Toruń–Słupsk 2019 Adam Marszałek; Akademia Pomorska ss. 349, il.

Tręść: Tomaszewski Roman: Wprowadzenie s. 9–33; Tomaszewski Roman: Einführung s. 34–60; Tomaszewski Roman: Pomorze jako region w badaniach historyków wychowania s. 61–85; Tomaszewski Roman: Pommern als Region in der geschichtlich-erzieherischen Forschung s. 86–100; Wirski Adam: Średniowieczne ideały wychowawcze i ich realizacja na Pomorzu s. 103–114; Wirski Adam: Mittelalterliche Erziehungsideale und ihre Verwirklichung in Pommern s. 115–116; Tomaszewski Roman: Pietyzm w procesie wychowania poszczególnych grup społecznych na Pomorzu XVIII–XX wieku s. 117–136; Tomaszewski Roman: Pietismus im Erziehungsprozess der einzelnen Gesellschaftsgruppen in Pommern im 18.–20. Jahrhundert s. 137–159; Porożyński Henryk: Polscy nauczyciele języka polskiego w gimnazjum chojnickim w dobie zaboru pruskiego s. 160–168; Porożyński Henryk: Die Polnischlehrer polnischer Abstammung in dem Konitzer Gymnasium in dem Zeitraum der preussischen Annexion s. 169–170; Apanel Danuta: Sanatoria i prewentoria dla dzieci na Pomorzu Środkowym w latach 1950–1975 s. 173–188; Apanel Danuta: Sanatorien und Kurhäuser für Kinder in Mittelpommern in den Jahren 1950–1975 s. 189–190; Gorloff Elżbieta: Rozwój organizacyjny szkolnictwa ogólnokształcącego w Łęborku w latach 1945–1989 s. 191–218; Gorloff Elżbieta: Organisatorische Entwicklung des allgemeinbildenden Schulwesens in Lauenburg in den Jahren 1945–1989 s. 219–224; Butkiewicz Tomasz: Integracja pomorskiej ludności niemieckiej w nowym ładzie powojennym s. 225–240; Butkiewicz Tomasz: Integration der deutschen Bevölkerung in Pommern in der neuen Ordnung nach dem Krieg s. 241–258; Stelmasiak Izabela: Problematyka pomorska w badaniach historyczno-pedagogicznych Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Pomorskiej Akademii Pedagogicznej w Słupsku s. 259–273; Stelmasiak Izabela: Die pommersche Problematik der historisch-pädagogischen Forschung der Pädagogischen Hochschule und der Pommerschen Pädagogischen Akademie s. 274–275; Tomaszewski Roman: Perspektywa badań regionalnych nad dziejami wychowania na Pomorzu. Uwagi końcowe s. 276–282; Tomaszewski Roman: Die Zukunftsperspektive der Regionalforschung in der Geschichte der Erziehung in Pommern – Schlussbemerkungen s. 283–290.

73. BUDZIKUR Wiesław, Ramza Zbigniew: Z historii szkolnictwa w Sosnowcu. Próba ujęcia monograficznego. Sosnowiec 2019 Progres Wydaw.–Druk–Reklama ss. 256, il.
Od 1874 r.

74. CEPIL Monika, Figulus Tomasz: Studia nad rozwojem sieci szkolnictwa podstawowego w gminie miejsko-wiejskiej Szadek. *Biuletyn Szadkowski*. T. 20: 2020 s. 119–129.
XV–XXI w.

75. CHYŁA Dariusz: Szkoły ewangelickie w Bydgoszczy i okolicach pod koniec XVIII w. w świetle wizytacji Superintendentury w Toruniu. *Kronika Bydgoska*. T. 41: 2020 s. 319–349.
Lata 1772–1800.

76. CZARNECKA Gabriela: Historia Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Wołominie. *Rocznik Wołomiński*. T. 15: 2019 s. 41–70, il.
Od 1919 r.

77. CZERWONE szkoły w gminie Czerwonak. Red. Wojciech Matelski; współpr. Olga Krause-Matelska. [Bolechowo] 2020 Molendium ss. 60, il.
XIII–XX w.

78. DOLAT Krystyna: Szkolnictwo w Kutnie i powiecie kutnowskim w latach 1905–1975. *Kutnowskie Zeszyty Regionalne*. T. 23: 2019 s. 399–434.

79. DOMAŃSKI Romuald: Zarys historii działalności oświatowej w Krasnej. *Podlaski Kwartalnik Kulturalny*. 2020 [nr] 1 s. 29–56.
Lata 1902–1970.

80. EDUKACJA niesłyszących. Wczoraj, dziś i jutro. Red. nauk. Elżbieta Woźnicka. Łódź 2017 Wydaw. Akad. Humanist.-Ekonom. ss. 310, il.

Z treści: Szczepankowski Bogdan: Język migowy w edukacji dzieci głuchych – ujęcie historyczne s. 7–27; Woźnicka Elżbieta: Historia i doświadczenia kształcenia niesłyszących w Łodzi s. 29–79; Rutkowski Paweł, Talipska Małgorzata: Głusi na uczelniach wyższych w Polsce s. 245–266.

81. FALKOWSKA Joanna: Nauczycielki Ziemi Wileńskiej w latach 1915–1923. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 99–112.

82. FALKOWSKA Joanna, Walasek Stefania: Szkoły Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego w Wilnie (1896–1921). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 41: 2019 s. 35–46.

83. GOŁDYN Piotr: Źródła do dziejów szkolnictwa w Polsce w XX wieku. Sprawozdania szkolne, protokoły rad pedagogicznych, kroniki szkolne. Poznań 2019 Wydaw. Nauk. UAM ss. 179, nlb. 1, il. UAM.

84. GULCZYŃSKA Justyna: Real gymnasium and its importance in the context of rebirth of Poland in 1918 – Poznan case. *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*. Vol. 11: 2019 [nr] 2 s. 77–94.

85. HALLE i Sulechów – ośrodki pietyzmu i edukacji. Tło religijno-historyczne, powiązania europejskie. Pod red. Bogumiły Burdy, Anny Chodorowskiej, Bogumiły Husak, Brigitte Klosterberg. Zielona Góra 2019 Oficyna Wydawnicza Uniw. Zielonogórskiego ss. 330, il.

Z treści: Burda Bogumiła, Chodorowska Anna, Husak Bogumiła, Klosterberg Brigitte: Wstęp s. 7–11; Burda Bogumiła: Idee pietyzmu i ich wpływ na rozwój ośrodka edukacyjnego w Sulechowie w XVIII wieku s. 15–25; Grunewald Thomas: „...[U]nd haben wir bey der hülfte, so [Gott] des Evangeli. Glaubensgenossen in Schlesien zu erweisen angefangen, nur das state et videte in stiller Gelassenheit zu practiciren gehabt”. August Hermann Francke [1663–1727], die pietistischen Grafen und die Konvention von Altranstädt s. 27–54; Paškevic Beata: „Pietismi” aus Halle in der Kulturlandschaft Livlands im 18. Jahrhundert. Facetten des Glaubens- und Bildungsprogramms s. 55–66; Bujkiewicz Zbigniew: Materiały archiwalne dotyczące Fundacji [Siegmun]da Steinbarta [1677–1739] w zasobie Archiwum Państwowego w Zielonej Górze s. 161–170; Schulze-Gerlach Christin: Weil „das Wort Gottes in polnischer Sprache rar ist” – Die Herausgabe der polnischen Bibel in Halle 1726 s. 203–217; Husak Bogumiła: „Obiecadlo” von Johann Ignaz Felbiger und „Nauka polskiego pisanja i czytania” von Antoni Kiszewski – Versuch einer vergleichenden Analyse s. 239–259; Konopnicka Małgorzata: Związki między wykształceniem a karierą zawodową szlachty śląskiej w drugiej połowie XVIII wieku s. 263–270; Majcherek Ewa Elżbieta: Kapsuła z aktem erekcyjnym budynku Królewskiego Pedagogium s. 303–306; Kasprovic Joanna: Feliks Bentkowski – seminarzysta w Sulechowie s. 307–316.

86. HISTORIA oświaty w Szumsku na tle kroniki miasteczka. Red., oprac. tekstu, wybór zdjęć Leokadia Żukowska. Szumsk 2019 Grafanet ss. 99, nlb. 1, il.

Na Litwie, XVIII–XXI w.

87. HISTORIE gdańskich dzielnic. T. 2: Stare Przedmieście. Pod red. Janusza Dargacza i Katarzyny Kurkowskiej. Gdańsk 2019 Muzeum Gdańska ss. 559, nlb. 1, il., mapy.

Z treści: Kościelak Sławomir: Gimnazjum Akademickie na Starym Przedmieściu (1558–1817) s. 153–185; Siek Bartłomiej: Rozprawy uczniów Katedry Anatomii i Medycyny Gdańskiego Gimnazjum Akademickiego s. 187–197; Paluchowski Piotr: Drukarze z ulicy Rzeźnickiej. Właściciele drukarni Rady Miejskiej i Gimnazjum Akademickiego na Starym Przedmieściu s. 199–215; Dzienis Helena: Gimnazjum Polskie Macierzy Szkolnej w Wolnym Mieście Gdańsku (1922–1939) s. 379–408; Załęska-Kaczko Jagoda: Architektura Gimnazjum Macierzy Szkolnej w Gdańsku w latach 1922–1939 s. 409–427; Friedrich Jacek: Dekoracja malarska auli Gimnazjum Polskiego Macierzy Szkolnej w Gdańsku s. 429–448.

T. 1. 2018.

88. HISTORYCZNE i współczesne konteksty badań nad edukacją. Studia teoretyczne i analizy empiryczne z okazji jubileuszu sześćdziesięciolecia pedagogiki gdańskiej (1958–2018). Red. nauk. Justyna Siemionow i Paweł Śpica. Toruń 2019 Adam Marszałek ss. 623, il.

Z treści: Grzybowski Romuald: Pedagogika gdańska w perspektywie sześćdziesięciolecia jej istnienia (1958–2018). Wybrane aspekty i konteksty s. 15–74; Żebrowski Jan: Główne kierunki i nowe koncepcje akademickiego kształcenia pedagogów w Uniwersytecie Gdańskim (ze szczególnym uwzględnieniem działalności Zakładu Teorii Wychowania w Instytucie Pedagogiki UG) s. 75–105; Żerko Józef: Profesor Kazimierz Kubik – organizator środowiska naukowego historyków oświaty i wychowania w Gdańsku s. 106–131; Opora Robert: Podstawowe założenia systemu pedagogiki resocjalizacyjnej w ujęciu Profesora Henryka Machela s. 132–143; Pilch Tadeusz: Refleksje i rozterki wokół wizerunku Polaka s. 187–206; Jędrzychowska Barbara: Dzieciństwo i młodość urodzonych w niewoli. Trzy pokolenia rodziny kresowej w drodze do niepodległości s. 255–283; Kryńska Elwira [Jolanta]: Tragiczny los matek i dzieci – egzemplifikacja powojennego zniewolenia Polski (1945–1956) s. 284–302; Łapot Mirosław: Kształcenie nauczycieli szkół powszechnych we Lwowie po reformie jędrzejewiczowskiej s. 305–329; Suplicka Agnieszka: Doskonalenie zawodowe nauczycieli realizowane w Białymstoku w okresie międzywojennym s. 330–347; Dormus Katarzyna: Wkład kobiet w powstanie i rozwój żeńskiego ogólnokształcącego szkolnictwa średniego w Polsce w okresie międzywojennym (stan badań, postulaty badawcze) s. 348–363; Zalas Katarzyna: Uroczystości szkolne jako narzędzie realizacji koncepcji wychowawczych w szkołach powszechnych w Częstochowie (1918–1939) s. 364–391; Sosnowska Joanna: Aspekty wychowawcze i edukacyjne w pracy łódzkich przedszkoli miejskich w okresie międzywojennym s. 392–410; Gulczyńska Justyna: (Nie)zależność szkoły w przełomowych momentach dziejów Polski – przykład reaktywacji szkoły średniej ogólnokształcącej w Poznaniu w odmiennych kontekstach ideowo-politycznych 1918 i 1945 roku s. 413–444; Ślęczka Ryszard: Walka o reformę czy wpływy ideologiczne w szkolnictwie zawodowym w latach 1944–1956 s. 445–461; Wrona-Meryk Izabela: Organizacje ideologiczne i przynależność partyjna nauczycieli szkół zawodowych w Częstochowie w latach powojennych i PRL-u. Zarys problematyki s. 462–488; Gorloff Elżbieta: Szkoły wiodące w województwie gdańskim w latach 60. XX wieku – założenia, organizacja, rola s. 489–503.

89. INGLOT Marek: The Catholic Order teaching in the Tsarist state (1772–1802). *Studia Paedagogica Ignatiana*. Vol. 22: 2019 [z.] 4 s. 73–94.

90. JAWORSKI Piotr, Juško Edmund, Niedojadło Andrzej: Ideowa rola wychowania religijnego uczniów szkół ludowych autonomicznej Galicji oraz powszechnych II Rzeczypospolitej w Okręgu Szkolnym Krakowskim. Wybrane zagadnienia z problematyki wychowania religijno-moralnego i patriotyczno-narodowego. The ideological role of religious education of students of folk schools of autonomous Galicia and the universal Second Republic of Poland in the Krakow School District. Selected issues from the issues of religious-moral and patriotic-national education. Toruń 2019 Adam Marszałek ss. 235, nlb. 6.

91. KACPRZAK Władysław: Szkoły w Gminie Kiernozia. Kiernozia 2019 Władysław Kacprzak ss. 252, nlb. 3, il.

Lata 1918–2018.

92. KALENDARIUM szkół, które mieściły się w mieście przy ul. Św. Mikołaja 4 w Chełmie. [W:] *Dziedzictwo – współczesność*. T. 4. Red. Anna Antczak [i in.]. Chełm 2019 s. 35–56.

93. KARPIŃSKA Karolina: Podręcznik do matematyki Stefana Banacha [1892–1945] w kontekście doświadczeń szkolnych autora. *Analecta*. R. 28: 2019 z. 1 s. 71–138.

94. KLIMEK Marek: The right to education in the 20th century Polish constitutions. *Labor et Educatio*. Nr 7: 2019 s. 133–148.

95. KOBIETA. Wiedza, nauka, uniwersytety. Europa i świat. Pod red. nauk. Moniki Malinowskiej. Warszawa 2019 Dom Wydawniczy Elipsa ss. 252, il.

Z treści: Malinowska Monika: Wstęp s. 7–8; Janiak-Jasińska Agnieszka, Szwarc Andrzej: Badania nad historią kobiet na Uniwersytecie Warszawskim s. 9–25; Krzak-Weiss Katarzyna: Św. Anna – pierwowzór kobiety nauczającej? s. 37–46; Kubas Magdalena Maria: Maria Selvaggia Borghini i Accademia degli Stravaganti –

kobiety i towarzystwa naukowo-artystyczne Półwyspu Apenińskiego od XVI do XVIII wieku s. 47–61; Pawłowska Maja: Wykształcenie panien w siedemnastowiecznej Francji a przypadek panny [Madeleine] de Scudéry [1607–1701] s. 84–93; Malinowska Monika: O wykluczeniu kobiet z dostępu do wiedzy – rozważania Gabrielle Suchon z końca XVII wieku s. 94–106; Zatorska Matylda: Elżbieta Heweliusz [1646–1693] – „prawdziwa uczona” czy „żona astronoma”? s. 107–117; Brogowska Bogumiła: „Wdzieranie się” kobiet na uniwersytety. Gabriela Zapolska i prawo kobiet do wiedzy s. 139–149; Sacharewicz Edyta: Edukacja francuska oraz jej wpływ na życie Afrykanek w czasach kolonizacji z perspektywy bohaterki powieści Mariama Bâ „Une si longue lettre” s. 150–160; Smywińska-Pohl Anna: Kobiety na Uniwersytecie Jagiellońskim ze szczególnym uwzględnieniem filozofek pochodzenia żydowskiego w dwudziestoleciu międzywojennym s. 174–183; Kulpińska Katarzyna: Kształcenie kobiet w zakresie grafiki artystycznej w Polsce dwudziestolecia międzywojennego s. 184–196; Górny Justyna: Wykształcenie kobiet jako temat niemieckiej i austriackiej prozy od końca XIX w. do okresu międzywojennego s. 197–209.

96. KOLBUSZEWSKA Jolanta: Academic emancipation of women. Scholarly careers of Polish female historians (nineteenth and twentieth century). *UR Journal of Humanities and Social Sciences*. 2020 nr 2 s. 56–69.

97. KOLUMNA. Miasto Las Kolumna, osiedle Kolumna Las, dzielnica Łasku. Pod red. Jacka Kuśmierka, Sławomira Tralewskiego. Łask 2019 Tow. Przyj. Ziemi Łaskiej ss. 158, il., mapy.

Treść: Ruszczyńska Wioletta: Dziennik szkoły w Kolumnie s. 39–58; Nowak Janusz, Tralewski Sławomir: Harcerstwo w Kolumnie s. 59–64; Orlewski Rafał: Na harcerskim szlaku s. 65–86.

98. KRAJNIAK Witold: Elementarne szkolnictwo katolickie na Śląsku w latach 1740–1830. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 54–65.

99. KREDZIŃSKA Milena: Działalność oświatowa i zawodowa małżonek prezydentów i premierów II Rzeczypospolitej pod zaborami i w okresie międzywojennym. [W:] (Nie)zależne państwo, społeczeństwo, (nie)zależna kultura i edukacja. Pod red. Barbary Techmańskiej, Małgorzaty Skotnickiej-Palki. Kraków 2019 s. 89–105.

100. KRZYŻEK Ewa: Towarzystwo Szkoły Ludowej w Nisku i powiecie niżańskim. Stalowa Wola–Nisko 2020 Wydaw. Sztafeta; na zlec. Gm. i M. Nisko ss. 89, il.
Lata 1903–1940.

101. KWIATKOWSKA Wiesława: Uniwersyteckie kształcenie archiwistów w Polsce wczoraj i dziś (1951–2019). Warszawa 2020 Nacz. Dyrekcja Archiwów Państw. ss. 240.

102. LAMIK Danuta, Makowska Joanna, Wołyniec Iwona: Z dziejów szkolnictwa we Wręcycy Wielkiej 1888–2018. [Wręcycza Wielka 2019 Szkoła Podst. im Adama Mickiewicza] ss. 278, nlb. 9, il.

103. LENART Jolanta: Od tradycyjnego poradnictwa zawodowego dla młodzieży do poradnictwa konstruowania kariery i życia. Ciągłość i zmiana. From traditional career guidance to life design counselling. Continuity and change. *Studia Poradcowe*. Vol. 9: 2020 s. 25–43, 304–321.
Tekst w jęz. pol. i ang.; od 1918 r.

104. LEWIŃSKA Aneta: O szkole w kronikach szkół wiejskich Pomorza z lat 1920–1989. Dla orientacji kolegów spisałem... Pelplin 2019 Bernardinum ss. 390.

105. LITWIN-SONDEL Elżbieta: Spółdzielnia Marii Skłodowskiej-Curie a uniwersytety dziecięce. *Kwartalnik Pedagogiczny*. R. 64: 2019 nr 4 s. 71–86.
Od 1912 r.

106. LUSEK Joanna: School strikes in the Bytom commune in 1906 and 1920. *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*. Vol. 9: 2017 [nr] 1 s. 55–77.

107. LUSEK Joanna, Doleżał Horst: Die Studenten jüdischer Konfession aus Schlesien an der medizinischen Fakultät der Universität Wien in den Jahren 1850 bis 1938 nach den Promotions- und Rigorosenprotokollen. *Medycyna Nowożytna*. T. 24: 2018 z. 1 s. 47–79.

W aneksach wykazy.

108. MALIKOWSKI Jacek: Działalność patriotyczno-wychowawcza i integracyjna Kościoła rzymskokatolickiego na podzagłębiowskiej wsi w XIX i XX wieku. [W:] Wiara i niepodległość. Religijne i patriotyczne tradycje terenów diecezji sosnowieckiej (XIX–XX wiek). Pod red. Adama Dziuroka, Mariusza Trąby. Warszawa–Katowice–Sosnowiec 2019 s. 123–144.

109. MICHNA Radosław: Pruskie szkolnictwo średnie w Bydgoszczy w latach 1815–1920. Bydgoszcz 2020 Inst. Wydawniczy „Świadek” ss. 457, il. (Biblioteczka Bydgoska; t. 14).

Rec.: Grysińska-Jarmuła Katarzyna, *Kronika Bydgoska*. T. 41: 2020 s. 467–472.

110. MISIEJUK Dorota: Obraz przemian funkcji wychowawczej rodziny w poglądach dwóch pokoleń Podlasian. *Edukacja Międzykulturowa*. 2020 nr 2 s. 148–160.

Lata 1970–2020.

111. MUZYKA w duecie z edukacją. Red. nauk. Ewa Kumik. Łódź 2020 Akad. Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi. Katedra Edukacji Muzycznej ss. 420, nlb. 2, il.

Z treści: Kołodziejki Maciej: Paradygmaty badawcze w edukacji muzycznej. (Dwu)biegunowość podejść metodologicznych? s. 33–57; Michalak Marcin: Studia nad muzyką popularną i popkulturowa edukacja muzyczna w Polsce s. 59–81; Domagała Jarosław: Szkoły umuzykalniające – ważny element polskiej koncepcji edukacji muzycznej s. 129–189; Pietroń Katarzyna: Pedagogika muzyczna Ludwika Wawrzynowicza [1870–1957] s. 245–255; Majzner Rafał: Wokalna twórczość orientalna Karola Szymanowskiego w kontekście wykonawczym i pedagogicznym s. 275–287; Szubertowska Elżbieta: Zespołowe muzykowanie młodzieży szkół średnich (tendencje i dynamika przemian) s. 369–389.

112. NDIAYE Bara: Kształcenie obywateli Senegalu w Polsce w kontekście relacji polsko-senegalskich. Zarys problemu. *Echa Przeszłości*. [T.] 20: 2019 [nr] 2 s. 355–368.

Od lat 50. XX w.

113. OLEARCZYK Teresa Ewa: Oświata na ziemi niepołomickiej. Kraków 2020 Wydaw. Nauk. Akad. Ignatianum w Krakowie ss. 345, il.

Lata 1867–2017.

114. OSTOLSKA Magdalena: Szkoły waldorfskie w Polsce. Konteksty, źródła, współczesność. Warszawa 2020 Wydaw. Akad. Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej ss. 369, nlb. 6, il.

115. PAWELEC Lidia: Kształcenie nauczycieli dla szkół elementarnych w Polsce 1775–1973 w kontekście przemian społecznych na przykładzie Kielecczyzny. Kraków 2019 Oficyna Wydawnicza „Impuls” ss. 265, il.

116. PIECUCH Ewelina: In the thicket of children’s needs. Educational significance of popular culture texts based on the „Świerszczyk” children’s magazine. *Kultura, Społeczeństwo, Edukacja*. 2019 nr 2 s. 115–132.

Lata 1945–2019.

117. POPIŃSKI Krzysztof: System szkolnictwa wyższego w II Rzeczypospolitej i jego wpływ na funkcjonowanie uczelni polskich po 1945 roku. *Społeczeństwo i Ekonomia*. [R. 5]: 2018 nr 1 s. 25–53.

118. RĄCZKA-JEZIORSKA Teresa: Migracje zarobkowe czy intelektualne? Przykład guwernerów na dworach dawnych Inflant Polskich (XVIII–XIX w.). [W:] Granice i pogranicza. Red. nauk. Piotr Guzowski, Marzena Liedke, Wojciech Walczak. Białystok–Warszawa 2019 s. 97–110.

119. ROSIŃSKI Romuald: Wiek oświaty w Gminie Mrocza 1920–2020. Bydgoszcz–Mrocza 2020 Wydaw. Pejzaż, Stadnicki s.k.; na zlec. Urzędu M. i Gm. w Mroczy ss. 207, nlb. 1, il.

120. RYBA Janusz: Język łąciński w średniej szkole ogólnokształcącej w latach 1945–2004. Kraków 2020 Wydaw. UJ ss. 177, nlb. 1.

121. [SAVINKOU Andrei] Sawinkow Andrzej: Działalność edukacyjno-wychowawcza Sióstr Misjonarek Św. Rodziny w Słonimie (lata 1927–1942). *Studia Teologiczne*. [T.] 38: 2020 s. 335–349.

122. SESJA Naukowo-Historyczna 75 lat Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej, Gdańsk, 17 listopada 2020. Red. Dariusz Świsulski. Gdańsk 2020 Wydaw. Wydz. Elektrotechniki i Automatyki Politech. Gdańskiej ss. 126, il.

Treść: Świsulski Dariusz: Wstęp s. 7; Ząbczyk-Chmielewska Barbara: Czas pionierów. Politechnika Gdańska 1945 s. 11–16; Marecki Jacek: Kazimierz Kopecki [1904–1984] i początki Katedry Elektroenergetyki s. 17–20; Jakubiuk Kazimierz, Roskosz Ryszard: Profesor Leon Staniewicz [1878–1951] – honorowy dziekan Wydziału Elektrycznego i założyciel Katedry Elektrotechniki Teoretycznej s. 21–28; Olesz Marek, Wojtas Stanisław: Profesor Szpor [Stanisław, 1908–1981] i jego Katedra przy ulicy Własna Strzecha s. 29–34; Ronkowski Mieczysław, Chrzan Piotr J.: Rodowód Katedry Energoelektroniki i Maszyn Elektrycznych Politechniki Gdańskiej z lat 1945–1969 s. 35–38; Skibicki Jacek: Historia rozwoju trakcji elektrycznej i jej obecność na Politechnice Gdańskiej s. 39–43; Świsulski Dariusz, Referowski Ludwik: Stanisław Trzetrzewiński [1901–1964] organizatorem miernictwa elektrycznego na Politechnice Gdańskiej s. 45–48; Milkiewicz Franciszek, Kosmowski Kazimierz, Śliwiński Marcin: Początki i rozwój Katedry Automatyki na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej s. 49–56; Stepnowski Andrzej: Początki Wydziału Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki na Politechnice Gdańskiej s. 57–60; Sadowski Wojciech: Pierwsza Katedra Fizyki na Wydziale Elektrycznym PG s. 61–63; Grzymkowska Magdalena, Goljanek Joanna: Kobiety – wykładowcy na Wydziale Elektrycznym i Wydziale Łączności Politechniki Gdańskiej do 1960 r. s. 65–68; Ulatowski Marek, Urbański Wojciech: Współpraca naukowa WE PW i WEiA PG s. 69–72; Sroka Ryszard: Stulecie kształcenia w zakresie nauk elektrycznych w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie s. 73–76; Porada Zbigniew: Od Katedry Elektrotechniki Ogólnej do Wydziału Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej na Politechnice Krakowskiej s. 77–80; Chrzan Krystian Leonard, Pytel Jan: Wydział Elektryczny Politechniki Wrocławskiej 1945–2020 s. 81–85; Wardach Marcin, Okarma Krzysztof: Wydział Elektryczny Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie na przestrzeni 70 lat swojej działalności s. 87–94; Skubis Tadeusz: Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej w Gliwicach s. 95–98; Zaporowski Bolesław: Historia Wydziału Elektrycznego Politechniki Poznańskiej s. 99–103; Hausman Sławomir: Początku Wydziału Elektrycznego na Politechnice Łódzkiej s. 105–108; Gąsiorowski Aleksander Kazimierz: Powstanie Wydziału Elektrycznego na Politechnice Częstochowskiej oraz jego działalność s. 109–116; Kuszner Jacek: Początki Wydziału Elektrycznego na Politechnice Białostockiej s. 117–120.

123. SIŁA jedności w różnorodności. 100 lat Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Red. Piotr Pawłowski. Warszawa 2019 ZG Tow. Przyj. Dzieci ss. 391, il.

Treść: Kulbaka Jacek: Wstęp s. 5-6; Malanowska Irena: Portret Wiesława Kołaka. Prezes 100-lecia TPD s. 12–16; Romańczuk Henryk: Tworzenie szkół i placówek opiekuńczo-wychowawczych TPD s. 19–27; Tracewski Bohdan: Wspomnienie: Tomasz Arciszewski (1877–1955) s. 33–36; Tracewski Bohdan: Wkład Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w wielkie dzieło Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej na Żoliborzu w II RP s. 37–43; Nowicka Maria: Wspomnienie: Aleksander Landy (188–1969) s. 44–54; Jagodzińska Monika: Działalność Ośrodka Adopcyjnego TPD w Warszawie s. 55–63; Stojanowski Wojciech, Drzewiecki Zbigniew: Centrum Rehabilitacji, Edukacji i Opieki TPD „Helenów”. Dziewięć dekad opieki, wychowania, rehabilitacji i reedukacji dzieci z potrzebami specjalnymi s. 64–85; Szklarska Jolanta: Wspomnienie: Wojciech Stojanowski (1939–2016) s. 86–87; Tracewski Bohdan: Wspomnienie: Stanisław Tułodziecki (1909–2014) s. 95–97; Romańczuk Henryk: Bohdan Tracewski (1934–2018) s. 113–115; Pawłowski Piotr: 30 lat Krajowego Komitetu Wychowania Resocjalizującego s. 116–120; Młodnicka Krystyna, Borska-Zgudka Barbara: Jelenia Góra: szlak pomocy dzieciom od wojny do wolności s. 133–143; Czekał Dariusz: Legnica: kolebka TPD na Dolnym Śląsku s. 144–155; Wałbrzych: historia i ukońcem dla przeszłości. Praca zespołowa pod red. Urszuli Polowy, Danuty Starosty, Ewy Szramel s. 159–184; Hojan Mieczysław: Bydgoszcz: TPD – reprezentant

interesów dzieci s. 186–188; Kędzierska Kazimiera, Plawgo Barbara: Dialog i współpraca dla dobra dzieci s. 199–204; Galicka-Załęska Jadwiga, Podlasin-Kubus Aleksandra: Dla dzieci wszystko, co najlepsze s. 205–208; Hełpa Janina: Kraków: sto lat troski o wszystkie dzieci s. 210–230; Grądzka Hanna, Prachniak Danuta: Ostrołęka: życzliwość, otwartość, wrażliwość na problemy dzieci s. 236–240; Olczak Joanna, Skrobosz Judyta: Płock: niestrudzeni w służbie dziecku s. 241–250; Kotowska Ewa: Żyrardów: długa tradycja pomagania dzieciom s. 251–254; Piestrak Grzegorz: Lider w organizacji turnusów rehabilitacyjnych dla dzieci z niepełnosprawnością s. 259–270; Duda Marian, Bliżycki Marek: Krosno: każda okazja jest dobra do pomagania dzieciom s. 271–281; Głowicka Jadwiga: Bielsko-Biała: mile widziana każda forma pomocy dzieciom s. 295–298; Krzeмиński Zbigniew: Sosnowiec: pozytywne spędzanie wolnego czasu s. 303–306; Kirzenkowski Leszek: To, co otrzymujemy, przekazujemy potrzebującym s. 313–319; Chowańska Krystyna, Sławiński Ryszard: Konin: w trosce o dziecko i rodzinę s. 329–334; Rażniewski Leszek, Antczak Zdzisława, Gołata Krzysztof, Waligóra Jan: Piła: skarbnica pomysłów i bank zrealizowanych przedsięwzięć s. 335–340; Pyszkowski Zygmunt: Robimy wszystko, żeby dzieci wychowywały się w rodzinie naturalnej s. 341–359; Zabrocki Henryk, Pawłowski Piotr: Koszalin: wszystko dla dzieci, bo dzieci są wszystkim s. 360–379.

124. SKŁODOWSKI Jan: Zapomniane uczelnie Rzeczypospolitej. Warszawa 2019 Nar. Inst. Pol. Dziedzictwa Kulturowego za Granicą „Polonika” ss. 439, nlb. 1, il., mapy.
Kroże, Krzemieniec, Podoliniec w l. 1642–1939.

125. SKOWRON-NALBORCZYK Agata S.: Podręczniki do nauki islamu używane przez Muzułmański Związek Religijny w RP a specyfika muzułmańskiej edukacji religijnej w Polsce. Między Polską a światem muzułmańskim. *Forum Pedagogiczne*. 2019 nr 2 cz. 1 s. 143–155.
Od 1919 r.

126. SŁOWIK Józef: Zarys oświaty w Czarnym Potoku od czasów najdawniejszych po obecnie. (Cz. 2: Oświata dorosłych, przedszkole). *Rocznik Sądecki*. T. 47: 2019 s. 117–126.
W l. 1904–2004.
Cz. 1. *Tamże*. T. 46: 2018.

127. SOBECZKO Mateusz: Materiały do historii szkolnictwa w zasobie Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie Oddziału w Katowicach. *Szkice Archiwalno-Historyczne*. Nr 17: 2020 s. 147–158.

128. STANISZEWSKI Tomasz: Kształcenie nauczycieli w okresie wyzwań edukacyjnych i ustrojowych. Geneza, rozwój, perspektywy. Legnica 2020 Wydaw. Edytor – Tomasz Staniszewski ss. 189, nlb. 1.
Lata 1919–2013.

129. STĘPIEŃ Robert: Szkoły publiczne benedyktynów sieciechowskich w latach 1791–1819. *Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne*. T. 114: 2020 s. 321–352.
Sieciechów, pow. kozienicki.

130. STINIA Maria: Patroni szkół – ciągłość i zmiana (w polskich szkołach autonomicznej Galicji i niepodległej Rzeczypospolitej). [W:] Aksjologiczny wymiar pracy szkoły i nauczyciela. Tarnów 2018 s. 49–58.

131. STO lat polskiej oświaty (1918–2018). Pod red. Hanny Markiewiczowej i Iwony Czarneckiej. Warszawa 2019 Wydaw. Akad. Pedagogiki Specjalnej ss. 366, nlb. 1.

Treść: Szulakiewicz Władysława: Instytucjonalizacja pedagogiki w Uniwersytecie Stefana Batorego. W osiemdziesiąt rocznicę powołania Katedry Pedagogiki s. 9–19; Poznański Karol: Oczekiwanie społeczne i założenia ideowe uchwalonej przez Sejm RP „Ustawy o szkołach akademickich” 13 lipca 1920 roku s. 20–47; Winiarz Adam: Druga Rzeczpospolita wobec szkolnictwa i oświaty polonijnej na Dalekim Wschodzie (1918–1941) s. 48–72; Malinowski Ludwik: Istota i znaczenie wychowania państwowego w Drugiej Rzeczypospolitej s. 73–94; Suplicka Agnieszka: Stan szkolnictwa powszechnego w województwie białostockim w II Rzeczypospolitej s. 95–108; Sosnowska Joanna: Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Oddział Łódzki (1923–

1939). Przyczynek do historii opieki społecznej międzywojennej Łodzi s. 109–124; Wierzbicki Mirosław Stanisław: Działalność nauczycieli placówek salezjańskich w Polsce w okresie II wojny światowej s. 125–140; Markiewiczowa Hanna: Działalność opiekuńcza siostr szarytek wobec podopiecznych Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności w czasie powstania warszawskiego i po jego upadku s. 141–150; Sędzicki Mieczysław: Funkcjonowanie domów dziecka w Polsce przed i po transformacji ustrojowej s. 151–165; Bieś Andrzej Paweł: Pozapaństwowe formy opieki nad dzieckiem w schyłkowym okresie PRL-u na przykładzie ośrodka w Żmiącej s. 166–183; Zagrodzka Alicja: Kobieta wiejska w 20-leciu międzywojennym – studium przypadku s. 184–207; Stawiak-Ososińska Małgorzata, Gołuch Sylwia: Działalność pomocowa franciszkańskiego Stowarzyszenia PADRE – Profilaktyka, Aktywne Działanie, Rozwój i Edukacja w Chęcinach w latach 2006–2015 s. 208–225; Wolter Edyta: Teoretyczne koncepcje oraz praktyczne implikacje wychowania do ochrony przyrody w II Rzeczypospolitej s. 226–238; Kruk Anna Monika: Przesłanie patriotyczno-wychowawcze wybranych inicjatyw opieki społecznej w II Rzeczypospolitej s. 239–256; Falkowska Joanna: Rola czasopisma „Płomyk” w propagowaniu idei wychowania patriotycznego w okresie międzywojennym s. 257–268; Czarnecka Iwona: Nauczanie i wychowanie w okresie międzywojennym w świetle artykułów publikowanych na łamach „Pracy Szkolnej” s. 269–282; Łukawski Krzysztof: „Si vis pacem, para bellum” – szkolenie i wychowanie rezerw Wojska Polskiego w latach 1921–1939 s. 283–295; Zawadzka Edyta: Wychowanie i jego cele w wybranych dokumentach prawa oświatowego powstałych w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i po transformacji ustrojowej s. 296–310; Misiaszek Kazimierz: Wychowanie chrześcijańskie według ks. Franciszka Błachnickiego (1921–1987) s. 311–330; Grabowska-Pieńkosz Dorota: Koncepcja „wychowania publicznego narodu” Jana Kordeckiego (1884–1967) s. 331–344; Dąbrowska Joanna E.: Działalność akademicka Ryszarda Wroczyńskiego s. 345–352; Piwoński Rafał: Marian Falski – w stulecie niepodległości s. 353–366.

132. SULECHÓW na przestrzeni wieków. 300 lat Fundacji Rodziny Steinbartów. Uczniowie i nauczyciele szkół sulechowskich i ich powiązania europejskie. Praca zbiorowa. Pod red. nauk. Bogumiły Burdy, Anny Chodorowskiej. Zielona Góra 2019 Uniw. Zielonogórski ss. 417, il.

Z treści: Cz. 2: 300 lat Fundacji Rodziny Steinbartów i Wydawnictwo Frommannów: Husak Bogumiła: Gotthelf [Gotthilf] Samuel Steinbart (1738–1809) – Erneuerer des Schulwesens, Gründer des Königlichen Pädagogiums zu Züllichau, Theologe, Pädagoge und Philosoph mit pietistischen Wurzeln s. 121–132; Fuchs Anne: Waisenhaus, Pädagogium und Verlagsbuchhandlung im 18. Jahrhundert. Familie Frommann in Züllichau s. 133–150; Bujakiewicz Zbigniew: Organizacja zakładu opiekuńczego Siegmunda Steinbarta [1677–1739] w Sulechowie w świetle reskryptu króla Fryderyka Wilhelma I z 9 listopada 1726 roku s. 151–155; Cz. 3: Uczniowie i nauczyciele szkół sulechowskich oraz ich powiązania europejskie: Evers Jan-Hendrik: Schüler und Lehrer aus der Neumark und aus Schlesien an Franckes Schulen, 1695–1806. Eine statistische Auswertung der Matrikelverzeichnisse aus dem Archiv der Franckeschen Stiftungen s. 287–302; Stroynowski Andrzej: O koncepcjach Stanisława Konarskiego [1700–1773] i praktyce Realschule w Sulechowie s. 303–317; Burda Bogumiła, Szymczak Małgorzata: Ubi sunt? Uczniowie Królewskiego Pedagogium w Sulechowie (do 1911 r.). Znaczenie ośrodka sulechowskiego dla rozwoju edukacji na pograniczu na przestrzeni wieków (XVIII/XIX) s. 319–334; Marcinişzyn Joanna, Klecha-Zygadło Joanna: Sulechów jako ośrodek edukacyjny po 1945 roku s. 335–344; Majcherek Ewa Elżbieta: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie jako kontynuacja tradycji edukacyjnych miasta s. 345–356.

133. ŚWIDRAK Ewelina: Funkcje żłobków polskich od początku XX wieku do wybuchu II wojny światowej. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 41: 2019 s. 131–144.

134. TOMASZEWSKI Roman: Uniwersytet jako czynnik konsolidacji społeczeństwa i państwa polskiego (1907–2007). *Krakowskie Studia Małopolskie*. Nr 24: 2019 s. 89–122.

135. WAJS Anna: Materiały do dziejów warszawskiego szkolnictwa XIX i XX w. w zasobie Archiwum Państwowego w Warszawie. *Archeion*. T. 119: 2018 s. 411–425.

136. WAWAK Tadeusz: Ewolucja uwarunkowań jakości zarządzania w szkołach wyższych w Polsce w latach 1918–2018. Kraków 2019 Wydaw. UJ ss. 412, nlb. 2.

Dostępne także jako e-book.

137. WINCZEWSKI Piotr: Przemiany tematyki fabuł dydaktycznych gier i zabaw ruchowych w okresie XIX–XX w. Piotrków Trybunalski 2019 Uniw. Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim ss. 222, il.

138. WINCZEWSKI Piotr: Unikatowe schematy przebiegu gier i zabaw ruchowych w polskojęzycznych publikacjach z lat 1821–1939. Piotrków Trybunalski 2019 Uniw. Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim ss. 211, il.

139. WÓJCIK-ŁAGAN Hanna: Od Żanny Kormanowej do...? O nauce historycznej i nauczaniu historii przed przełomem październikowym w 1956 roku i po nim. Materiały i komentarze. Kielce 2020 Wydaw. Uniw. Jana Kochanowskiego ss. 371, nlb. 3.

Lata 1956–1997.

140. WÜST Wolfgang: Universelles Studieren in Spätmittelalter und Frühmoderne? Polen (Krakau) und Süddeutschland (Altdorf, Dillingen, Erlangen, Ingolstadt und Würzburg) im Vergleich. *Biuletyn Polskiej Misji Historycznej*. Nr 15: 2020 s. 63–96.

XIV–XIX w.

141. WYBRANE obszary wychowania i edukacji dziecka w ujęciu historycznym. Red. nauk. Beata A. Orłowska, Beata Uchto-Żywica, Krzysztof Prętki. Gorzów Wielkopolski 2019 Wydaw. Nauk. Akad. im. Jakuba z Paradyża ss. 223, il. Akad. im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

Z treści: Korzeniec Rafał: Wychowanie następcy tronu w świetle „Roczników” Jana Długosza. Analiza i porównanie na tle polskiego dziejopisarstwa s. 11–23; Wojciechowska Adrianna: Wychowanie słuchowe – 450 lat rozwoju metod s. 25–31; Walak Bogumiła: Źródła koncepcji wychowania przedszkolnego w poglądach pedagogów na przestrzeni dziejów. Ujęcie syntetyczne s. 33–43; Karwacka-Pastor Dorota: Humanistyczny model edukacji w pismach włoskiego Odrodzenia s. 57–70; Stachowiak Izabela: Wychowanie fizyczne dzieci i młodzieży jako podstawa edukacji medycznej w XIX wieku na podstawie rozważań Jędrzeja Śniadeckiego i Teodora Teofila Meteckiego s. 71–79; Czabańska-Rosada Małgorzata: Językowe, wyznaniowe i kulturowe determinanty szkolnictwa na polsko-niemieckim pograniczu przed 1939 rokiem. Studium przypadku s. 99–110; Uchto Halina: Noc apuchtinowska. „Czasy szkolne za Apuchtina. Kartka z pamiętnika (1879–1897)” s. 111–127; Deńca Marta: Kształcenie dzieci i młodzieży z wadą słuchu – historia i współczesność s. 129–140; Kułan Bartosz [Grzegorz]: Edukacja jako forma resocjalizacji nieletnich przestępców w II Rzeczypospolitej s. 165–180; Prętki Krzysztof: Ustawa z dnia 16 sierpnia 1923 roku o opiece społecznej jako element ustawodawstwa socjalnego w II Rzeczypospolitej s. 195–204; Żurawska-Chaszczewska Jowita: Językowa kreacja nauczania w powieści „Krewni” Józefa Korzeniowskiego s. 205–223.

142. WYBRANE zagadnienia z dziejów oświaty i wychowania na ziemi chojnickiej. Red. Włodzimierz Jastrzębski, Filip Sikora, Przemysław Ziółkowski. Bydgoszcz 2019 Wydaw. Uczelniane Wyższej Szkoły Gospodarki ss. 166.

Treść: Sikora Filip: Wstęp s. 7–9; Szwankowski Jerzy: Szkolnictwo prywatne w Chojnicach i powiecie chojnickim w latach 1772–1920 s. 11–35; Jaruszewski Kazimierz: Grono pedagogiczne Królewskiego Katolickiego Gimnazjum w Chojnicach (1815–1919) s. 37–55; Jastrzębski Włodzimierz: Kształtowanie się polskiego systemu oświaty powszechnej w powiecie chojnickim po 1920 roku s. 57–74; Porożyński Henryk: Gimnazjum i liceum w Chojnicach w latach II Rzeczypospolitej s. 75–90; Węsierski Adam: Szkolnictwo powszechne na ziemi chojnickiej pod lupą PUBP [Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego] w Chojnicach s. 91–119; Ziółkowski Przemysław: Szkolnictwo wyższe w Chojnicach s. 121–147; Zientkowski Przemysław: Sztuka jako metoda edukacji patriotycznej na przykładzie wybranych dramatów Stefana Bieszka s. 149–161.

2. Okres do 1795 roku

143. CIECHANOWICZ Jarosław: W podróży za edukacją – młodzi Tuczyńscy na studiach w Ingolsztacie w latach 1654–1659. *Studia i Materiały do Dziejów Ziemi Waleckiej*. Nr 10: 2019 s. 87–96. Pobyt Jana, Stanisława i Kazimierza Tuczyńskich de Wedel w kolegium jezuickim.

144. DANOWSKA Ewa: Materiały do dziejów kasaty zakonu jezuitów w 1773 r. i początków działalności KEN w Bibliotece Naukowej PAU i PAN i Bibliotece Książąt Czartoryskich w Krakowie. *Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie*. R. 65: 2020 s. 9–20.

145. GOJNICZEK Waław: Szkolnictwo a przemiany wyznaniowe w księstwie cieszyńskim w XVI i XVII wieku. [W:] *Dziedzictwo górnośląskiej reformacji. Wpływ protestantyzmu na politykę, społeczeństwo i kulturę w XVI–XX wieku*. Red. Joachim Bahlcke, Waław Gojniczek, Ryszard Kaczmarek. Katowice–Stuttgart–Cieszyn–Pszów 2018 s. 583–594.

146. HAJDRYCH Łukasz: Opieka nad sierotami we wczesnośredniowiecznym Kleczewie. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 7–12.

147. JERZAK Norbert: Zarys dzieła reformy szkolnictwa elementarnego Jana Ignacego Felbigera 1724–1788. Wrocław 2019 Papieski Wydz. Teol. ss. 130.
Reformator edukacji, pedagog i opat augustianów w Żaganii.

148. KRÓLIKOWSKA Anna: Kształcenie nauczycieli dla jezuickich szkół średnich w Polsce od XVI do XVIII wieku. Kraków 2019 Wydaw. Nauk. Akad. Ignatianum ss. 391, il.

149. KUCHARSKI Adam, Wieczorek Agnieszka: Kontakty listowne i kręgi korespondencyjne w podróżach edukacyjnych Rzewuskich na Podhorcach i Rozdole w XVII w. *Epistolograficzny rekonesans badawczy*. *Klio*. 2020 nr 3 s. 51–82.

150. LENART Mirosław: Dzieje i znaczenie tzw. metryki nacji polskiej w Padwie 1592–1745. *Echa Przeszłości*. [T.] 20: 2019 [nr] 1 s. 143–164.

151. MANYŚ Bernadetta: Uczeń w szeregach rzemieślniczych. System edukacyjny i wychowawczy chłopców w wileńskich cechach w dobie wczesnonowożytnej w świetle statutów cechowych. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 40: 2019 s. 7–23.

152. MARTUSZEWSKA Jolanta: Staropolskie wychowanie patriotyczne. *Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa*. R. 12: 2019 nr 4 s. 251–256.
XIV–XVII w.

153. MICHALKIEWICZ-GOROL Agnieszka: Język rozważań Sebastiana Petrycego z Pilzna o wychowaniu i edukacji bez kobiet i nie dla kobiet. *Podstawy Edukacji*. T. 12: 2019 s. 95–107.

154. MIRONOWICZ Marcin: Grecy w Akademii Ostrogskiej i Bractwie Lwowskim na przełomie XVI i XVII wieku. *Latopisy Akademii Supraskiej*. Vol. 8: 2017 s. 233–242.

155. MIRONOWICZ Marcin: Szkoły bractw cerkiewnych na terenie Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI–XVIII wieku. Białystok 2019 Katedra Historii Europy Środkowo-Wschodniej Uniw. w Białymstoku ss. 557, il., mapy.
Lata 1584–1795.

156. NIEZNANOWSKA Joanna: Miejsce szczecińskiego Pedagogium Książęcego / Królewskiego Gimnazjum Karolińskiego w szwedzkim systemie kształcenia medycznego w latach 1646–1713. *Przegląd Zachodniopomorski*. R. 35: 2020 z. 2 s. 47–75.

157. NOWAK Alicja Zofia: Druki lwowskich wydawców w XVII wieku na rzecz odrodzenia nauczycielskiej posługi kapłana w metropolii kijowskiej. *Orientalia Christiana Cracoviensia*. T. 10: 2018 s. 19–34.

158. NOWICKI Michał: Cele kształcenia w poznańskich szkołach średnich okresu staropolskiego do 1773 r. *Saeculum Christianum*. R. 27: 2020 t. 2 s. 103–114.

159. NOWICKI Michał: Kształcenie przyszłych senatorów w Akademii Lubrańskiego w XVII i XVIII w. *Saeculum Christianum*. R. 27: 2020 wys. spec. s. 147–159.

160. PALKIJ Henryk: Troska ojca wysyłającego synów po edukację za granicę w świetle korespondencji Stanisława Rzewuskiego, wojewody podlaskiego, z lat 1720–1727. *Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie*. R. 64: 2019 s. 11–26.

Seweryn i Stanisław Mateusz Rzewuscy.

161. PENKAŁA-JASTRZĘBSKA Anna: Macierzyństwo w świetle korespondencji Karoliny Teresy z Radziwiłłów Jabłonowskiej do matki Anny z Sanguszków Radziwiłłowej. *Horyzonty Wychowania*. Vol. 18: 2019 nr 46 s. 69–82.

Lata 1727–1738.

162. PEKACKA-FALKOWSKA Katarzyna: The Medical Faculty at the University of Leiden and its graduates from the Polish-Lithuanian commonwealth. Some introductory remarks. *Biuletyn Polskiej Misji Historycznej*. Nr 15: 2020 s. 97–138.

XVII–XVIII w.

163. POKRZYWNICKI Jacek: Odświętne i oficjalne – listy i inne teksty gratulacyjne placówek edukacyjnych obszarów kultury niemieckojęzycznej w wieku XVIII na przykładzie Gimnazjów Akademickich w Szczecinie i Gdańsku (wybór tekstów źródłowych wraz z komentarzem, transkrypcją i przekładem). *Przegląd Zachodniopomorski*. R. 35: 2020 z. 2 s. 95–118.

164. STELLMACHER David: Thesen zu frühneuzeitlichen jesuitischen Studentenkulturen in Ostmitteleuropa am Beispiel der Universitas Leopoldina Breslau. *Biuletyn Polskiej Misji Historycznej*. Nr 15: 2020 s. 159–174.

XVIII w.

165. STUDIA z dziejów edukacji w Rzeczypospolitej Obojga Narodów Korony i Litwy. Red. Kazimierz Puchowski i Joanna Orzeł. Warszawa 2019 Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie ss. 301, nlb. 1, il.

Treść: Wstęp s. 9–14; Roszak Stanisław: Wiek XVIII – w poszukiwaniu syntezy historii edukacji s. 17–37; Forycki Maciej, Jakuboszczak Agnieszka: O francuskim spojrzeniu na przemiany edukacyjne w Rzeczypospolitej w drugiej połowie XVIII wieku s. 39–57; Wolański Filip: Ewolucja rozwiązań dydaktycznych w staropolskich podręcznikach i kompendiach geograficznych w przededniu powstania Komisji Edukacji Narodowej: wybrane aspekty s. 59–71; Mikulski Krzysztof: Kariery zawodowe osób wykształconych w Toruniu w XVI–XVIII wieku s. 75–93; Tomczak Robert T.: Studia elity społeczno-politycznej Rzeczypospolitej na Uniwersytecie Karola-Ferdynanda w Pradze w latach 1654–1754 s. 95–121; Wróbel Łukasz: Działalność fundacyjna i oświatowa szlachty inflanckiej w XVIII wieku na przykładzie rodziny Borchów, Paterów i Hylzenów s. 123–139; Wieczorek Agnieszka: W „drodze paryskiej”: podróże edukacyjne Seweryna Józefa (ok. 1694–1745) i Wacława (1706–1779) Rzewuskich w latach dwudziestych XVIII wieku s. 143–177; Kucharski Adam: Rodzinne tradycje magnackiego „Grand Tour”: przykład Franciszka i Kazimierza Rzewuskich z lat czterdziestych i sześćdziesiątych XVIII wieku s. 179–205; Orzeł Joanna: Edukacja Stanisława Antoniego Poniatowskiego: śladem zapisek uczniowskich przyszłego monarchy s. 207–225; Puchowski Kazimierz: Stanisław August Poniatowski wobec edukacji: rekonesans s. 227–273; Duży Wiesław: Uchwycić nieuchwytnie: o cyfrowym dokumentowaniu prywatnych relacji na temat edukacji z XVIII wieku s. 275–284.

166. SZYLAR Anna: „Wychowanie dobre i z młodości ćwiczone”. Wzorce osobowe uczennic szkół klasztornych w XVII i XVIII wieku. [W:] Wzorce osobowe w dawnej literaturze i kulturze polskiej. Pod red. Bernadetty M. Puchalskiej-Dąbrowskiej i Elżbiety A. Jurkowskiej. Białystok 2018 s. 195–214.

167. ŻOŁĄDŹ-STRZELCZYK Dorota: O przedsięwzięciu peregrynacyjnej. Edukacyjne wojaże szlachty z Rzeczypospolitej w świetle instrukcji podróźnych. [Warszawa] 2020 Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie ss. 434, nlb. 1, il. (Silva Rerum).

168. ŻOŁĄDŹ-STRZELCZYK Dorota: Wskazówki z zakresu zdrowia i ochędóstwa w staropolskich instrukcjach wychowawczych. *Barok*. [T.] 25: 2018 [dr.:] 2019 [nr] 1/2 s. 93–105.

3. Okres 1795–1918

169. [ÅSKIV Oksana] Jaskiw Oksana: Działalność edukacyjna żeńskich zgromadzeń franciszkańskich na terenie Galicji w drugiej poł. XIX i na pocz. XX w. *Wschodni Rocznik Humanistyczny*. T. 17: 2020 nr 4 s. 189–198.

170. BARNAS[-BARAN] Ewa: Działalność Leona Cyfrowicza (1844–1904) na rzecz sierot w Krakowskim Towarzystwie Dobroczynności. *Studia Paedagogica Ignatiana*. Vol. 23: 2020 [z.] 2 s. 39–57.

171. BARNAS[-BARAN] Ewa: Społeczna działalność hrabiego Mieczysława Reya (1836–1919) na rzecz dzieci i młodzieży. *Polish Biographical Studies*. Nr 6: 2018 s. 35–58.

172. BEDNARZ-GRZYBEK Renata: Nauczanie i wychowanie religijne dzieci i młodzieży na łamach „Miesięcznika Katechetycznego i Wychowawczego”. *Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne*. T. 114: 2020 s. 25–46.

Lata 1911–1914.

173. BINKOWSKI Dominik: Działalność społeczna i edukacyjna rodzin fabrykanckich Krusche i Ender w Pabianicach w XIX i w początkach XX w. *Rocznik Łódzki*. T. 69: 2019 s. 81–94.

174. BOGUS Marzena, Spyra Janusz: Nauczyciele oraz ich stowarzyszenia na tle dyskursu społecznego w modernizującej się Europie (na przykładzie Śląska Austriackiego). Toruń 2019 Adam Marszałek ss. 552.

Lata 1848–1914.

175. BOŁDYREW Aneta, Krakowiak Małgorzata: Obszary działalności edukacyjnej i opiekuńczej Kościoła Katolickiego wobec dzieci i młodzieży w Królestwie Polskim i na Kresach zaboru rosyjskiego na początku XX w. *Piotrkowskie Zeszyty Historyczne*. T. 20: 2019 z. 1 s. 23–55.

176. BRZEZIŃSKA Jadwiga: Rola Uniwersytetu w Dorpacie w kształceniu polskich studentów farmacji 1802–1918. Kołobrzeg 2017 b.w. ss. 904, il.

177. BRZUSKA Barbara: Antyk jako źródło wzorów wychowawczych i edukacyjnych w Polsce czasów rozbiorowych. *In Gremium*. T. 13: 2019 s. 57–82.

178. BUCZEK Katarzyna: „Pokaz rybek magnetycznych”. Widowiskowa popularyzacja wiedzy w Gimnazjum/Liceum Wołyńskim w Krzemieńcu. *Pamiętnik Teatralny*. R. 68: 2019 z. 1 s. 5–21.
„Teatr naukowy” czyli widowisko edukacyjne, lata 1805–1824.

179. BURZYŃSKA-WENTLAND Lidia: Z dziejów walki o język polski w szkolnictwie pruskim w latach 1906–1907. Strajki szkolne w byłym powiecie chojnickim w Prusach Zachodnich. *Colloquium*. [T. 10]: 2018 nr 4 s. 37–56.

180. CHRZANOWSKI Tomasz: Rywalizacja miast warmińskich o Królewskie Progimnazjum w Reszlu w XIX wieku. Ofensywa Olsztyna w latach 1861–1863. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie*. 2020 nr 2 s. 173–189.

181. CZERNIECKA-HABERKO Anna, Studnicka-Mariańczyk Karolina: Przepis na wychowanie w świetle korespondencji rodziny Bnińskich. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 40: 2019 s. 151–166.

Korespondencja z lat 1876–1890.

182. GACH Piotr Paweł: Edukacja dziewcząt na ziemiach polskich pod koniec XVIII i na początku XIX wieku. [W:] Historia, ludzie i miejsca. Księga pamiątkowa Profesora Henryka Gapskiego. Red. Robert Kozyrski. Lublin 2019 s. 183–202.

183. HAJKOWSKA Monika: Wehowanie w związki małżeńskie nauczycieli i nauczycielek domowych w Królestwie Polskim w XIX i na początku XX wieku. *Horyzonty Wychowania*. Vol. 18: 2019 nr 47 s. 11–22.

184. JĘDRYCHOWSKA Barbara: The roads to independence of the female students of private schools in Warsaw. *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*. Vol. 11: 2019 [nr] 1 s. 40–49.

Na przełomie XIX i XX w.

185. JUŚKO Edmund: Pozalekcyjne formy oddziaływań wychowawczych na młodzież publicznych polskich szkół w autonomicznej Galicji. Rzeszów 2020 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 365, il.

186. KALINOWSKA-WITEK Barbara: Poglądy profesorów uniwersytetów europejskich na temat edukacji kobiet na poziomie wyższym. Analiza wybranych czasopism kobiecych Królestwa Polskiego z II połowy i początku XX wieku. *Studia Paedagogica Ignatiana*. Vol. 23: 2020 [z.] 2 s. 19–38.

187. KOGUT Mieczysław [Michał]: Zeszyty historyczne Kościoła katolickiego w Kluczborku. Cz. 22. Wrocław 2019 Papiński Wyd. Teol. ss. 280, il.

Z treści: Archiprezbiter i inspektor szkolny ks. Jan Chrzyciel Funke (1838–1879) s. 58–62; Działalność oświatowa na Górnym Śląsku ks. biskupa Bernarda Bogedaina [1810–1860] s. 104–145.

Cz. 1. Kluczbork 1996.

188. KOKSA Hanna: Wychowanie młodzieży w działalności Cecylii Plater-Zyberkówny [1853–1920]. Lublin 2020 Episteme ss. 357.

189. KOPICZKO Andrzej: Vom Lyceum „Hosianum” bis zur Staatlichen Akademie zu Braunschweig. Organisatorische Änderungen und deren Umstände. *Biuletyn Polskiej Misji Historycznej*. Nr 15: 2020 s. 203–230.

Lata 1817–1919.

190. KRAKOWIAK Małgorzata: Edukacja akademicka kobiet w przekazie prasy społeczno-kulturalnej i pedagogicznej Królestwa Polskiego na przełomie XIX i XX wieku. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 61–74.

191. KUROWSKA Barbara: Wychowanie i nauczanie dzieci w wieku przedszkolnym w poglądach wybranych pedagogów przełomu XIX i XX wieku. *Biblioteka Współczesnej Myśli Pedagogicznej*. T. 8: 2019 s. 37–49.

192. KWAPIEŃ Ewelina: „Stylistyka i rytmika polska. Podręcznik dla szkoły i samouków” Kazimierza Wóycickiego (1917). *Poradnik Językowy*. 2020 nr 5 s. 100–108.

193. LISIECKA Alicja: Recepcja poglądów Johna Ruskina [1819–1900] na wychowanie w Polsce przełomu XIX i XX wieku. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 145–158.

194. LOŁO Radosław: Żeńskie zgromadzenia honorackie i ich działalność społeczna oraz edukacyjna do 1918 roku. Zarys problemu. [W:] Niepodległość z kobiecą twarzą. Różne przejawy aktywności kobiet w drodze do niepodległości (od upadku powstania styczniowego do 1920 roku). Red. Jolanta Załączny. Warszawa–Wrocław 2019 s. 62–70.

195. MAŚLAK-MACIEJEWSKA Alicja: Krakowskie Towarzystwo Wsparcia Biednych Chłopców Starozakonnych. Studium z dziejów opieki nad młodzieżą żydowską w autonomicznej Galicji. *Prace Historyczne*. [T.] 145: 2018 z. 3 s. 517–535.

196. MIKOŁAJCZYK Marcin: Początkowa szkoła parafialna w Kokaninie w świetle listów ks. kanonika Józefa Bronisława Szafnickiego do Naczelnika Powiatu Kaliskiego. *Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk*. Nr 20: 2020 s. 84–99.
Lata 1890–1915.

197. MOKLAK Jarosław: Sejmowe projekty tworzenia szkół ludowych dla polskiej mniejszości narodowej w Galicji Wschodniej. Przyczynek do historii stosunków polsko-ukraińskich na początku XX wieku. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego*. *Prace Historyczne*. [T.] 147: 2020 z. 3 s. 529–542.

198. MOLIK Witold: Polnische Studenten an deutschen Universitäten vor dem Hintergrund studentischen Migration im 19. und zu Beginn des 20. Jahrhunderts. *Biuletyn Polskiej Misji Historycznej*. Nr 15: 2020 s. 231–245.

199. OCHENDUSZKO Tadeusz: Wojenne egzaminy dojrzałości w galicyjskich szkołach średnich w latach 1914/15–1917/1918. *Prace Historyczno-Archiwalne*. T. 32: 2020 s. 51–74.

200. PABIS-CISOWSKA Katarzyna: Postęp kontra tradycja. Kwestia małżeństwa, dobroczynności i szkolnictwa w żydowskim Krakowie na przełomie XIX i XX w. Kraków 2019 Wydaw. Nauk. Uniw. Pedagog ss. 390. Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. (Prace Monograficzne; 962).

201. PASIEKA Paweł: Kształcenie postaw wobec zwierząt w XIX-wiecznej literaturze dla dzieci i młodzieży. *Kwartalnik Pedagogiczny*. R. 65: 2020 nr 1 s. 42–64.

202. PELCZAR Roman: Polskie i ruskie (ukraińskie) szkoły gminne w systemie oświaty ludowej w Galicji (do 1875 r.). Rzeszów 2019 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 176. (Galicja i Jej Dziedzictwo; t. 25).
Od 1844 r.

203. PELCZAR Roman: Szkoły ludowe na terenie dekanatu (okręgu szkolnego) brzozowskiego w latach 1774–1875. *Fasciculi Musei Regionalis Brzozoviensis*. Nr 5: 2011 s. 133–163.

204. PŁATNICZY składki szkolnej w Radomsku w roku 1831. [Wyd.] Zdzisław Włodarczyk. *Zeszyty Radomszczańskie*. T. 17: 2020 s. 61–78.

205. ROGOZIŃSKA Katarzyna: Aspekty edukacyjne na łamach czasopisma „Echo Muzyczne, Teatralne i Artystyczne” (1877–1907). Kraków 2018 Libron – Filip Lohner ss. 328, nlb. 1, il.

206. ROSNER Anna: „Nauka prawa (...) stała się nieuchronnie potrzebną nie tylko przez swą użyteczność, lecz obowiązki, jakie nas łączą w obywatelskim stanie”. O tradycji i nowoczesności w nauczaniu prawa w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim (1807–1830). *Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa*. T. 8: 2015 z. 3 s. 229–242.

207. RUSIN-DYBALSKA Renata: „Polish for everyone” – a few notes on the oldest textbooks for learners of Polish in the Czech Republic. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*. Sectio N: *Educatio Nova*. Vol. 5: 2020 s. 427–440.
Lata 1896–1901.

208. SADURSKI Ireneusz: Gimnazjaliści lubelscy w szeregach studentów Instytutu Puławskiego na bitewnych polach powstania 1863 roku. *Bibliotekarz Lubelski*. R. 63: 2020 s. 65–92.

209. SIJKA Katarzyna: „Jak żyć po czymś takim w Polsce?”. Edukacyjne walory podróży na przykładzie „Dziennika podróży do Italii i Szwajcarii z lat 1815–1816” Rozalii Dunin-Borkowskiej. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 27–44.

210. SITNIK Aleksander Krzysztof: Szkoły bernardyńskie na terenie Rzeczypospolitej Obojga Narodów w latach 1772–1864. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 41: 2019 s. 7–34.

211. STAWIAK-OSOSIŃSKA Małgorzata: Sztuka położnicza dla kobiet. Kształcenie akuserek na ziemiach polskich w dobie niewoli narodowej (1773–1914). Warszawa 2019 DiG ss. 551, il.

212. SZEWCZUK Dariusz: Heads of the Siedlce School Directorate (1864–1912). *Res Historica*. Nr 50: 2020 s. 269–284.

213. TRĄBA Mariusz: Szkolnictwo elementarne dekanatu olkuskiego w świetle „Rapportów z popisów” przeprowadzonych w latach 1821–1824. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. T. 65: 2020 nr 2 s. 49–73.

214. WAŁĘGA Agnieszka: Pedagogika specjalna jako przedmiot zainteresowania współpracowników lwowskiej „Szkoły” (w II połowie XIX wieku). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 44–66.

215. WAŁĘGA Agnieszka: „Powinności” nauczyciela ludowego doby zaborów w przekazie czasopisma „Szkoła”. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 13–37.

216. WASILEWSKA Agata: Szkoły w gminie Sarnaki u progu niepodległości. *Rocznik Ziemi Sarnackiej*. T. 1: 2018 s. 83–107.

217. WŁODARCZYK Zdzisław: Placówki oświatowe na terenie powiatu kaliskiego w świetle urzędowego zestawienia z roku 1887. *Rocznik Kaliski*. T. 46: 2020 s. 229–234.

218. WOJEWODA Anna: W poszukiwaniu inspiracji: Ogrody dziecięce W.E. Raua w Warszawie 1899–1901. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 159–169.

219. ZŁOTKOWSKI Dariusz: Stanisław Keturakis – Litwin w służbie rosyjskiej oświaty na terenie guberni piotrkowskiej w latach 1895–1914. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 123–143.

4. Okres 1918–1939

220. BANASZKIEWICZ Aleksandra: Dydaktyka księgowości w szkolnictwie handlowym okresu dwudziestolecia międzywojennego w Polsce. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*. Nr 522: 2018 s. 209–221.

221. BITNER Robert, Majcher-Ociesa Edyta, Palacz Dariusz: Periodyczne wydawnictwa „Jednodniówki” z Normalnej Szkoły Fachowej dla Szeregowych Policji Państwowej w Mostach Wielkich jako źródło do historii szkolnictwa policyjnego w Polsce. *Świętokrzyskie Studia Archiwalno-Historyczne*. T. 8: 2019 s. 225–254.

Z 1934 r.

222. BŁACHOWSKA Katarzyna: Droga II Rzeczypospolitej ku pełnowartościowej szkole powszechnej. [W:] *Dziedzictwo II Rzeczypospolitej*. Pod red. Wojciecha Kalwata, Michała Kopczyńskiego i Roberta Kostro. Warszawa 2019 s. 146–175.

223. BRYLIŃSKI Wit: Budowa gmachu szkoły powszechnej w Tuliszkwie w okresie międzywojennym. *Polonia Maior Orientalis*. T. 6: 2019 s. 105–122.
224. DORMUS Katarzyna, Ryś Jan, Ślęczka Ryszard: Z dziejów szkolnictwa międzywojennego Krakowa. [T.] 1. Kraków 2019 Wydaw. Nauk. Uniw. Pedagog. ss. 155, nlb. 2, il. Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. w Krakowie (Prace Monograficzne; 911).
225. DOROSZEWSKI Jerzy: Eliminowanie nauczycieli ukraińskich ze szkolnictwa na Lubelszczyźnie w latach 1918–1939. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 83–96.
226. DURKA Jarosław: Samorząd terytorialny II Rzeczypospolitej wobec rozwoju infrastruktury oświatowej (na przykładzie regionu częstochowskiego) – zarys problemu. [W:] *Stulecie samorządu. 20 lat Samorządu Województwa Mazowieckiego*. Pod red. nauk. Janusza Mierzwę i Tadeusza Skoczka. Warszawa–Kraków 2019 s. 129–142.
227. FELINIAK Aleksandra: Popularisation of froebelian approach to kindergarten education in „Wychowanie Przedszkolne” (1925–1939). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 110–129.
228. FELINIAK Aleksandra: Popularyzacja metody Marii Montessori na łamach czasopisma „Wychowanie Przedszkolne” (1925–1939). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 97–125.
229. FRAGMENTY sprawozdania z wycieczki pedagogicznej po Polsce w 1935 roku dotyczące funkcjonowania szkolnictwa w Wilnie i wniosków w sprawie wykorzystania obserwacji w województwie śląskim. Wybór i oprac. Krystyna Heska-Kwaśniewicz, Joanna Januszewska-Jurkiewicz, Ewa Żurawska. [W:] *Między Śląskiem a Wileńszczyzną*. Pod red. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz, Joanny Januszewskiej-Jurkiewicz, Ewy Żurawskiej. Katowice 2019 s. 362–375.
230. GENDERA Adrian: Dzieje szkolnictwa ewangelickiego (niemieckiego) w Osiecznej w latach 1918–1939. *Piotrkowskie Zeszyty Historyczne*. T. 20: 2019 z. 2 s. 81–99.
231. GLIMOS-NADGÓRSKA Anna, Trąba Mariusz: Wychowanie patriotyczne i religijne w szkołach Zagłębia Dąbrowskiego w okresie międzywojennym. [W:] *Wiara i niepodległość. Religijne i patriotyczne tradycje terenów diecezji sosnowieckiej (XIX–XX wiek)*. Pod red. Adama Dziuroka, Mariusza Trąby. Warszawa–Katowice–Sosnowiec 2019 s. 191–233.
232. GRUŻLEWSKA Anna: Powojenne szkolnictwo żydowskie na przykładzie Żydowskiej Szkoły Powszechnej w Dzierżonowie w latach 1945–1950. *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 75: 2020 nr 2 s. 55–88.
233. HOSZOWSKA Mariola: Antiheroines of early modern Polish history in the textbooks of the Second Polish Republic. *Res Historica*. Nr 50: 2020 s. 319–360.
234. HÜBNER Mateusz: „Polskie dziecko w polskiej szkole”. Polityka wojewody Michała Grażyńskiego wobec niemieckich szkół mniejszościowych na polskim Górnym Śląsku w latach 1926–1939. *Dzieje Najnowsze*. R. 51: 2019 [nr] 1 s. 77–98.
235. JAWORSKI Piotr, Juško Edmund, Niedojadło Andrzej: Tradycje patriotyczne wydarzeń z lat 1918–1922 w pracy wychowawczej szkół Okręgu Szkolnego Krakowskiego w II Rzeczypospolitej. Toruń 2020 Wydaw. Adam Marszałek ss. 272, nlb. 1, il.
236. JEZIORSKI Herbert: Wkład duchowieństwa katolickiego i sióstr zakonnych w rozwój szkolnictwa na ziemi tarnogórskiej w latach 1922–1939. [W:] *Stefan Łysik SVD (1908–1978)*.

Etnolog, lingwista w służbie Słowa Bożego. Materiały z konferencji misjologicznej zorganizowanej 13 X 2018 roku przez Uniwersytet Śląski w Katowicach we współpracy z Parafią pw. Matki Bożej Bolesnej w Boruszowicach. Red. Marek Połomski. Górna Grupa 2019 s. 69–74.

237. JUDZIŃSKA Natalia: Po wykładzie wysłuchanym na stojąco. Strategie uciszania żydowskich studentek wobec getta ławkowego. *Autobiografia. Literatura, kultura, media*. Nr 1 (14): 2020 s. 275–291.

238. KANTOWICZ Ewa: Społeczno-edukacyjna działalność szkół polskich na Warmii w latach 1918–1939. Olsztyn 2020 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego ss. 173.

239. KOCHANOWICZ Jerzy: „Przegląd Powszechny” on the school system after Polish independence. *Horyzonty Wychowania*. Vol. 18: 2019 nr 46 s. 85–96.

240. KULA Ewa, Pękowska Marzena: Obcokrajowcy studiujący w Polsce w okresie międzywojennym w dokumentach Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 75–92.

241. ŁAPOT Mirosław: Poradnictwo zawodowe dla żydowskiej młodzieży szkolnej w Polsce w okresie międzywojennym. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 67–84.

242. ŁĘGOWIK Renata: „Świat Szkolny” i inne częstochowskie czasopisma szkolne i międzyszkolne w XX-leciu międzywojennym. [W:] *Częstochowa w czasie XX-lecia międzywojennego*. Red. Ryszard Stefaniak, Rafał Piotrowski. Częstochowa 2016 Zespół Szkół Techn. s. 83–102.

243. MAGIERA Elżbieta: Zjazdy kół krajoznawczych młodzieży w Polsce w pierwszej dekadzie dwudziestolecia międzywojennego. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 41: 2019 s. 97–112.

244. MICHALCZYK Anna: Rozwój szkolnictwa w gminie Końskie w okresie międzywojennym. *Świętokrzyskie Studia Archiwalno-Historyczne*. T. 8: 2019 s. 47–62.

245. NIKOŁAJEW Jerzy: Podstawowe regulacje dotyczące prawa oświatowego okresu II Rzeczypospolitej. [W:] *Dziedzictwo – współczesność*. T. 4. Red. Anna Antczak [i in.]. Chełm 2019 s. 22–34.

246. NOWAK Marek, Szaban Jarosław: Rola organizacji studenckich w kształtowaniu postaw patriotycznych w dwudziestoleciu międzywojennym. [W:] *W służbie ludziom i przyrodzie. Działalność patriotyczna oraz społeczno-przyrodnicza leśników i myśliwych*. Pod red. nauk. Dariusza J. Gwiazdowicza. Tarnobrzeg 2019 s. 85–128.

247. NOWAK-KLUCZYŃSKI Konrad: Instytucjonalizacja pedagogiki w Drugiej Rzeczypospolitej na przykładzie Katedry Pedagogiki i Dydaktyki Wszechnicy Piastowskiej. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 40: 2019 s. 45–70.

248. PAŃKO Grażyna: Wspieranie dzieci i młodzieży w II Rzeczypospolitej w świetle wybranych źródeł. [W:] *(Nie)zależne państwo, społeczeństwo, (nie)zależna kultura i edukacja*. Pod red. Barbary Techmańskiej, Małgorzaty Skotnickiej-Palki. Kraków 2019 s. 83–88.

249. PAWLAK Małgorzata, Sanojca Karol: Misja edukacyjna krakowskich i lwowskich filologów klasycznych na łamach prasy specjalistycznej (1918–1939). *Prace Historyczne*. [T.] 145: 2018 z. 2 s. 257–270.

250. PIOTROWSKA-MARCHEWKA Monika: Nauczycielki ludowe. Uwarunkowania pracy kobiet w publicznej oświacie powszechnej Polski międzywojennej. *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych*. T. 81: 2020 s. 343–359.

251. PIWOWARCZYK Mirosław: Educational activity of Polish Christian women's societies in the south-eastern borderlands in the Second Polish Republic. *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*. Vol. 10: 2018 [nr] 1 s. 23–33.

252. PIWOWARCZYK Mirosław: The educational role of the journals of social and educational associations in the Second Republic of Poland as Exemplified by „Citizen Work” of the Women's Citizen Work Association. *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*. Vol. 9: 2017 [nr] 1 s. 7–18.

253. PRZYGDZKI Jacek: Kształcenie kandydatów na wyższych urzędników administracji w ankiecie Komisji dla Usprawnienia Administracji Publicznej z 1929 roku. *Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa*. T. 8: 2015 z. 2 s. 185–198.

254. RACINOWSKI Dariusz: Działalność szkół powszechnych w gminie Lubotyń w latach 1926–1939 w świetle lokalnej prasy. *Polonia Maior Orientalis*. T. 7: 2020 s. 109–118.

255. RĘDZIŃSKI Kazimierz: Studenci Lwowa przeciwko nowelizacji ustawy o szkołach akademickich oraz wysokości opłat 1932–1939. [W:] Społeczeństwo, kultura, wychowanie. Publikacja dedykowana profesorowi Janowi Żebrowskiemu z okazji sześćdziesięciolecia pracy twórczej. Pod red. Jana Papieża. Gdańsk 2018 s. 104–114.

256. SEJM Nauczycielski i inicjatywy edukacyjne Drugiej Rzeczypospolitej. Pod red. Anny Włoch, Justyny Wojniak i Ryszarda Ślęczki. Kraków 2019 Wydaw. Nauk. Uniw. Pedagog. ss. 266, nlb. 3, il. Uniw. Pedagog. im. KEN w Krakowie. (Prace Monograficzne; nr 959).

Treść: Włoch Anna, Wojniak Justyna: Wstęp s. 5–8; Jamrózek Wiesław: Sejm Nauczycielski u progu budowy podstaw systemu edukacji narodowej w Drugiej Rzeczypospolitej s. 11–32; Sapia-Drewniak Eleonora: Sejm Nauczycielski w 1919 roku wobec oświaty dorosłych. Zamierzenia i ich realizacja w okresie międzywojennym s. 33–48; Walasek Stefania: Postanowienia Sejmu Nauczycielskiego (14–17 kwietnia 1919 roku) w kwestii organizacji szkoły powszechnej i ich realizacja w powiecie nowogródzkim i wołyńskim w Drugiej Rzeczypospolitej s. 49–67; Kryńska Elwira [Jolanta]: Oświata dorosłych w postanowieniu Sejmu Nauczycielskiego i ich realizacja na przykładzie działalności oświatowej Polskiego Białego Krzyża w latach 1918–1939 s. 69–89; Ryś Jan: Problematyka Sejmu Nauczycielskiego w wybranych czasopismach pedagogicznych w latach 1918–1919 s. 91–111; Kalinowska-Witek Barbara: Zjazdy nauczycielskie i kongresy pedagogiczne w Drugiej Rzeczypospolitej wyrazem zaangażowania nauczycieli i związków nauczycielskich w sprawy polskiego szkolnictwa s. 113–133; Ślęczka Ryszard: Szkolnictwo zawodowe w koncepcjach Sejmu Nauczycielskiego s. 135–146; Meissner Andrzej: Julian Zubczewski i jego koncepcja systemu oświaty w Polsce z 1918 roku s. 149–164; Sosnowska Joanna: Publiczne szkolnictwo powszechne w Łodzi w pierwszej dekadzie niepodległości (1919–1929) s. 165–182; Dormus Katarzyna: Profilaktyka zdrowotna w gimnazjach żeńskich okresu międzywojennego s. 183–199; Zalas Katarzyna: Edukacja zdrowotna i opieka higieniczno-lekarska w szkołach powszechnych w Częstochowie w latach 1918–1939 s. 201–218; Magiera Elżbieta: Szkolne koła krajoznawcze w świetle sprawozdań dyrekcji gimnazjów ogólnokształcących w Polsce okresu międzywojennego s. 219–240; Gołdyn Piotr: Gminy szkolne – „laboratoria życia społecznego” – jako element pracy wychowawczej w okresie Drugiej Rzeczypospolitej w świetle sprawozdań szkolnych s. 241–253; Gubała Grzegorz: Szkolnictwo policyjne Drugiej Rzeczypospolitej s. 255–267.

257. SEROKA Katarzyna: „Nostre Pologne” (1930–1939) jako przykład kształtowania wiedzy o Polsce wśród francuskiej młodzieży. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 41: 2019 s. 113–130.

258. SKOCZYŁAS Kazimierz: Stosunek teologów katolickich w Polsce do wychowania państwowego przez II wojnę światową. *Teologia i Człowiek*. 2020 [z.] 2 s. 143–165.

259. SŁAWIŃSKA Małgorzata, Sapała Barbara: Przedwojenne niemieckie gry planszowe dla dzieci w wieku przedszkolnym z terenu Prus Wschodnich – potencjał edukacyjny z historią w tle. *Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce*. Vol. 15: 2020 nr 2 s. 111–126.

260. SMOLARCZYK Andrzej: Nauczyciel kresowy – realizator polityki oświatowej państwa polskiego w województwach północno-wschodnich Rzeczypospolitej w latach 1919–1939. *Wschodni Rocznik Humanistyczny*. T. 17: 2020 nr 2 s. 231–250.

261. STASIORCZYK Jacek: W warunkach ograniczonej wolności... Działalność polskich towarzystw oświatowych w państwie litewskim (1918–1940) na rzecz podtrzymania tożsamości i kultury narodowej. [W:] (Nie)zależne państwo, społeczeństwo, (nie)zależna kultura i edukacja. Pod red. Barbary Techmańskiej, Małgorzaty Skotnickiej-Palki. Kraków 2019 s. 29–39.

262. SULIMOWICZ Anna: The Lutsk Karaites and the cultural and educational activities of the Karaite minority in Poland in the interwar Poland. *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*. Vol. 10: 2018 [nr] 2 s. 3–16.

263. SYBERYJSKIE dzieci Cesarzowej Japonii. Pomoc Japonii dzieciom polskim z Syberii w latach 1919–1922. Konferencja. Red. Milena Piechowska, Karolina Zuber. Warszawa 2019 Wydaw. Sejmowe ss. 136, nlb. 2, tabl. 14, il.

Materiały z konferencji, Warszawa, 1 X 2018 r.

Treść: Pałasz-Rutkowska Ewa: Stosunki polsko-japońskie do lat 20. XX wieku s. 19–35; Theiss Wiesław: Cztery bramy. Droga dzieci polskich z Syberii do ojczyzny (1919–1922) s. 37–49; Matsumoto Teruo: Koszty wyprawy dzieci polskich do ojczyzny s. 51–58; Domaradzka Anna: Dzieci polskie w USA s. 59–61; Puchacz Mariusz: Pomoc Polonii amerykańskiej dla dzieci syberyjskich (1920–1922) s. 63–79; Lisius Gabriela, Kandzora Joanna: Wejherowo. Nowatorska placówka pedagogiczna (1923–1928) s. 81–98; Filipek Stanisław: Wdzięczność Polaków dla Japonii za ocalenie polskich dzieci na Syberii w latach 1920–1923 s. 99–121; Domaradzka Anna: Historia rodziny Kuleszów s. 123–129; Hałaburdzin-Rutkowska Agnieszka: Losy Hałaburdów (Hałaburdzinów) s. 131–137.

264. SZABLICKA-ŻAK Jolanta: Legislature on schools in the first parliament after the restoration of independence of the Second Republic of Poland (1919–1922). *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*. Vol. 11: 2019 [nr] 2 s. 141–146.

265. WALASEK Stefania: Polish School Motherland in the northeastern borderlands of the Second Republic of Poland. *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*. Vol. 10: 2018 [nr] 1 s. 8–22.

266. WIŚNIEWSKI Zygmunt: Geneza i rozwój Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego 1921–1932. *Zapiski Puckie*. Nr 18: 2019 s. 79–115.

267. WOJDYŁO Witold: Rola wychowania narodowego w kreowaniu świadomości społecznej i generowaniu wzorców osobowych w myśli politycznej Narodowej Demokracji w latach 1918–1939. [W:] Społeczeństwo, kultura, wychowanie. Publikacja dedykowana profesorowi Janowi Żebrowskiemu z okazji sześćdziesięciolecia pracy twórczej. Pod red. Jana Papięza. Gdańsk 2018 s. 125–138.

268. WOLTER Edyta: Wychowanie ekologiczne dzieci i młodzieży na przykładzie wybranych polskich czasopism wydawanych w latach 1918–1939. Warszawa 2020 Wydaw. Nauk. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego ss. 164.

269. ZALAS Katarzyna: Organizacja, struktura i funkcjonowanie szkolnictwa powszechnego w Częstochowie w latach 1918–1939. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 144–166.

270. ZIMNOCH Katarzyna: Redakcyjno-pisarskie konstrukcje polskich jednodniówek szkolnych wydawanych w województwach wschodnich II Rzeczypospolitej. *Rocznik Historii Prasy Polskiej*. T. 23: 2020 z. 4 s. 47–73.

271. ŻUKOWSKI Przemysław M[arcin]: Profesorowie i wykładowcy prawa administracyjnego i nauki administracji na polskich państwowych uniwersytetach w latach 1918–1939. Katedry i organizacja. *Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa*. T. 8: 2015 z. 3 s. 299–317.

5. Okres 1939–1945

272. CHODYNICKI Stanisław: Tajne nauczanie medycyny w czasie okupacji oraz inne opowiadania. [Białystok 2020 Stanisław Chodynicki] ss. 124, il. Wspomnienia.

273. GŁOWACKI Albin: Na pomoc zesłańczej edukacji. Działalność wydawnicza Komitetu do spraw Dzieci Polskich w ZSRR. Wyd. 2. Łódź 2019 Wydaw. UŁ ss. 507, il. Lata 1943–1946. Wyd. 1. 2017.

274. LESZCZYŃSKA Patrycja: Losy polskich dzieci-tułaczy ewakuowanych z Syberii do obozów przejściowych w Afryce w 1942 roku (na podstawie dokumentów z Domu Polskich Dzieci „Krzyż Południa”). *Akademickie Zeszyty Naukowe Piast*. T. 1: 2017 s. 77–99.

275. LESZCZYŃSKI Edward: Dzieci z Litzmannstadt. Wrocław 2019 Edward Leszczyński ss. 486, il., mapy. Toż. Wyd. 2. popr. Wrocław 2019 ss. 498, il., mapy.

276. PIOTROWSKI Jacek Generał: Józef Haller jako „minister oświaty” w rządzie polskim na uchodźstwie w latach 1940–1943. [W:] (Nie)zależne państwo, społeczeństwo, (nie)zależna kultura i edukacja. Pod red. Barbary Techmańskiej, Małgorzaty Skotnickiej-Palki. Kraków 2019 s. 107–121.

277. TAJNE nauczanie na Ziemi Łomżyńskiej w latach II wojny światowej. Relacje, wspomnienia i inne materiały. Kom. red. pod kierunkiem Ewy Chludzińskiej. Łomża 2019 Łomżyńskie Tow. Nauk. im. Wagów; ZNP. Oddz. ss. 160. ZNP. Oddz. w Łomży.

278. UNIWERSYTET woldenberczyków. Dokumenty. Oprac. Tadeusz Batóg. Poznań 2019 Wydaw. Nauk. UAM ss. 276, il. UAM w Poznaniu. Obóz jeniecki Woldenberg.

279. WIERZBICKI Mirosław: Le attività degli insegnanti Salesiani in Polonia nel periodo della II guerra mondiale. *Person and the Challenges*. Vol. 10: 2020 nr 1 s. 67–87.

280. ZYCH Tadeusz: Partyzancka mała matura. *Prace Historyczno-Archivalne*. T. 32: 2020 s. 231–237.

6. Okres 1945–1989

281. BOGUSZEWSKA Anna: Sposoby kształcenia w grafice książkowej w wyższym szkolnictwie artystycznym Krakowa i Warszawy w Polsce Ludowej (1945–1952). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 41: 2019 s. 63–75.

282. BURZYŃSKA-WENTLAND Lidia: Ograniczenie praktyk religijnych i rugowanie wartości chrześcijańskich z życia uczniów i ich rodzin przez władze oświatowe w okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Wspomnienia nauczycieli. *Przegląd Religioznawczy*. 2019 nr 3 s. 57–76.

283. BURZYŃSKA-WENTLAND Lidia: Wpływ środowisk ukraińskich na usuwanie trudności i ograniczeń w tworzeniu szkolnictwa ukraińskiego w latach 1952–1965. *Colloquium*. 2020 [nr] 4 s. 41–56.

W Polsce.

284. CICHOSZ Mariusz: Education and ideology within the framework of real socialism. Paths of development of Polish socialist pedagogy. *Studia Pedagogiczne*. T. 35: 2020 s. 151–166.

285. CICHOSZ Mariusz: Kształtowanie polskiego systemu oświaty (lata 1960–1973) w kontekście założeń realnego socjalizmu. *Polska Myśl Pedagogiczna*. T. 6: 2020 s. 95–111.

286. CZECH-JEZIERSKA Bożena A.: Powojenne losy nauczania prawa rzymskiego w Polsce Ludowej (1944–1989). *Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa*. T. 8: 2015 z. 1 s. 77–92.

287. CZĘSTOCHOWA w PRL-u. Praca zbiorowa. T. 2. Pod red. Janusza Kołodziejskiego. Częstochowa 2018 Stow. Pokolenia ss. 276, il.

Z treści: Gąsiorowski Aleksander: Szkoła Inżynierska w Częstochowie i Politechnika Częstochowska w latach Polski Ludowej (1949–1990) s. 77–136; Makowski Marek: Od Wyższej Szkoły Nauczycielskiej w Częstochowie do Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie, czyli już blisko 50 lat na akademickiej mapie Polski s. 139–150; Kołodziejski Janusz, Szczepańczyk Andrzej: Organizacja młodzieży robotniczej w Częstochowie w latach 1945–1984 s. 169–189; Pałka Halina, Chudzik Teresa: Częstochowskie harcerstwo w PRL-u s. 193–211; Krakowian Tomasz: Działalność organizacji studenckich w latach 1950–90 na Politechnice Częstochowskiej s. 213–234; Cieślak Aleksander: Moje szkoły [Dzieje II LO im. Romualda Traugutta i IV LO im. Henryka Sienkiewicza] s. 237–260.

288. DOMAGAŁA Jarosław: Kształtowanie się współczesnej koncepcji polskiego systemu szkolnictwa muzycznego w latach 1945–1959 w kontekście dyskusji środowiskowych. *Ars Inter Culturas*. Nr 9: 2020 s. 141–166.

289. DONIEC Barbara: Między edukacją a indoktrynacją. Dobra rodziny na łamach czasopism kobiecych w Polsce lat 70. na przykładzie czasopism „Przyjaciółka” i „Kobieta i Życie”. *Pedagogika Społeczna*. R. 18: 2019 nr 4 s. 199–223.

290. GOŁDYN Piotr: Charakterystyka nauczycieli gorzowskich w świetle ankiet personalnych z roku 1950. *Polish Biographical Studies*. Nr 6: 2018 s. 141–156.

291. GOŁDYN Piotr: Działalność opiekuńczo-wychowawcza Sióstr Benedyktynek Misjonarek w Zagorowie w pierwszych latach po zakończeniu II wojny światowej. *Seminare*. T. 41: 2020 nr 2 s. 115–126.

292. HALCZAK Bohdan: The role of presidia of national council in the recruitment process for higher education in 1953–1956 on the example of the voivodeship of Zielona Góra. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*. Sectio F: Historia. Vol. 74: 2019 s. 123–141.

293. IDEM Magda: Reprezentacje rodziny w poradnikowych gatunkach dziennikarskich. Przykład kobiecej prasy powojennej. *Horyzonty Wychowania*. Vol. 18: 2019 nr 47 s. 45–56.

294. JANKOWIAK Stanisław: Rekrutacja na studia wyższe w okresie stalinizmu na przykładzie województwa poznańskiego. *Przegląd Archiwalno-Historyczny*. T. 6: 2019 s. 53–71.

295. KANDYBOWICZ Anna: Druki szkolne w zasobach archiwalnych. Dzienniki lekcyjne z lat 1946–1967. *Szczecińskie Studia Archiwalno-Historyczne*. T. 2: 2018 s. 65–81.

Archiwum Państwowe w Szczecinie.

296. KOZŁOWSKI Kazimierz: Pierwszy polski rok szkolny na Pomorzu Zachodnim. *Acta Cassubiana*. T. 22: 2020 s. 160–176.

Rok 1945/1946.

297. KOZŁOWSKI Kazimierz: Pierwszy rok szkolny na Pomorzu Zachodnim z perspektywy 75-lecia polskiego regionu. *Edukacja Humanistyczna*. 2020 nr 2 s. 9–25.

298. KRÓL Joanna: Loneliness in the collective. Youth in the socio-educational sphere in Poland 1948–1989. *Paedagogia Christiana*. 2020 [t.] 1 s. 137–148.

299. KUNICKI-GOLDFINGER Witold: Kształtowanie niezależnych postaw młodzieży na przykładzie działalności odczytowej Sekcji Kultury Klubu Inteligencji Katolickiej. *Studia Polityczne*. T. 48: 2020 nr 1 s. 79–97.

Lata 1970–1980.

300. LEWANDOWICZ-NOSAL Grażyna: Podręczniki do nauki religii dla dzieci i młodzieży w Polsce w latach 1945–1949. *Folia Toruniensia*. Vol. 19: 2019 s. 21–47.

301. MARZEC i po Marcu. Wpływ kryzysu Marca '68 na środowisko naukowe i kulturę Polski Ludowej. Pod red. Przemysława Benkena i Tadeusza Pawła Rutkowskiego. Szczecin–Warszawa 2019 IPN ss. 334. (Centralny Projekt Badawczy IPN Władze PRL Wobec Środowisk Twórczych, Dziennikarskich i Naukowych) (Dziennikarze, Twórcy, Naukowcy).

Z treści: Franaszek Piotr: Uniwersytet Jagielloński po Marcu '68 s. 11–36; Rutkowski Tadeusz Paweł: Od represji do stabilizacji. Uniwersytet Warszawski w polityce władz w pierwszych latach po Marcu '68 s. 37–55; Bereszyński Zbigniew: Od Marca '68 do sprawy [Ryszarda i Jerzego] Kowalczyków. Służba Bezpieczeństwa i opolskie środowisko akademickie w latach 1968–1974 s. 56–99; Fic Maciej: Nagroda za Marzec? Pierwsze półtorej dekady istnienia Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach s. 124–150.

302. MASTALERZ-KRYSTJAŃCZUK Małgorzata: Represje wobec nauczycieli w świetle dokumentów Ministerstwa Oświaty z lat 1945–1947. *Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989*. [T.] 16: 2018 [nr] 1 s. 383–388.

303. MERCIK Joanna: Młodzież z terenu województwa katowickiego w brygadach rolnych Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” w latach 1952–1953. *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 73: 2018 nr 1 s. 127–142.

304. MIĄSO Józef: Moja droga do matury (1944–1950). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 30–53.

305. MICHEL Małgorzata: Pałacowe dzieci. Rzecz o pedagogii Stanisława Jedlewskiego na podstawie funkcjonowania Państwowego Zakładu Wychowawczo-Naukowego im. Tadeusza Kościuszki w Krzeszowicach w latach 1946–1950. Kraków 2020 Wydaw. UJ ss. 500, nlb. 1, il. (Polska Myśl Pedagogiczna).

306. MISIEJUK Dariusz: Akcja dekrucyfikacyjna w szkołach województwa opolskiego w 1958 r. Wstęp do zagadnienia. *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 74: 2019 nr 3 s. 27–44.

307. PIOTROWSKI Jacek: Zamknięcie małego seminarium w Krakowie prowadzonego przez Księżę Misjonarzy św. Wincentego a Paulo w latach 1945–1962. *Nasza Przeszłość*. T. 132: 2019 s. 317–335.

308. REBIZANT Judyta: Szkolnictwo powszechne w powiecie lubaczowskim w latach 1944–1948. *Meritum*. T. 10: 2018 s. 195–206.

309. RELACJE Kościół – państwo na Górnym Śląsku w latach 1945–1989. Konflikt ideologiczny. Red. Adam Dziurok. Katowice–Warszawa 2019 IPN-KŚZpNP ss. 415, nlb. 1, il.

Z treści: Myszor Jerzy: Wychować „księdza patriotę”. Stosunek władz komunistycznych do formacji do kapłaństwa w Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie w latach 1952–1980 s. 161–180; Bereszyński Zbigniew: Oświata i wychowanie jako obszar konfrontacji ideologicznej państwo-Kościół na przykładzie

terenów wchodzących w skład województwa opolskiego s. 183–259; Szymański Andrzej: Do obozu za nauczanie religii. Przypadek siostry Anny Dyllus z Nowej Wsi Królewskiej s. 263–280; Badura Anna: Akcja dekrucyfikacyjna w szkołach województwa katowickiego w latach 1984–1985 s. 283–306.

310. ROZMARYNOWSKI Marcin: Szkoła polska z lat ofensywy ideologicznej w oświacie (1948–1956) w świetle antologii wspomnień nauczycieli. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 113–129.

311. SIEKIERSKA Anna: The research over the development of the group of teachers in Gdynia's primary schools in the years 1945–1956. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 167–191.

312. SZAJDA Marek: Szkolnictwo żydowskie w Jeleniej Górze w latach 1946–1950. [W:] Jelenia Góra i region Karkonoszy w XX wieku. Pod red. Ivo Łaborewicza i Marka Szajdy. Wrocław–Jelenia Góra 2019 s. 99–113.

313. SZCZEPAŃSKI Andrzej: Oświata niemiecka w Legnicy po II wojnie światowej. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 85–97.

314. THEISS Wiesława: Dialog i konfrontacja. Konferencja pedagogiki społecznej i polityki społecznej w 1967 roku. *Pedagogika Społeczna*. R. 18: 2019 nr 3 s. 75–91.

315. TUTAJ Anna: Polityka oświatowa wobec mniejszości ukraińskiej na Dolnym Śląsku w okresie powojennym. *Nowa Kronika Wałbrzyska*. T. 7: 2019 s. 241–258.

316. WIŚNIEWSKA Monika: Szkolnictwo wyznaniowe i nauczanie religii w świetle osobistych zapisków prymasa Stefana Wyszyńskiego z 1961 roku. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 40: 2019 s. 129–150.

317. WIŚNIEWSKA Monika: Upaństwowienie przedszkoli żydowskich w Polsce „ludowej”. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 40: 2019 s. 71–83.

318. WOŹNIAK Norbert: Z Torunia do Sichelberga. Okres pracy nauczycielskiej Elżbiety Zawackiej w Sierpcu. *Notatki Plockie*. [R. 59]: 2014 nr 3 s. 10–15.
Lata 1955–1956.

319. WÓJCIK Zbigniew: Rekreacja konna w placówkach oświatowych województwa olsztyńskiego (1945–1989). *Komunikaty Mazursko-Warmińskie*. [T. 62]: 2018 nr 2 s. 276–287.

320. ZAŁOŻENIA i realizacja ustroju szkolnego w Polsce w latach 1945–1989 (wybrane aspekty). Red. nauk. Bogumiła Wałak. Gorzów Wielkopolski 2019 Wydaw. Nauk. Akad. im. Jakuba z Paradyża ss. 186. Akad. im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

Treść: Słowo wstępne s. 7–10; Cz. 1. Rozważania społeczno-polityczno-edukacyjne: Apanel Danuta: Rzeczywistość szkolna w pierwszym dziesięcioleciu po II wojnie światowej w świetle czasopisma „Życie Szkoły” s. 13–28; Kahl-Luczyńska Edyta: „Jacy będą ludzie, taki będzie Socjalizm”. Funkcje nauk społecznych u progu reformy oświaty 1973 w świetle dokumentów partyjnych s. 29–44; Gorloff Elżbieta: Prawne aspekty kształcenia nauczycieli szkół podstawowych w Polsce Ludowej w świetle reformy z 1961 roku (na podstawie wybranych regulacji resortu oświaty) s. 45–62; Magiera Elżbieta: Podstawy formalno-prawne działalności spółdzielni uczniowskich w Polsce w latach 1945–1989 s. 63–90; Cz. 2. Rozważania regionalne: Król Joanna: W tygłu polityki, gospodarki i kultury. Uwarunkowania organizacji średniego szkolnictwa ogólnokształcącego w Szczecinie w okresie pionierskim (1945–1948) s. 93–108; Koźmian Danuta, Wałak Bogumiła: Działalność Liceum Pedagogicznego im. Adama Mickiewicza w Gorzowie Wielkopolskim na tle polityki oświatowej wobec kształcenia nauczycieli i potrzeb edukacyjnych środowiska lokalnego w latach 1950–1970 s. 109–132; Orłowska Beata A.: Polska polityka edukacyjna wobec dzieci pochodzących z mniejszości narodowych i etnicznych w latach 1945–1989 s. 133–145; Wałak Bogumiła: Działalność sportowa uczniów szkół podstawowych w regionie Gorzowskim w latach 1949–1989 s. 147–171.

7. Okres 1989–2020

321. 31 LAT Stowarzyszenia Absolwentów Łódzkiego Ekonomicznego i Socjologicznego Ośrodka Akademickiego. 1988–2019. Łódź 2019 Wydaw. UŁ s. 183, il., + 1 CD-ROM. UŁ; Stow. Absolwentów Łódzkiego Ekonom. i Socjol. Ośr. Akad.

322. ADAMCZEWSKI Jakub, Płonka Joanna: Edukacja międzykulturowa w edukacji wczesnoszkolnej: perspektywa historyczno-pedagogiczna i dobre praktyki nauczycieli na przykładzie Prywatnej Szkoły Podstawowej „Mieszko” w Poznaniu. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 151–166.

Od 2014 r.

323. BEDNARCZYK Henryk: Innowacje edukacyjne Stowarzyszenia Oświatowego Sycyna. *Edukacja Ustawiczna Dorosłych*. 2019 [nr] 4 s. 29–39.

Lata 1999–2019.

324. BILSKA Jolanta, Dzida Grażyna, Manowiec Renata: Radzyńskie Stowarzyszenie Inicjatyw Edukacyjnych. Kalendarium działalności w latach 2010–2020. Radzyń Podlaski 2020 Radzyńskie Stow. Inicjatyw Edukacyjnych ss. 165, il.

325. DRÓŻKA Wanda: Ewolucja etosu i roli społecznej nauczyciela na kanwie pamiętników i autobiografii nauczycieli z lat 1992–1993, 2002–2004 i 2014–2016. Kielce 2019 Wydaw. Uniw. Jana Kochanowskiego ss. 164, nlb. 2.

326. GOŁĘBIOWSKA Anna: Nowa stara szkoła, czyli wpływ przełomu 1989 r. na polską oświatę (casus edukacji historycznej). [W:] (Nie)zależne państwo, społeczeństwo, (nie)zależna kultura i edukacja. Pod red. Barbary Techmańskiej, Małgorzaty Skotnickiej-Palki. Kraków 2019 s. 123–138.

327. GOŁĘBNIAK Marcin: Afryka i Afrykanie, Inuici i Indianie, czyli o inności etnicznej oraz kulturowej w podręcznikach do edukacji wczesnoszkolnej w latach 1997–2019. *Teraźniejszość, Człowiek, Edukacja*. T. 21: 2018 nr spec. s. 69–84.

328. HÜBERT Emmanielle: 1989 a (non-)turning point for the Polish-German Schoolbook Comission? *Rocznik Polsko-Niemiecki*. Nr 28: 2020 s. 139–153.

329. KAMIŃSKA Krystyna: Zakorzenie dzieci repatriantów z Kazachstanu w polskiej przestrzeni edukacyjnej. Pierwsze kroki. Warszawa 2020 Wydaw. Uniw. Warszawskiego ss. 238, nlb. 2.

330. KITA Jarosław: Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich trzydzieści lat działalności (1989–2019). Kraków 2020 Wydaw. Uniw. Jagiellońskiego ss. 334, il.

331. KLIMOWSKA Małgorzata, Skórzyńska Izabela: Między profesjonalizmem a służbą społeczną. Dyskusja środowiska dydaktyków historii na temat kształcenia przyszłych nauczycieli historii w Polsce po 1989 roku. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 41: 2019 s. 77–95.

332. KUBALA Sebastian: Comparison of enrolment in higher agricultural education in Poland and other European Union countries from 2013–2017. *Acta Scientiarum Polonorum*. [Vol.] 19: 2020 [nr] 3 s. 27–37.

333. LISOWSKA Kinga, Łojko Majka: Ochotnicze Hufce Pracy jako instytucje rynku pracy na Warmii i Mazurach. *Colloquium*. 2020 [nr] 4 s. 143–160.

Lata 2015–2018.

334. MALISZEWSKI Rafał: Internet a wychowanie. Na przykładzie Katolickiej Szkoły Podstawowej im. Piotra Dunina w Chojnicach. *Kultura i Wychowanie*. 2019 nr 1 s. 139–160.
Lata 1991–2019.
335. MAŃKOWSKI Leszek: Działalność Towarzystwa im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie w latach 1999–2019. Śrem 2020 Bibl. Publ. im. Heliodora Świącickiego w Śremie ss. 239, il. (Śrem w Małych Monografiach; 7).
336. OLECHOWSKA Paulina: „Dialogi. Miesięcznik Pedagogiczny” (studium monograficzne). [W:] Szczecińskie czasopisma w przestrzeni społecznej. Pod red. Danuty Dąbrowskiej, Pauliny Olechowskiej, Ireneusza Sokalskiego. Szczecin 2019 s. 124–152.
337. OSTAFIŃSKA-Molik Barbara, Olszewska-Gniadek Joanna: Dzieci polskich emigrantów w polskim systemie edukacji. Problemy w diagnozowaniu i organizowaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. *Kultura i Edukacja*. 2020 nr 3 s. 135–153.
338. PAKURA Monika: Edukacja dzieci romskich oczami nauczyciela. Przestrzenie nieodkryte. *Postscriptum Polonistyczne*. 2019 nr 1 s. 157–170.
Od 2001 r.
339. PAWELEC Lidia: Kształcenie nauczycieli na Kielecczyźnie w latach 1989–2005. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*. Sectio J: Paedagogia–Psychologia. Vol. 32: 2019 [nr] 4 s. 65–75.
340. PAWŁOWSKI Piotr: Ambasadorowie dzieci. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci 1989–2019. Warszawa 2019 ZG Tow. Przyj. Dzieci ss. 192, il.
341. PIERZ Agnieszka: Oddziaływanie szkół na środowisko lokalne na przykładzie szkół publicznych gdańskiej dzielnicy Siedlce w latach 2004–2017. *Argumenta Historica*. Nr 5: 2018 s. 201–215.
342. SEMRAU Katarzyna, Rutkowski Jarosław: Dziedzictwo zakonu pijarów w perspektywie badań Zespołu Szkół Pijarskich w Elblągu. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 171–184.
343. ŚLIWERSKI Bogusław: (Kontr-)rewolucja oświatowa. Studium z polityki prawicowych reform edukacyjnych. Łódź 2020 Wydaw. UŁ ss. 301, nlb. 2, il.
Od 1989 r.
344. UDZIK Beata: Trzydzieści lat z życia pewnej szkoły, czyli ewolucja liceum w latach 1989–2019. *Język, Szkoła, Religia*. R. 15: 2020 s. 112–133.

8. Oświata polonijna

345. ANTONOWICZ Sylwia: Muzeum w polskiej szkole na Łotwie. Miejsce pamięci, spotkań i narzędzie w edukacji. Studium przypadku. *Annales Mariae Curie-Skłodowska*. Sectio J: Paedagogia–Psychologia. Vol. 32: 2019 [nr] 2 s. 83–92.
346. BARAŃSKA Magdalena, Brenk Mikołaj, Mańkowska Anna, Nowak-Kluczyński Konrad: Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej Polonia i Polacy za granicą – kulturowe i edukacyjne obszary badań i doświadczeń. Poznań, 4–5 kwietnia 2019 roku. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 41: 2019 s. 249–252.

347. CHMIELEWSKI Witold Jan: W trosce o polskość dzieci i młodzieży z okresu drugiej wojny światowej w Nowej Zelandii. *Kwartalnik Pedagogiczny*. R. 64: 2019 nr 4 s. 272–290.

348. GOREVA Svetlana: Dzieje Szkoły polonijnej w Abakanie 1994–2019. [W:] Polacy na Syberii od XIX do XXI wieku. Monografia wieloautorska pod red. nauk. Sergiusza Leończyka. Warszawa 2019 s. 99–102.

349. JASTRZĘBSKA-GOLONKOWA Danuta: Wychowanie patriotyczne w działalności oświatowej polskiej emigracji niepodległościowej na przykładzie Wielkiej Brytanii w latach 1945–1990. *Dzieje Najnowsze*. R. 51: 2019 [nr] 2 s. 67–89.

350. JĘDRYCHOWSKA Barbara: The Catholic Church in Siberia and its educational activities for the 19th century Polish exiles. *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*. Vol. 10: 2018 [nr] 1 s. 34–43.

351. KEMPIŃSKI Łukasz: Szkolnictwo polskie we Francji w XX i na początku XXI wieku. *Acta Universitatis Nicolai Copernici*. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Z. 446: Pedagogika. [Nr] 36/2: 2018 s. 125–150.

352. KORCZAK Jarosław: The educational fortunes of the three waves of Polish emigration to Australia in its historical and cultural context. *Acta Universitatis Nicolai Copernici*. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Z. 445: Pedagogika. [Nr] 35/1: 2018 s. 95–123.
Od XIX w.

353. PŁACHECKI Jarosław: Szkolnictwo polonijne w Irlandii - skala trudności i potencjału. [W:] W trosce o polską szkołę. In honorem Jan Telus. Red. nauk. Jolanta M. Góral-Półrola, Andrzej Bogaj. Kielce 2019 s. 127–147.

354. PUGACEWICZ Iwona H.: „Ceremonie żałobne nie robią się tylko dla zmarłego, bo ten już czuć zaprzestał...” – o roli tradycji pogrzebowych i upamiętnianiu zmarłych na emigracji w praktyce dydaktyczno-wychowawczej Szkoły Polskiej na Batignolles. *Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny*. R. 45: 2019 nr 2 s. 255–273.
W Paryżu w XIX w.

355. RADZISZEWSKA Maria: Z dziejów powszechnej szkoły polskiej w Lupeni / Šcoala Primară Particulară Polonă (1929–1948). *Kwartalnik Pedagogiczny*. R. 65: 2020 nr 1 s. 27–41.

356. ŚWIATOWE harcerstwo. Związek Harcerstwa Polskiego na obczyźnie w latach 1918–2018. *Studia, szkice i materiały*. Pod red. Marka Wierzbickiego; przy współpr. Teresy Szadkowskiej-Łakomy i Jagody Kaczorowskiej. Lublin–Warszawa 2018 IPN–KŚZpNP. Oddz. ss. 336, il., mapy. IPN–KŚZpNP. Oddz. w Lublinie.

Treść: Wierzbicki Marek: Wstęp s. 7–12; Hausner Wojciech: Harcerstwo w I Rzeczypospolitej i poza jej granicami (1918–1939). Zarys problematyki s. 15–31; Piątkowski Sebastian: Rola harcerstwa w życiu Polonii w świetle publicystyki prasowej Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy i Światowego Związku Polaków z Zagranicy (1930–1939) s. 33–50; Wierzbicki Marek: Związek Harcerstwa Polskiego na Wschodzie (1941–1948) w świetle korespondencji hm. Zygmunta Lechosława Szadkowskiego s. 51–75; Pyłat Joanna: Starsza Harcerstwo na Obczyźnie – rozwój idei, powstanie i działalność w latach 1946–1950 s. 77–102; Szadkowska-Łakomy Teresa, Kaczorowska Jagoda: Związek Harcerstwa Polskiego – Nasze Dziedzictwo - Nieprzerwana Służba – nienaruszalna ciągłość prawno-organizacyjna s. 105–124; Mańkowska Aleksandra: Główna Kwatera Harcerki – rozwój i współczesna działalność s. 125–135; Szablewski Marek: Główna Kwatera Harcerzy – rozwój i współczesna działalność s. 137–146; Maresch Eugenia: Kręgi Starszoharcerskie – ich początek i zmierzch s. 147–159; Szadkowska-Łakomy Teresa, Kaczorowska Jagoda: Związek Harcerstwa Polskiego – Nasze Dziedzictwo – Wydawnictwa s. 161–172; Bnińska-Gębska Anna: Okręg ZHP w Wielkiej Brytanii – historia i zagadnienia s. 173–190; Borucka-Guilhou Magdalena: Opowieść o historii harcerstwa i jego idei we Francji s. 191–199; Mazurkiewicz

Anna: Historia harcerstwa polskiego w Kanadzie s. 201–218; Wojno Andrzej J., Zapart Agnieszka, Czajkowska Barbara: Historia harcerstwa polskiego w Argentynie s. 219–231; Pawlikowska Beata: Rozwój i działalność Związku Harcerstwa Polskiego – Okręg Stany Zjednoczone (w zarysie) s. 233–254; Drózd Rafał, Adamski Teresa, Bartlett Anna, Daniels Urszula, Dutkowski Krzysztof, Janus Barbara, Karbanowicz Tomasz, Lew Alicja, Nowak Maria: Związek Harcerstwa Polskiego (ZHP) w Australii. Historia 1949–2017 s. 257–310; Szadkowska-Łakomy Teresa: Harcerstwo na obczyźnie a polska emigracja niepodległościowa – polityczne aspekty działalności s. 311–316.

357. URBANOWICZ Beata: Szkolnictwo polonijne w latach 1941–1950. *Archiwum Emigracji*. 2918/2019 [dr.] 2019 z. 1/2 s. 351–367.

358. WIERZBICKI Marek: Rola organizacji społecznych na polu mobilizacji politycznej polskiego wychodźstwa powojennego na przykładzie udziału emigracyjnego Związku Harcerstwa Polskiego w organizacji obchodów rocznic i świąt państwowych. *Dzieje Najnowsze*. R. 51: 2019 [nr] 2 s. 135–152.

359. WŁOCH Ewa: Szkolnictwo polskie w Rzymie 1942–2010. Warszawa–Rzym 2020 Ambasada RP w Rzymie ss. 325, il.

III. DZIEJE SZKÓŁ RÓŻNYCH STOPNI

1. Szkoły podstawowe i zakłady wychowawcze

360. 100-LECIE PUBLICZNEJ Szkoły Podstawowej nr 18 im. Komisji Edukacji Narodowej w Radomiu 1919–2019 (Zarys monograficzny). Zespół red. Iwona Dąbek [i in.]. Radom 2019 Sieć Badawcza Łukasiewicz – Inst. Technologii Eksploatacji ss. 188, nlb. 1, il.

361. 100-LECIE SZKOŁY Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Mniszowie. Oprac. Renata Regnowska [i in.]. Kraków 2019 Lobosoft II ss. 72, il.

362. 17 – MOJA szkoła. Red. Artur Rasmus. Szczecin 2020 Parafia pw. Chrystusa Króla w Szczecinie; Zapol Sopczyk Sp. ss. 128, il.

Szkoła Podstawowa nr 17 w Szczecinie; lata 1946–1975.

363. 20 LAT minęło. Szkoła Podstawowa nr 49 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego – Prymasa Tysiąclecia w Białymstoku. Pod kier. Małgorzaty Bagińskiej. Białystok 2019 SP nr 49 z Oddz. Integracyjnymi ss. 255, il.

Zawiera gł. wspomnienia, l. 1999–2019.

364. 200-LECIE Szkoły Podstawowej 1819–2019. Zespół red. Dariusz Morawski [i in.]. Wąsewo 2019 Zespół Placówek Oświatowych im. Papieża Jana Pawła II ss. 160, nlb. 16, il. Zespół Placówek Oświatowych im. Papieża Jana Pawła II w Wąsewie.

365. 30-LECIE założenia w Kutnie pierwszej ochronki dla chrześcijan 1904–1934. *Kutnowskie Zeszyty Regionalne*. T. 23: 2019 s. 519–540.

Zawiera dokumenty ze zbiorów Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Kutnie.

366. 50 LAT Szkoły Podstawowej nr 1 im. 1000-lecia Państwa Polskiego w Bukownie 1966–2016. Red. Mirosław Siudyka. Olkusz-Bukowno 2016 Grafpress Łukasz Kajda; na zlec. Szkoły Podst. nr 1 im. 1000-lecia Państwa Polskiego ss. 103, il.

367. 50 LAT w tradycji i historii. 50-lecie PSP w Olszance. Aut. oprac. Joanna Sowierszenko; przy współudz. Beaty Bajcer [i in.]. Olszanka 2019 Publ. Szkoła Podstawowa wchodząca w skład Publ. Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Bryg. Partyzanckiej „Grunwald” w Olszance ss. 60.

368. 80 LAT Szkoły Podstawowej im. ks. Stanisława Kołodzieja w Kobylanach. Wydanie jubileuszowe. Pod red. Katarzyny Dołęgowskiej i Ewy Gierlach. Kobylany 2019 Szkoła Podstawowa im. Stanisława Kołodzieja ss. 162, nlb. 2, il.

369. 90 LAT Szkoły Podstawowej nr 76 w Warszawie. Pod red. Marii Maciak. Józefów–Warszawa 2019 ACAD Mirosław Przywózki; Szkoła Podstawowa nr 76 im. 13 Dyw. Piechoty Strzelców Kresowych ss. 125, nlb. 2, il.

370. 90 LAT szkoły polskiej w Starym Targu. Pod red. Adama Langowskiego. Gdynia–Stary Targ 2019 Region Jarosław Ellwart; Zespół Szkół ss. 103, nlb. 9, il.

371. 90 LAT tradycji. Z dziejów Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Choceniu. Pod red. Michała Raczkowskiego. Włocławek 2019 Exdruk Spółka Cywilna Wojciech Żuchowski Adam Filipiak ss. 174, nlb. 1, il.

372. BREZA Bogusław: Szkic dziejów szkoły w Rzeczenicy do 1945 roku. *Studia z Zakresu Nauk Prawnoustrojowych*. T. 8: 2018 z. 1 s. 63–85.

Od XIV w.

373. BRYŁA-MAZURKIEWICZ Monika: Monografia Szkoły w Podgórzu. Ostrowiec Świętokrzyski 2018 Monika M. Bryła-Mazurkiewicz ss. 183.

Lata 1923–2018, w pow. Ostrowiec Świętokrzyski.

374. [CALIŃSKA Beata]: Absolwenci Szkoły Podstawowej nr 1 w Ostrzeszowie. Lata 1934–2016. Tekst Beata Calińska. Ostrzeszów 2018 Oficyna Wydawnicza Kulawiak ss. 63.

375. [ČEKÍŇDA Anatolij] Czekinda Anatolij: Zbiór dokumentów ze szkoły powszechnej w Olszanicy koło Złoczowa. *Adhibenda*. R. 7: 2020 s. 257–262.

376. DZIEJE polskiej szkoły w Cielczy w latach 1918–2019. Dzieje szkoły od 1918 do 2019 roku, opracowane na podstawie kronik szkolnych i innych dokumentów źródłowych, a także wywiadów i innych źródeł niematerialnych. Kom. red. Roman Przybylski, Natalia Bachorz, Beata Furmaniak, Maria Winger, Artur Antczak. Cielcza-Jarocin 2019 Gwart Agencja Reklamowa Grzegorz Wiza ss. 116, il.

Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte.

377. GLIMOS-NADGÓRSKA Anna: Dzieje Szkoły Nr 1 w Strzemieszycach Wielkich (1806–1939) wraz z tekstami źródłowymi. Bielsko-Biała 2018 Wydaw. Cum Laude ss. 498, il.

378. GOŁDYN Piotr: Fragment z dziejów szkoły powszechnej w Grzegorzewie w świetle zachowanej księgi protokołów rady pedagogicznej z lat 1928–1933. [W:] *Civis Colensis*. Księga dedykowana Kazimierzowi Kasperkiewiczowi w 90. rocznicę urodzin. Pod red. Piotra Gołdyna. Koło 2019 s. 110–120.

379. GORCZYCA Wojciech: Ocalić od zapomnienia. Szkoła Powszechna i Szkoła Podstawowa w Turaszówce. Bielsko-Biała 2019 Akad. Techn.-Humanist. ss. 32, il.

380. GRYGORCEWICZ Monika: „Czwórka” – szkoła z klasą, czyli wszystko, co warto wiedzieć o Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Matejki. *Rocznik Bolesławiecki*. T. 11: 2018 [dr.] 2019 s. 65–73.

W Bolesławcu od 1958 r.

381. GRZYBOWSKI Przemysław Paweł, Marszałek Katarzyna, Brzozowska Joanna: Dom na szwederowskiej skarpie. Obrazki z historii bydgoskiego sierocińca w czasach od Henryka Dietza do Leona Stobrawy. Kraków 2019 Impuls ss. 144, il.

Lata 1901–1978.

382. HISTORIA Szkoły Podstawowej nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Skierniewicach w latach 1918–2018. Oprac. pod kierunkiem Renaty Bornińskiej. Skierniewice 2018 Sigma Sp. J. ss. 139, nlb. 1, il.

383. JANUSZ Małgorzata, Malec Maciej, Nowakowski Andrzej: Szkoła z Wysokiej koło Wadowic (1894–2019). Rzeszów 2019 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 169, nlb. 1, il.

384. JĘDRAS Stanisław: Przedszkole miejskie nr 5 w Lesznie. (Cz. 2: Lata 1990–2017). *Rocznik Leszczyński*. T. 20: 2020 s. 217–225.

Cz. 1. *Tamże*. T. 19: 2019.

385. KAPUSTA Zuzanna, Kapusta Piotr: Zarys historii obecnej Szkoły Podstawowej im. Jana III Sobieskiego w Rącznej pod Krakowem na tle dziejów miejscowości do 1920 roku. *Małopolska*. [T.] 21: 2019 s. 109–134.

386. KRONIKA Brójce. Siedemdziesiąt pięć lat szkoły i przedszkola w Brójcach (1945–2020). Pod red. Lucyny Nowak, Moniki Pilipeczuk, Przemysława Zwiernika. Brójce 2020 Zespół Edukacyjny w Brójcach ss. 223, il.

387. KRONIKI szkolne z Błędowa. Edycja i oprac. Włodzimierz Appel i Janusz Marcinkowski. Toruń 2020 Wydaw. Nauk. UMK ss. 267, nlb. 1, il.

Lata 1925–1963.

388. KSIĘGA absolwentów Szkoły Podstawowej w Czarkowie 1868–2018. Zebrał i oprac. Jarosław Zawisza. Czarków-Pszczyna 2019 Pszczyńskie Centrum Kultury; Urząd Miej. ss. 250, il. Zawiera informację nt. historii szkoły, spis absolwentów z lat 1869–2018 oraz sylwetki nauczycieli.

389. KU NIEPODLEGŁOŚCI. Dominowo i okolice w czasach zaboru oraz II Rzeczypospolitej 1834–1939. Zespół red. Aleksander Kubiacyk, Jolanta Ochowiak, Hubert Staniszewski. Dominowo 2018 Szkoła Podst. im. Jana Pawła II ss. 218, il.

Treść: Kronika Szkoły Ewangelickiej w Dominowie 1900–1929 s. 39–83; Kronika Szkoły Katolickiej w Dominowie 1836–1929 s. 85–152; Kronika Szkoły Powszechnej w Dominowie 1930–1939 s. 153–198; Spisy nauczycieli i absolwentów s. 202–216.

390. KUSYK Marcin: Z dziejów Szkoły Podstawowej imienia Bohaterów Monte Cassino w Ostrówku. *Lubartów i Ziemia Lubartowska*. [T. 19]: 2016 s. 107–114.

Od 1928 r.

391. LEWANDOWSKA Milena: Szkoła, do której warto powracać. Toruń 2019 Druk. Salus Dariusz Rudziński ss. 100, il.

Szkoła Podstawowa nr 9 im. Stanisławy Jaworskiej w Toruniu w l. 1893–2018.

392. MATERIAŁY do historii szkoły w Radzanowie. Cz. 1: Do 1945 roku. *Radzanowski Zeszyt Historyczny*. Nr 3: 2019 s. 62–86.

393. NIEMCZYK Franciszek: Wiązanka wspomnień i zdarzeń z czasu jego pobytu w zakładzie oświęcimskim (1894, 1900–1904) [Wyd.] Waldemar W. Żurek. *Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne*. T. 112: 2019 s. 481–500.

Wspomnienia próźniejszego zakonnika (1883–1966) – jednego z pierwszych wychowanków zakładu salezjańskiego w Oświęcimiu.

394. PASZKOWSKA Barbara: Historia Publicznej Szkoły Podstawowej im. Ks. Kardynała Adama Kozłowieckiego w Hucie Komorowskiej. [W:] Bogactwo Huty Komorowskiej. Ślady historii i tradycji. Red. Ewa Kopeć, Daniel Koryciński. Huta Komorowska 2019 s. 22–30.

395. PIERWSZY wiek „Siódemki”. 100 lecie powstania Szkoły Podstawowej nr 7 im. Hugona Kołłątaja w Białymstoku 1919–2019. Teksty Anna Wasiluk, Piotr Białokozowicz, Agnieszka Jurgielewicz, Bogusław Jurgielewicz, Małgorzata Popko. Białystok 2019 Drukarnia cyfrowa druk-24h.com.pl ss. 92, il.

396. PIETRASZEK Ewa: Pół wieku „Czwórki”. 50 lat Szkoły Podstawowej nr 4 im. ks. bpa Ignacego Krasickiego w Jaśle. *Rocznik Jasielski*. T. 7: 2012 s. 57–71.
Od 1962 r.

397. PIOTRYK Piotr: Pięćdziesiąt pięć lat dla Zgorzelca 1964–2019. Historia Szkoły Podstawowej nr 5 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Zgorzelcu. Zgorzelec 2020 Rada Rodziców ss. 252, il.

398. PŁATEK Łukasz: Trójka. 50 lat. Historia – ludzie – inicjatywy. Libiąż 2019 Drukarnia i Wydaw. Grafikon; na zlec. SP nr 3 im. Stanisława Barana „Bolka” w Libiążu ss. 168, il.
Lata 1969–2019.

399. REJMAN Aneta, Nowakowski Andrzej, Malec Maciej: Zakrzów. Dzieje szkoły i sportu na tle dziejów wsi. Na 135-lecie szkoły w Zakrzowie (1884–2019). Rzeszów 2019 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 203, nlb. 1, il.

400. RUCZAJ Zbigniew: O Szkole Powszechnej w Drohiczynie i innych szkołach we wspomnieniach i zapisach. *Drohiczyński Przegląd Naukowy*. Nr 9: 2017 s. 395–421.
XVI–XXI w.; zawiera także fragmenty wspomnień żydowskich uczniów z 1915 r.

401. RZEŹNIK Grzegorz, Ignatowicz-Nikiel Joanna: System ekonomii punktowej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym dla Chłopców w Krakowie. Implikacje pedagogiczne i przykłady dobrej praktyki. *Przegląd Pedagogiczny*. 2020 nr 1 s. 335–350.
Lata 2001–2020.

402. SIEMIANOWSKA Danuta, Baliński Antoni: 50-lecie „Tysiąclatki” we Wróblewie. *Razdzanowski Zeszyt Historyczny*. Nr 1: 2017 s. 112–121.

403. SOBOCZYŃSKI Łukasz: Szkoła w Pasiecznej po II wojnie światowej. *Rocznik Świdnicki*. T. 46: 2018 [dr.:] 2019 s. 164–174.

404. STAWIARSKA Joanna: Szkoła, która łączy pokolenia... Jubileusz szkoły w Baćkowicach 1918–2018. Baćkowice 2019 Gm. Baćkowice ss. 112, il.

405. STEFAN Bolesław: Historia Szkoły Podstawowej im. Antoniego Sewiołka w Czuliowie. *Roczniki Ludowego Towarzystwa Naukowo-Kulturalnego*. Nr 16/17: 2018 s. 172–173.
Od 1875 r.

406. SZKOŁA w Boronowie w latach 2009–2019. Zarys monograficzny. Oprac. Bożena Ledwoń [i in.]. Wyd. 2 [! Cz. 2]. Boronów [2019] Stow. dla Boronowa ss. 178, il.
[Cz. 1.] Szkoła w Boronowie. Historia i terażniejszość. Oprac. Damian Gołąbek. Boronów 2009.

407. ŚWIGOŃ Małgorzata: Szkoła Podstawowa nr 3 w Legionowie. *Rocznik Legionowski*. T. 12: 2019 s. 213–218.
Wspomnienia z lat 60. XX w.

408. TECHMAŃSKA Barbara: Żydowskie domy dziecka na Dolnym Śląsku prowadzone przez Centralny Komitet Żydów w Polsce (CKŻP) – zarys problematyki. *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 73: 2018 nr 1 s. 77–99.

Lata 1946–1950.

409. TOPOLSKA Agnieszka, Kunc Józef: Historia szkoły w Dzianiszu. [W:] Dzianisz. 400 lat historii spisanej przez mieszkańców na podstawie pamiętników, dokumentów i opowieści żyjących świadków. Koordynator wyd. Maria Krzeptowska-Jasinek; oprac. red. Katarzyna Wierzba. Dzianisz-Michałowice 2019 s. 139–164.

410. TYLKA Maria: Kronika. Nasza szkoła nr 1 w Cichem na przestrzeni 130 lat. Ciche–Nowy Targ 2019 SP im. Bohaterów Westerplatte nr 1; Zakład Poligr. MK ss. 192, il.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bohaterów Westerplatte w l. 1889–2019.

411. WASILEWSKA Magdalena, Kaplicka Aleksandra, Hurysz Mateusz: Krótka historia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Zbigniewa Tylewicza w Poznaniu. Wyd. jubileuszowe. Poznań 2019 CLiWR Demostenes ss. 40, il.

412. WITEK Elżbieta: 125 lat Szkoły Podstawowej nr 1 im. Władysława Szafera w Mielcu (1893–2018). [Borowa]–Mielec 2018 ZP Zdzisław Gajek; wyd. na zlec. SP nr 1 ss. 336, il.

413. WŁODARCZYK Zdzisław: Szkoła elementarna w Kurowie w wieku XIX. [W:] Tractu temporis. Ludzie – regiony – fakty. Księga dedykowana profesorowi Tadeuszowi Nowakowi. Pod red. Tadeusza Grabarczyka, Anny Kowalskiej-Pietrzak. Łódź–Wieluń 2018 s. 341–355.

414. WOJTKOWSKA Anna: Szkolne kalendarium budynku przy ul. Wileńskiej 32 w Wołominie, odcinek ostatni, lata 1998–2003. *Rocznik Wołomiński*. T. 16: 2020 s. 217–274.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Wołominie.

415. ZIEMBA Ewa: Historia Szkoły Podstawowej w Mogielnicy w dokumentach i wspomnieniach (1932–2019). Boguchwała 2019 Gm. Bibl. Publ. w Boguchwale ss. 208, il.

2. Szkoły ponadpodstawowe

416. I LICEUM Ogólnokształcące im. Króla Władysława Jagiełły w Dębicy we wspomnieniach nauczycieli i uczniów. Red. Ewa Nowacka. Dębica 2020 Drukarnia Millenium ss. 271, nlb. 1, il.

417. 100 LAT Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Grajewie (1919–2019). Grajewo 2019 Tow. Przyj. 9 PSK w Grajewie; Stow. Przyj. LO im. M. Kopernika ss. 15, nlb. 232, il.

418. 110 LAT Gimnazjum i Liceum w Brzozowie (1909–2019). Red. Dorota Kamińska [i in.]. Brzozów–Krosno 2019 I LO im. Króla Kazimierza Wielkiego; Krośnieńska Oficyna Wydawnicza Sp. z o.o. ss. 110, il.

419. II SŁO im. Toniego Halika. 25-lecie. Aut. Adam Ochenkowski [i in.]. Ostrołęka 2019 II Społ. LO im. Toniego Halika ss. 104, il.

Księga pamiątkowa; zawiera też wspomnienia.

420. 2008–2018, czyli 10 z 70 lat dziejów I Liceum Ogólnokształcącego im. Władysława Broniewskiego w Bełchatowie. Bełchatów–Zelów 2019 Stow. Absolwentów i Przyj. I LO im. Władysława Broniewskiego; Wydaw. Drukarnia Marland2 Marek Rusak ss. 177, il.

421. 60 LAT Frycza. Kronika dekady 2011–2020 XVII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Warszawie z okazji jubileuszu 60-le-

cia szkoły. Opracowanie na podstawie artykułów gazety szkolnej „Modrzewiak”. Warszawa [2020] XVII LO z Oddz. Dwujęzycznymi im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego ss. 231, il.

422. VII ZJAZD Absolwentów. 25-lecie Stowarzyszenia Wychowanków Liceum Ogólnokształcącego. 75-lecie Liceum Ogólnokształcącego w Józefowie, Józefów, 13 września 2019 roku. Oprac. red. Henryk Paweł Byra. Józefów 2019 Stow. Wychowanków LO ss. 72, il.
Lata 1944–2019.

423. 70 LAT I Liceum Ogólnokształcącego im. Książąt Polskich w Rumii. Praca zbiorowa. Pod red. Tadeusza Modzelewskiego. Kwidzyn 2019 Vega Studio Adv. Tomasz Müller ss. 160, il.
Od 1949 r.

424. 75-LECIE XXII Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. José Martí w Warszawie 1945–2020. Warszawa 2020 XXII LO z Oddz. Dwujęzycznymi im. José Martí ss. 349, nlb. 3, il.

425. AUSZ Mariusz: The Piarist College in Vitebsk. *Studia Białorusinistyczne*. Vol. 13: 2019 s. 41–54.
Kolegium Pijarów w Witebsku, ok. 1753–1830.

426. BARGANOWSKI Antoni: Gimnazjum Polskie w Kwidzynie (1937–1939) – szkoła spod znaku rodła. *Rocznik Historyczny Pojezierza Iławskiego*. Nr 9: 2019 s. 41–63.

427. BÖTTCHER Paweł: Państwowe Gimnazjum i Liceum im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Bielsku (1919–1939). Bielsko-Biała 2019 Wyd. Kultury i Sztuki Urzędu Miejskiego ss. 200, tabl. 20, il.

428. BYŁO takie Gimnazjum Prywatne... Gimnazjum Prywatne nr 1 im. Jadwigi Jałowicz w Lipnie (1999–2019). Zespół red. Wojciech Drozdowski [i in.]. Brodnica–Lipno 2019 WEiW Verbum; nakł. Szkoły ss. 129, il.

429. CHOJNICKIE Gimnazjum - historia, wartości i wychowankowie. Red. Janusz Gierszewski, Wiesław Śmigiel, Bogdan Kuffel. Chojnice 2015 Certus s.c. Janusz Szczepański, Rafał Wełninski; na zlec. Powszechnej Wyższej Szkoły Humanist. Pomerania ss. 220, il. (*Acta Pomerania*; nr 6).

Treść: Mynarczyk Paweł Piotr: Od rezydencji do kolegium. Jezuici chojniccy i ich szkoła w latach 1623–1780 s. 13–20; Brunka Mariusz: Tło instytucjonalno-historyczne decyzji o odnowieniu w 1815 r. Królewskiego Katolickiego Gimnazjum w Chojnicach s. 21–45; Ossowski Zdzisław: Relektura korespondencji pastoralnej Jerzego Jeschke (1808–1881), biskupa sufragana chełmińskiego s. 46–60; Luśtoń Karina: Starania o zrównanie startu oświatowego uczniów Gimnazjum i Liceum Chojnickiego w świetle ustawy jędrzejewiczowskiej w latach 1932–1939 s. 70–77; Mechliński Jan: Koło Filomatów w Chojnicach s. 61–69; Szwankowski Jerzy: Jubileusz szkoły w latach 1865, 1915 i 1965 s. 78–89; Jaruszewski Kazimierz: Lekarze i kandydaci na medycynę – wychowankowie Królewskiego Katolickiego Gimnazjum w Chojnicach (1815–1920) s. 93–110; Pieróg Ireneusz: Żydowsy uczniowie Królewskiego Gimnazjum Katolickiego w Chojnicach w latach 1815–1915 s. 111–146; Nadolny Anastazy: Księża diecezji chełmińskiej absolwenci gimnazjum chojnickiego w latach 1815–1915 (1920) s. 147–173; Jastrzębski Włodzimierz: Państwowe Gimnazjum Klasyczne w Chojnicach. Losy wojenne (1939–1945) nauczycieli, wychowanków, uczniów oraz szkoły s. 174–186; Porożyński Henryk: Realizacja założeń ideologicznych w Liceum Ogólnokształcącym w Chojnicach w latach PRL-u s. 187–202; Wajlonis Paweł: Współtwórcy ruchu młodokaszubskiego – wychowankowie gimnazjum w Chojnicach s. 203–213.

430. CZMOCH Marian: Tak się zaczęło. Powstanie szkoły średniej w Łosicach. Łosice 2019 Marian Czmocho ss. nlb. 2, 30, il.
Lata 1889–1996.

431. DOLAT Krystyna, Sieradzon Małgorzata, Chodorowska Renata: Kalendarium wybranych wydarzeń z historii Gimnazjum nr 2 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Kutnie 1999/2000–2017/2018. *Kutnowskie Zeszyty Regionalne*. T. 22: 2018 s. 351–420.

432. GORZKOWSKI Jacek: 30 lat liceum na Hawajskiej 1989–2019. Kronika Społecznego Liceum Ogólnokształcącego nr 4 im. Batalionu AK „Parasol”. Warszawa 2019 [Autorskie Tow. Edukacyjne] ss. 118, il.

433. GRANDA Grażyna: Maturzyści pochodzenia chłopskiego w Gimnazjum i Liceum im. Króla Kazimierza Wielkiego w Bochni w latach 1892–1939. *Rocznik Przemyski*. T. 55: 2019 z. 1 s. 169–177.

434. GUT Paweł: Kuratorium Gimnazjum Akademickiego i Mariackiego w 1667–1805. *Przeгляд Zachodniopomorski*. R. 35: 2020 z. 2 s. 35–46.

435. HOROWSKI Sławomir: 100 lat Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Bielsku-Białej 1919–2019. Spis absolwentów szkoły 1927–2019 Bogusław Głabek. Bielsko-Biała 2019 Stow. Absolwentów i Przyj. LO im. Mikołaja Kopernika ss. 261, nlb. 2, il.

436. HUMNICKA Halina: Pejzaż pamięci. III Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. prof. Kazimierza Morawskiego w Przemyślu-Zasaniu zatrzymane w kadrze. Rzeszów 2020 Wydaw. RS Druk ss. 302, il.

437. JANCA-BRZOZOWSKA Róża: Powoli znika w zielonej mgle. Fragmenty 120-letniej historii starogardzkiego gimnazjum. T. 2: 1945–1962. Pelplin 2020 Bernardinum ss. 477, nlb. 2, il. I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Starogardzie Gdańskim. T. 1. 2018.

438. KALIŃSKI Witold: Miejskie Koedukacyjne Gimnazjum i Liceum w Muszynie 1945–1950. Nowy Sącz 2019 Wydaw. Goldruk ss. 107, nlb. 1, il.

439. KALITKA Helena: Rys historyczny Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 4 im. Bohdana Ihora Antonycza. *Legnicki Almanach*. 2020 s. 225–236. W Legnicy, od 1957 r.

440. KIERNIKOWSKI Paweł: Gimnazjum nr 2 im. ks. Zygryda Berezeckiego w Chełmie (1999–2010). Wyd. 2. Chełm 2019 „A3 drukarnia” Przemysław Litwiniuk; na zlec. Gimnazjum nr 2 im. ks. Zygryda Berezeckiego ss. 204, il. Wyd. 1. 2010.

441. KOFIN Mateusz: Szkoła jako podstawowe miejsce kształtowania postaw społeczno-politycznych – gimnazjum na Smolnej 30 w Warszawie w I połowie XX wieku. [W:] Niepodległość. Idee, fakty, perspektywy. W 100 rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. Pod red. nauk. Pawła Krokosza i Sławomira Romańskiego-Cebuli. Kraków 2019 s. 33–49.

442. KSIĘGA pamiątkowa Państwowego Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczego obecnie II Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie. Wydana z okazji dziewięćdziesiątej rocznicy założenia szkoły. Red. Barbara Twardzik. Cieszyn 2019 II LO im. M. Kopernika ss. 128, il. Lata 1929–2019.

443. KULDANEK Anna: 100 lat Gimnazjum i Liceum w Milanówku 1919–2019. Milanówek 2019 Zespół Szkół nr 1 w Milanówku ss. 87, il.

444. LISOWSKA Kinga: Gimnazjum im. ks. Jana Długosza we Włocławku (1916–1939). Wybrane aspekty działalności. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 130–143.

445. LISOWSKA Kinga: Niższe Seminarium Duchowne we Włocławku – założenia instytucjonalne i edukacyjne (1908–1988). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 40: 2019 s. 25–43.

446. MAZIARZ Antoni: Szkoła z tradycjami. Dzieje Zespołu Szkół im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Opolu i placówek z nim powiązanych 1878–2020. Opole 2020 Wydaw. Sindruk-Dimk ss. 272, il.

447. MICHALIK Zofia: Kartki z dziejów I Liceum Ogólnokształcącego w Wołominie – 1944–2019. *Rocznik Wołomiński*. T. 15: 2019 s. 157–172.

448. MICHNA Radosław: Miejska Szkoła Obywatelska (Städtische Bürgerschule) w Bydgoszy (1860–1920). *Kronika Bydgoska*. [T.] 40: 2019 s. 145–159.

449. MOJA szkoła we wspomnieniach. Jednodniówka z okazji 100-lecia II Liceum Ogólnokształcącego w Ostrowie Wielkopolskim. Red. Jarosław Biernaczyk, Donata Konieczna, Andrzej Kornaszewski, Karol Marszał. Ostrow Wielkopolski 2019 Stow. Absolwentów i Sympatyków II LO im. Władysława Reymonta w Ostrowie Wielkopolskim ss. 170, nlb. 1.

Lata 1919–2019.

450. MONOGRAFIA I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika we Włocławku. Wydanie jubileuszowe z okazji 60-lecia szkoły. Pod red. Henryka Wasilewskiego. Włocławek 2019 Exdruk ss. 284, il.

451. NIEZMYŚLONA historia Gimnazjum. Gimnazjum im. Zjednoczonej Europy w Koźminie Wielkopolskim 1999–2019. Kom. red. Arkadiusz Zmysłony, Maria Lewandowicz, Marcin Ziętkiewicz, Robert Idkowiak. Jarocin–Koźmin Wielkopolski 2019 Gwart Agencja Reklamowa Grzegorz Wiza; na zlec. M. i Gm. Koźmin Wielkopolski ss. 192, il.

452. PASIUT Bogusława, Pasiut Waldemar: 100 lat grybowskiego liceum. Grybów 2019 Tow. Wspierania LO im. Artura Grottera ss. 296, il.

Lata 1918–2018.

453. PAWLIKOWSKI Rostaw, Trześniowska Mieczysława: Profesorowie Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego w Brzozowie w latach 1944–1964. Brzozów–Krosno 2019 Krośnieńska Oficyna Wydawnicza Sp. z o.o. ss. 564, il.

454. PIETRZAK Józef: Jubileusz 175-lecia Królewskiego Katolickiego Gimnazjum w Ostrowie Wielkopolskim. *Rocznik Kaliski*. T. 46: 2020 s. 148–183.

455. POMYKAŁA Danuta Barbara: Prywatne Liceum Ogólnokształcące św. Królowej Jadwigi w Mariówce. 25 lat działalności dydaktyczno-wychowawczej w latach 1992–2017. Mariówka 2017 Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanej w Mariówce ss. 272, il.

456. PRZYBYSZEWSKA Maria: 20 lat Gimnazjum Publicznego im. Jana Pawła II w Radomyślu Wielkim. Radomyśl Wielki 2020 Gm. Radomyśl Wielki ss. 280, il.

457. PUDŁOCKI Tomasz: Dzieje pewnego konfliktu – z historii kierownictwa Kazimierza Mi-dowicza w gimnazjum jasielskim. [W:] Jasło. Szkice do portretu miasta i regionu. Pod red. Kamila Ruszały. Kraków–Jasło 2019 s. 69–100.

W latach 1912–1929.

458. SZKOŁA kaliska i jej budynek. Pod red. Bogumiły Celer, Joanny Montelatic, Krzysztofa Walczaka. Kalisz 2020 Kaliskie Tow. Przyj. Nauk ss. 197.

I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Asnyka w Kaliszu.

Treść: Walczak Krzysztof: 750 lat istnienia szkoły kaliskiej (I Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Asnyka w Kaliszu) s. 9–28; Barańska Iwona: Sylwester Szpilowski [1790–1828] i budowa gmachu szkolnego s. 29–44; Mikołajczyk Marcin: Wybrane księgozbiory prywatne nauczycieli kaliskiej Almae Matris w pierwszej połowie XIX wieku s. 77–79; Błachowicz Maciej: Szkolne lata Adama Chodyńskiego – Powiatowa Szkoła Filologiczna w Kaliszu 1842–1846 s. 80–132; Andrysiak Ewa: Działalność Melanii Parczewskiej [1850–1920] na rzecz polskiej oświaty s. 133–145; Milińska-Stasiak Jadwiga: Stefan Giller [1833–1918] jako nauczyciel Gimnazjum Filologicznego w Kaliszu s. 146–153; Steczek-Czerniawska Elżbieta: Prezydent Stanisław Wojciechowski jako uczeń i wychowanek Kaliskiej Almae Matris s. 154–172; Celer Bogumiła: Szkoła i jej wychowankowie s. 173–185; Montelatic Joanna: Patron szkoły w recepcji jej wychowanków s. 186–197.

459. ŚWISTAK Zdzisław: Z kart historii I LO i kaplicy gimnazjalnej. *Rocznik Jasielski*. T. 9: 2018 s. 19–26.

W Jaśle, od 1868 r.

460. WSPOMNIENIA ze Szkolnej 2a. 20 lat Publicznego Gimnazjum im. Johanna Nuciusa w Jemielnicy. Pod red. Marii Jelito, Grażyny Korczowskiej, Piotra Michalika i Beaty Szafraniec. Jemielnica 2019 Publ. Gimnazjum im. Johanna Nuciusa ss. 147, nlb. 5, il. Publ. Gimnazjum im. Johanna Nuciusa w Jemielnicy.

Lata 1999–2019; zawiera też wspomnienia.

461. ZESPÓŁ Szkół Ponadpodstawowych im. Orła Białego w Międzyborzu. 60 lat 1959–2019. Zarys monograficzny. Pod red. Ewy Sługockiej i Elżbiety Smolis. Międzybórz 2019 Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Orła Białego ss. 124, il.

462. KULPIŃSKI Jacek: Dzieje gimnazjum w Zespole Szkół Nr 1 w Choczni 1999–2019. Rzeszów 2019 RS Druk Drukarnia Wydaw. ss. 174, il.

3. Szkoły zawodowe

463. 125 LAT szkolnictwa zawodowego w Rakszawie. Zarys dziejów Zespołu Szkół Tekstylno-Gospodarczych w Rakszawie w latach 1993–2018. Zespół red. Iwona Barnat [i in.]. Raksza–Rzeszów 2018 Bonus Liber Sp. z o.o. Wydaw. i Drukarnia Diec. Rzeszowskiej ss. 158, il.

464. 50 LAT Zespołu Szkół Budowlanych im. Króla Kazimierza Wielkiego w Jaśle. W obiektywie. Red. wyd., wybór, oprac., korekta: Kinga Kasińska-Stal, Rafał Cichoń. Jasło 2019 DWR Dariusz Koś ss. 116, il.

465. 50 LAT Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 im. Bohaterów Westerplatte w Brzesku. Praca zbiorowa. Pod red. Anny Skoczek i Jerzego Soski. Brzesko 2019 ZSP w Brzesku ss. 311, il.

466. 75 LAT Szkoły Rolniczej w Bolesławowie. XII Zjazd Absolwentów. Bolesławowo– [Mirtki] 2020 Introligatornia Mirex ss. 368, il.

467. 75 LAT Zespołu Szkół Elektryczno-Elektronicznych im. prof. Maksymiliana Tytusa Hubera w Szczecinie. Zespół red. Elżbieta Barańska [i in.]. Szczecin 2020 Drukarnia Drucker ss. 286, il.

468. AUSZ Mariusz: Gimnazjum Handlowe księży pijarów w Lidzie w latach 1929–1939. Szkoła tolerancji religijnej i narodowościowej. *Pamięć i Sprawiedliwość*. 2020 [nr] 2 s. 235–254.

469. BOBEL Jarosław: Z przeszłości ku przyszłości. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Krzysztofa Kluka w Rudce 1959–2019. Rudka–Białystok 2019 Buk ss. 207, il.

470. CICHOSZ Mariusz, Pawłowska Ewa: Bydgoska Szkoła Dramatyczna (1945–1948). Bydgoszcz 2019 Wydaw. Uniw. Kazimierza Wielkiego ss. 111, il. (Instytucje w Bydgoszczy na przestrzeni dziejów; t. 1).

471. DĄBROWSKI Kazimierz: Kontynuacja idei i celów Salezjańskiej Szkoły Organistowskiej w Przemysłu w Salezjańskich Szkołach Muzycznych w Lutomierniku. *Musica Ecclesiastica*. Nr 13: 2018 s. 41–58.

Od 1918 r.

472. FIRLEJ Waldemar: Chlubne tradycje szkolnictwa polskiego epoki oświecenia – powstanie, organizacja i działalność Szkoły Rycerskiej w Warszawie (1765–1794). [W:] *W trosce o polską szkołę*. In honorem Jan Telus. Red. nauk. Jolanta M. Góral-Pórola, Andrzej Bogaj. Kielce 2019 s. 149–184.

473. GIBASIEWICZ Włodzimierz Andrzej: Weterynarze z Wrześni. Uczniowie PTW 1965–1970 (klasa B). [Kraków] 2020 Ridero ss. 272, il.

Państwowe Technikum Weterynaryjne.

474. ICKIEWICZ Kazimierz: Szkoła Morska w Tczewie w latach 1920–1930. Szkice historyczne. Tczew–Pelplin 2020 Bernardinum ss. 118, il.

475. JUBILEUSZ 180-lecia Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 2 w Katowicach 1839–2019 w Roku Powstań Śląskich. Zespół red. Aldona Skubiszewska [i in.]. Rybnik 2019 KLARstudio.pl ss. 102, nlb. 2, il.

476. JUBILEUSZ Zespołu Szkół Technicznych w Rybniku. 70 lat Technikum Górniczego. Red. Ewa Tyc. Kraków 2020 Wydaw. Księży Sercanów Dehon ss. 191, nlb. 1, il.

477. KAJETY Korpusu Kadetów Szkoły Rycerskiej. T. 2: Ludzie – wartości – kultura materialna. Red. nauk. Elżbieta Wichrowska, Agata Wdowik. Warszawa 2019 Wydaw. Uniw. Warszawskiego ss. 657, nlb. 1, il., mapy.

Treść: Wdowik Agata: Wstęp s. 11–32; Wichrowska Elżbieta: Francuzi w Szkole Rycerskiej. Związki cudzoziemców z Warszawą s. 35–75; Wichrowska Elżbieta: Dwugłos o Louise de Lalandzie [1731–1811] – wprowadzenie s. 77–77; Pawlik Weronika: Louis de Lalande – działalność z Szkoły Rycerskiej s. 79–88; Łysik Magdalena: Kapitan Louis de Lalande w Polsce s. 89–96; Wichrowska Elżbieta: Dokąd jedziesz, Szkoło Rycerska?, czyli Korpus Kadetów na cenzurowanym s. 97–143; (Dokąd jedziesz, Szkoło Rycerska?) – transliteracja s. 145–150; (Dokąd jedziesz, Szkoło Rycerska?) – przekład s. 151–163; Wichrowska Elżbieta: Portret de Lalande’a. Z Honfleur do Warszawy... statkiem s. 165–173; Gaszewski Łukasz: Głos w sprawie portretu i munduru s. 175–177; [Źródła dot. L. de Lalande’a] s. 178–203; Drewczyńska-Trzaska Klaudia: Tadeusz Kościuszko w Szkole Rycerskiej s. 205–222; Wdowik Agata: Rok 1823 – domknięcie epoki wielkomagnackiego oświecenia. Ostatnia droga Adama Kazimierza Czartoryskiego, komendanta Szkoły Rycerskiej, na tle źródeł funeralnych s. 223–262; Baran Agnieszka: Podręczniki w Szkole Rycerskiej – wprowadzenie s. 265–274; Baran Agnieszka: Jan Wulfers i podręcznik jego autorstwa s. 275–305; Asman Maria: Oświeceniowy podręcznik do historii jako projekt dydaktyczno-wychowawczy. Józefa Kajetana Skrzetuskiego [1743–1806] „Historia powszechna dla szkół narodowych na klasę III” i wydane do niej „Przypisy” s. 307–328; Ziółkowska-Krzywdka Joanna, Krzywdka Jan: Jednorozce, przeciwstąpi i góry ogniste – w podręczniku Michała Jana Hubego, ostatniego generalnego dyrektora nauk s. 319–340; Donefner Joanna: Losy biblioteki oraz zbiorów Korpusu Kadetów s. 341–353; Pawlak Gabriela: Dyskurs polityczny Imci Pana Kadeta Szkoły Rycerskiej z Imci Panem Konwiktoorem ex Collegio Nobilium Scholarum Piarum o maksymach politycznych z interesów snujących się w Rzeczpltej na dowód korzystania nowych fundusów edukacji w Zamku Warszawskim roku 1768 dnia 20 sierpnia – opracowanie historyczno-literackie s. 355–373; Biardzka-Jackiewicz Aleksandra: Dyskurs polityczny [...] – opracowanie edytorskie s. 375–394; [Ilustracje] s. 395–409; Dyskurs polityczny [...] s. 411–453; Jackiewicz Tomasz: Nauka o religii i obyczajności... ks. Gabriela Jakubowskiego. Analiza i interpretacja metodą krytyki retorycznej „cluster

Criticism” s. 455–467; Krawczyk Magdalena: Mowa Ludwika Fundament-Karśnickiego... – wprowadzenie s. 469–472; Mowa Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Ludwika Fundament-Karśnickiego Kasztelana Wieluńskiego, Orderów Orła Białego i św. Stanisława Kawalera, Komisji Wojskowej Obojga Narodów Komisarza, i do teje Komisji do lustracji Korpusu Kadetów delegowanego, przy dokończeniu teje lustracji, do całego korpusu tegoż, na dniu 16 kwietnia 1791 roku miana s. 473–484; Pętkowska-Grabowska Edyta: Kaliski korpus kadecki w latach 1794–1832 s. 485–505; Gastoł Marta: Twórczość poetycka uczniów Szkoły Rycerskiej s. 509–522; Franke Antoni: Teatr Korpusu Kadetów – kilka uwag s. 523–536; Ziółkowska-Krzywdą Joanna: Pałac Kazimierzowski oraz koszary Korpusu Kadetów. Historia, projekty i ich realizacja w świetle nowo odkrytych źródeł archiwalnych s. 539–569; Bieradzka-Jacewicz Aleksandra: Fryderyk Moszyński, Ustawa względem ognia dla koszar do Korpusu Kadetów J.K.Mci i Rzpłtej należących z wyraźnego rozkazu J.K.Mci publikowana dnia pierwszego miesiąca października Roku Pańskiego 1773 w Drukarni Mitzlerowskiej – wprowadzenie s. 571–578; Ustawa względem ognia [...] s. 579–589; Snoch Joachim: Kulnaria w Korpusie Kadetów. Rekonesans s. 591–598; Wdowiak Agata: Woda w panoramie życia codziennego warszawskiej Szkoły Rycerskiej s. 599–635.

T. 1. 2013.

478. KASZYŃSKI Mariusz: Warsztaty Zespołu Szkół Technicznych w Kole – siedemdziesiąt lat działalności. *Polonia Maior Orientalis*. T. 6: 2019 s. 165–191.

Od 1877 r.

479. KOTULECKI Andrzej: Tak rodził się górniczy stan, czyli Krótka historia dąbrowskiej „Szttygarki”. Wyd. 2 uzup. Dąbrowa Górnicza 2020 Koło Absolwentów Dąbrowskiej „Szttygarki”; we współpr. z Muzeum Miejs. „Szttygarka” w Dąbrowie Górniczej ss. 295, il.

Zespół Szkół Zawodowych „Szttygarka” im. St. Staszica w Dąbrowie Górniczej.

480. KSIĘGA jubileuszowa wydana z okazji 50-lecia Zespołu Szkół Mechanicznych w Głubczycach oraz 25-lecia Teatru Tradycja ZSM. Oprac. i przygot. książki pamiątkowej Maria Farasiewicz, Grażyna Zaworska. Głubczyce 2019 Pozytyw Agencja Reklamy ss. 120, il.

Lata 1969–2019.

481. KUBIT Janusz: Szkoła Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich, Krosno 1938–1939. Krosno 2019 Graffia – Agencja wydawniczo-fotograficzna ss. 526, nlb. 2, il., mapy.

482. KURCZ Jerzy: Wychowawcy i pedagodzy Salezjańskiej Średniej Szkoły Organistowskiej w Przemysłu. *Musica Ecclesiastica*. Nr 13: 2018 s. 11–17.

W l. 1916–1963; zawiera też wykaz pedagogów.

483. MATUSZKIEWICZ Gabriela: Nauczyciele i uczniowie Publicznej Szkoły Zawodowej w Koninie w latach 1945–50 w świetle protokołów Rady Pedagogicznej. *Polonia Maior Orientalis*. T. 7: 2020 s. 141–154.

484. NOWAKOWSKI Witold: Ocalić od zapomnienia. Gołęcińskie szkoły w latach 1965–1980. Poznań 2020 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego w Poznaniu ss. 97, il.

Zespół Szkół Przyrodniczych w Poznaniu-Gołębiniu.

485. OCALIĆ od zapomnienia. Zespół Szkół Technicznych przy Zakładach Mechanicznych im. Marcelego Nowotki, później: PZL WOLA S.A. Aut. Bożena Brodowska [i in.]. Warszawa 2019 Edward Kołodziejczyk Kolpress ss. 229, il.

W Warszawie.

486. OD PRZESZŁOŚCI do współczesności w Technikum nr 6 Grafiki, Logistyki i Środowiska im. Legionów Polskich w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Sosnowcu. Sosnowiec 2020 Technikum nr 6 Grafiki, Logistyki i Środowiska im. Legionów Polskich ss. 113, il.

487. PARTYTURA wspomnień na 17 głosów w 50 rocznicę ukończenia szkoły. Wybór Danuta Danielewicz; red. Małgorzata Mokrzyższ. Lublin 2019 7colors.pl ss. 202, il.

Antologia wspomnień z Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Karola Lipińskiego w Lublinie, l. 1964–2019.

488. RUDZKA Anna: Zarys historii Zespołu Szkół Technicznych im. Ziemi Dobrzyńskiej w Lipnie. [W:] Z pedagogiki kultury słowa ważne, ciekawe, piękne, serdeczne... Księga pamiątkowa wydana z okazji 70. Rocznicy Urodzin Profesora nadzwyczajnego KSW Adama Wróbla. Pod red. Stanisława Kunikowskiego. Włocławek 2019 s. 107–113.

489. RYŚ Jan: Szkoła Podchorążych w Łobzowie (1918–1919). *Klio*. 2020 nr 4 s. 111–136. Dzielnica Krakowa.

490. STO lat ZSO. Publikacja jubileuszowa. Zespół red. Agnieszka Głabiszewska [i in.]. Poznań 2019 ZSO im. Wł. Reymonta ss. 127, il.

Zespół Szkół Odzieżowych im. Władysława Reymonta w Poznaniu w l. 1919–2019.

491. SZKOŁA łącząca pokolenia 1920–2020. 100 lat Zespołu Szkół Rolniczo-Budowlanych w Lesznie. Zespół red. Kamilla Sprengel [i in.]. Leszno 2020 Stow. Przyj. Leszczyńskiej Szkoły Rolniczo-Budowlanej ss. 290, nlb. 2, il.

492. TULEJA Mieczysław: Działalność wychowanków Salezjańskiej Średniej Szkoły Organizacyjnej w Przemyślu. *Musica Ecclesiastica*. Nr 13: 2018 s. 19–40.

XX w.

493. ZAKŁAD Salezjański im. księdza Bosko w Oświęcimiu. Kronika. T. 4: 1926–1940. Oprac. i wyd. Waldemar Witold Żurek. Lublin–[Rzeszów] 2020 Waldemar Witold Żurek [Bonus Liber] ss. 381, nlb. 3, il.

4. Zakłady kształcenia nauczycieli (z wyjątkiem szkół wyższych)

494. VII ZJAZD absolwentów. Spotkajmy się, zad bajmy, by wspomnienia zostały z nami na zawsze... Inowrocław 21–22 września 2019. Red. Wincenty Mazurek, Janusz Losik, Irena Granowska. Inowrocław 2019 Epsilon ss. 130, il. Stow. Absolwentów i Sympatyków Liceum Pedagog. „Belfer” w Inowrocławiu.

Liceum Pedagogiczne im. Władysława Spasowskiego w Inowrocławiu; lata 1945–2019.

495. BUJKIEWICZ Zbigniew: Seminarium dla przedszkolank Anny Borchers w Zielonej Górze 1905–1945. *Lużyckie Zeszyty Naukowe*. [T.] 6/7: 2012/2013 [dr.:] 2013 s. 43–50.

496. CIEŚLEŃSKA Beata: Kształcenie nauczycieli w Polsce na poziomie średnim i półwyższym do 1973 roku. Pułtusk 2019 Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztor ss. 125. Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztor.

497. GAŹDZICKI Wiesław: Oddział Doskonalenia Nauczycieli w Częstochowie w latach 1983–1989 oraz powołanie Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego. *Ziemia Częstochowska*. T. 46: 2020 s. 270–293.

498. MAZUREK Jerzy: Państwowe Seminarium Nauczycielskie im. T. Kościuszki w Ostrowcu Świętokrzyskim (w setną rocznicę powstania). *Niepodległość i Pamięć*. R. 26: 2019 nr 3 s. 157–184. Zawiera też biografie nauczycieli: Marii Babskiej (1902–1985) i Bolesława Wojciecha Sadaja (1908–1997).

499. MIEJSCE i ludzie. 30 lat działalności KPCEN w Bydgoszczy 1989–2019. Praca zbiorowa. Pod red. Anny Rupińskiej. Bydgoszcz 2019 Magenta ss. 285, il. Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli.

Treść: Rys historyczny: Grzybowski Robert: Początek edukacyjnej drogi s. 19–31; Derkowska-Kostkowska Bogna: Z dziejów powstania i działalności budynku przy ul. Jagiellońskiej 9 w Bydgoszczy s. 32–35; Placówki oświatowe w latach 1950–1968: Preus Robert: Szkoły budowlane (1950–1956) s. 39–47; Preus Robert: Technikum Geodezyjne w Bydgoszczy (1951–1968) s. 48–58; Preus Robert: Ze wspomnień absolwentów Technikum Geodezyjnego w Bydgoszczy, czyli... wywiad z rodzicami s. 59–64; Kształcenie i doskonalenie nauczycieli w latach 1968–2019: Preus Robert: Okręgowy Ośrodek Metodyczny w Bydgoszczy (1968–1972) s. 67–69; Zduńczuk Ilona: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bydgoszczy (1968–1978) s. 70–71; Preus Robert: Instytut Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych im. Władysława Spasowskiego w Bydgoszczy (1972–1981) s. 72–78; Preus Robert: Instytut Kształcenia Nauczycieli im. Władysława Spasowskiego w Warszawie Oddział Doskonalenia Nauczycieli w Bydgoszczy (1981–1989) s. 79–85; Preus Robert: Centrum Doskonalenia Nauczycieli im. Władysława Spasowskiego – Oddział w Bydgoszczy (1989–1991) s. 86–88; Panfil-Smolińska Violetta: Wojewódzki Ośrodek Metodyczny (1989–2000) s. 89–121; Rostankowska Iwona: Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy (2000–...) s. 122–153; Preus Robert: Księgarnie pedagogiczne (1992–2014) s. 154; Rupińska Anna: Czasopisma (1991–2019) s. 155–158; Dyrektorzy z pasją: Preus Robert: Dyrektorzy z pasją s. 161; Grzybowski Robert: Józef Witek [1893–?] s. 162–173; Preus Robert: Tadeusz Tarkowski [1910–1999] s. 174–182; Preus Robert: Kazimierz Konieczny [1914–1986] s. 183–190; Preus Zbigniew: Zbigniew Węgiński [1931–2012] s. 191–196; Preus Robert: Jerzy Zastempowski [1946–2017] s. 197–210; Wspomnień czar s. 211–284.

500. OD LICEUM Pedagogicznego do II Liceum Ogólnokształcącego im. Janusza Korczaka w Wieluniu 1945–2015. T. 1. Pod red. Stanisława Tadeusza Olejnika. Wieluń 2019 Stow. Absolwentów i Przyj. Szkół przy II LO im Janusza Korczaka ss. 432, il.

Treść: Tataru Renata: Przedmowa s. 3–5; Olejnik Stanisław Tadeusz: Cz. 1. Państwowe Liceum Pedagogiczne 1945–1969 s. 7–268; Wujec Zygmunt, Sola Beata, Karaś Marlena: Cz. 2. Liceum Pedagogiczne Dla Wychowawczyń Przedszkoli (1965–1975), Studium Wychowania Przedszkolnego (1973–1984), Studium Nauczycielskie (1982–1995) s. 269–359; Karaś Marlena, Spychała Zdzisław: Cz. 3. Kolegium Nauczycielskie w Wieluniu s. 361–429.

5. Szkoły wyższe

Akademia Górniczo-Hutnicza

501. HISTORIA Katedry Systemów Energetycznych i Urządzeń Ochrony Środowiska. Red. i oprac. biogramów Krystyna Prync-Skotniczny. Kraków 2019 Faktoria Wyrazu ss. 203, nlb. 1, il. AGH im. Stanisława Staszica w Krakowie. Wydż. Inżynierii Mechanicznej i Robotyki.

502. KRONIKA 1951–2019. Wydział Odlewnictwa, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie. Oprac. Zygmunt Kulig, Joanna Cholawa. Kraków 2019 Wydaw. Nauk. Akapit ss. 290, il.

503. MATL Kazimierz, Nosal Teresa: Historia kół Stowarzyszenia Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie do 2019 roku. Kraków 2020 Stow. Wychowanków Akad. Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie ss. 290, nlb. 1, il.

504. WYDZIAŁ Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH w 70-lecie swojej działalności. Kraków 2019 Wydaw. Nauk. Akapit ss. 167, il.

Akademia Lubrańskiego

505. NOWICKI Michał: Akademia Lubrańskiego – chluba Poznania. W 500. rocznicę fundacji. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 40: 2019 s. 201–213.

Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni

506. BĘDŹMIROWSKI Jerzy, Słowi Karol: 40 lat Wydziału Dowodzenia i Operacji Morskich – kuźnia kadr dowódczych i sztabowych polskiej marynarki wojennej. Gdynia 2019 Wydaw. BP ss. 96, il. Od 1979 r.

Akademia Medyczna we Wrocławiu

507. SZYBER Piotr: Moja Akademia Medyczna (1965–2018). Abecadło Szybera. Wrocław 2019 Oficyna Wydawnicza Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe ss. 347, nlb. 1.

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi

508. 60 LAT Katedry Kameralistyki Akademii Muzycznej w Łodzi. Red. merytoryczny Aleksandra Nawe. Łódź 2019 Akad. Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów ss. 348, nlb. 8, il. Od 1961 r.

Akademia Ostrogska

509. [HELEŪK Anastasiâ Antioniiwna, Płyśka Jurij] Kheleniuk Anastasiia, Płyśka Yuriy: Ostroh Academy. The history and tradition. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 20–40.

Akademia Pomorska w Słupsku

510. 50 LAT Akademii Pomorskiej w Słupsku 1969–2019. Koncepcja Marzena Łukasik; prace przygotowawcze Ewelina Winiewicz. Słupsk 2019 Akad. Pomorska ss. 74, il. Akad. Pomorska w Słupsku.

Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie

511. PILIKOWSKI Michał: Odzyskanie statusu uczelni wyższej przez Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie w epoce „dekady architektów”. *Studia Sandomierskie*. T. 26: 2019 s. 73–97.

512. WŁOSOWICZ Dorota: Wspominając Akademię, 1956-2019. Oprac. i red. Jacek Dembosz. Kraków 2019 Wydaw. ASP im. Jana Matejki ss. 799, nlb. 1, il. (Biblioteka 200-lecia; t. 5).

513. WSPOMINAJĄC Akademię. Oprac. i red. Jacek Dembosz. Kraków 2020 Wydaw. Akad. Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie ss. 1038, nlb. 2, il.

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

514. ANIMACJA w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Pod red. Hanny Margolis; tł. Małgorzata Sady. Warszawa 2018 Akad. Sztuk Pięknych ss. 171, nlb. 25, il.

515. WZORNICTWO na Myśliwieckiej. 40 lat Wydziału Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Red. nauk. Agata Szydlowska. Warszawa 2018 Akad. Sztuk Pięknych ss. 367, nlb. 1, il.

Toż w jęz. ang.: Design at Myśliwiecka street: 40th anniversary of the Faculty of Design, Academy of Fine Arts in Warsaw. Warsaw 2018 ss. 367, nlb. 1, il.

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku

516. KRONIKA 35 lat działalności ZTL „Neptun” AWFis Gdańsk w 50-leciu gdańskiej Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu. [Aut.] Dorota Dancewicz-Nosko, Zbigniew Szot, Barba-

ra Kulesza, Józef Stachnik. Gdańsk 2019 Wydaw. Uczelniane Akad. Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego ss. 166, il.
Od 1984 r.

Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu

517. JUREK Tomasz, Łuczak Maciej, Wyszowska Izabela: Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu w latach 1950–2019. Poznań 2019 Wydaw. Nauk. UAM ss. 490, nlb. 1, il. UAM w Poznaniu. (Uniwersytet Poznański (1919–2019)).

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

518. 90 LAT. Księga pamiątkowa na jubileusz 90-lecia działalności Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Praca pod red. Michała Lenartowicza. Warszawa 2020 Akad. Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie ss. 142, il.

519. NOWOCIEŃ Jerzy: Pedagogika sportu. W 90-lecie Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Sport pedagogy. Celebrating the 90th anniversary of the University of Physical Education in Warsaw. Warszawa 2019 Akad. Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego ss. 346, il. Akad. Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Dostępne także w formie elektronicznej.

520. PAWLIKOWSKA-PIECHOTKA Anna: Jubileusz 90-lecia Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. *Mazowsze*. Nr 31: 2019 s. 173–184.

Katolicki Uniwersytet Lubelski

521. BYZDRA-KUSZ Paulina: Między wizją a rzeczywistością. Sto lat Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. *Analecta*. R. 28: 2019 z. 2 s. 49–72.

522. KATOLICKI Uniwersytet Lubelski 1918–2018. T. 1: 1918–1944. Red. Grzegorz Bujak. Lublin–Warszawa 2019 Wydaw. KUL; IPN ss. 235, nlb. 2. KUL, IPN–KŚZpNP.

Treść: Bujak Grzegorz: Wstęp s. 15–19; Wodzianowska Irena: Deo et Patriae. Rektor ks. Idzi Radzi-szewski (1918–1922) – uczony i dzieło s. 21–71; Sieradzki Paweł: Przetrwac kryzys. Uniwersytet Lubelski w latach rektoratu o. Jacka Woronieckiego (1922–1924) oraz bpa Czesława Sokołowskiego (1924–1925) s. 73–114; Kołodziejczyk Krzysztof: Kadencja rektora ks. Józefa Kruszyńskiego (1925–1933) s. 115–144; Derewenda Robert: Uniwersytet za rektora ks. Antoniego Szymańskiego (1933–1939) s. 145–189; Pawelec Marek: Katolicki Uniwersytet Lubelski, jego pracownicy, absolwenci i studenci w latach 1939–1944 s. 191–216.

523. KATOLICKI Uniwersytet Lubelski 1918–2018. T. 2: 1944–1989. Red. Agata Mirek. Lublin–Warszawa 2019 Wydaw. KUL; IPN ss. 559. KUL, IPN–KŚZpNP.

524. RABIŃSKI Jarosław: Katolicki Uniwersytet Lubelski 1918–2018. T. 3: 1989–2018. Lublin–Warszawa 2019 Wydaw. KUL; IPN ss. 223. KUL; IPN–KŚZpNP.

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

525. KRAKOWSKA Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego 2000–2020. Red. Halina Baszak-Jaroń [i in.]. Kraków 2020 Oficyna Wydawnicza AFM Krakowskiej Akad. im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego ss. 298, nlb. 2, il.

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

526. 20 LAT Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Album jubileuszowy. Biała Podlaska 2019 PSW im. Papieża Jana Pawła II ss. 151, il.
Od 2000 r.

Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży

527. ŚWIĘSZKOWSKA Jolanta: Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży 2004-2019. Łomża 2019 Wydaw. Państw. Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości ss. 75, nlb. 5, il.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu

528. KSIĘGA 20-lecia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu. Red. Małgorzata Babińska i Małgorzata Śmigielka. Wałbrzych 2019 Wydaw. Państw. Wyższej Szkoły Zawodowej im. Angelusa Silesiusa ss. 155, il.
Od 1999 r.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Hipolita Cegielskiego w Gnieźnie

529. [MALUŚKIEWICZ Piotr]: 15 lat Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Hipolita Cegielskiego w Gnieźnie. Koncepcja, tekst Piotr Maluśkiewicz; współpr. red. Karol Matysia [i in.]. Gniezno 2019 Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Hipolita Cegielskiego ss. 110, nlb. 2, il.
Lata 2004–2019.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu

530. 20 LAT Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu 1998–2018. Pod red. Zdzisławy Załony. Nowy Sącz 2018 Wydaw. Nauk. PWSzZ ss. 323.

Politechnika Białostocka

531. 7 DEKAD Politechniki Białostockiej. The 7 decades of Białystok University of Technology. Red. Katarzyna J. Cichoń. Białystok 2019 Politech. Białostocka ss. 86, il.
Toż. Plik tekstowy PDF (24,74 MB).
Tekst równol. pol., ang.
Od 1949 r.

Politechnika Częstochowska

532. GAŚSIOROWSKI Aleksander: Politechnika Częstochowska 1949–2019. Siódme dziesięciolecie. Częstochowa 2019 Wydaw. Politech. Częstochowskiej ss. 435, nlb. 41, il.

Politechnika Gdańska

533. SZKOŁA wyższa pięciopiętrowa. Ze wspomnień rocznika Architektury PG 1963–1969. Zespół red. Jacek Czapiewski przy współpr. Urszuli Madei-Kuleckiej, Erazma Wojciecha Felcy-na, Stanisława Szymańskiego. Gdańsk–Dywity 2019 Zakład Poligraficzny Spręcograf ss. 121, nlb. 2, il.

Politechnika Koszalińska

534. KSIĘGA jubileuszowa 30-lecia Wydziału Elektroniki i Informatyki 1989–2019. Oprac. zespołu red. w składzie Robert Berezowski [i in.]. Koszalin 2019 Wydaw. Uczelniane Politech. Koszalińskiej ss. 128, il. Politech. Koszalińska. (Monografia Wydziału Elektroniki i Informatyki; nr 359).

Politechnika Lubelska

535. WYDZIAŁ Budownictwa i Architektury 1965-2020. Oprac. Grażyna Borecka, Joanna Cichosz. Lublin 2020 Politech. Lubelska ss. 235. nlb. 1, il.

Politechnika Łódzka

536. 75 LAT Politechniki Łódzkiej. 75 years of Lodz University of Technology. Oprac. red. Małgorzata Trocha. [Łódź] 2020 Wydaw. Politech. Łódzkiej ss. 127, nlb. 1, il.

Politechnika Poznańska

537. 50-LECIE Wydziału Technologii Chemicznej Politechniki Poznańskiej 1968–2018. Poznań 2018 Politech. Poznańska. Wydz. Technologii Chemicznej plik tekstowy PDF (33,1 MB).

538. 90-LECIE Wydziału Elektrycznego Politechniki Poznańskiej. 1929-2019. Poznań 2019 AR Comprint; na zlec. Politech. Poznańska. Wydz. Elektryczny ss. 320, il.

Politechnika Śląska

539. 50 LAT Wydziału Matematyki Stosowanej 1969-2019. Pod red. Henryka Glińskiego i Damiana Słoty. Gliwice 2020 Wydaw. Politech. Śląskiej ss. 176, nlb. 2, il.

540. JASIŃSKI Radosław: Od Wydziału Inżynierii Lądowej i Wodnej Politechniki Lwowskiej do Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej. Gliwice 2020 Wydaw. Politech. Śląskiej ss. 271, nlb. 3, il.

541. POLITECHNIKA Śląska – 75 lat tradycji. Silesian Univeristy of Technology – 75 years of tradition. Oprac. tekstów Jadwiga Witek, Marek Gabzdyl, Dominika Gnacek. Gliwice 2020 Politech. Śląska ss. 227, nlb. 4, il.

542. POLITECHNIKA Śląska w Gliwicach. 75 lat tradycji. Profesorowie Politechniki Śląskiej 1945–2015. Zebrał i oprac. Edward Kostkowski. Gliwice 2019 Wydaw. Politech. Śląskiej ss. 176, nlb. 16.

543. W CZORAJ I DZIŚ Wydziału Budownictwa w roku 75-lecia powstania Politechniki Śląskiej. Praca zbiorowa. Pod red. Adama Zybury i Bernarda Kotali; oprac. Joanna Bzówka [i in.]. Gliwice 2020 Wydaw. Politech. Śląskiej ss. 285, il. Politechnika Śląska. (Monografie; 850).

Politechnika Warszawska

544. PYLAK Konrad: Wkład Feliksa Kucharzewskiego (1849–1935) w dzieło powstania Politechniki Warszawskiej. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. [R.] 64: 2019 [nr] 3 s. 7–34.

Politechnika Wrocławska

545. BURAK Marek: Politechnika Wrocławska 1945–1952. Wrocław 2020 Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej ss. 334, il.

Polski Wydział Lekarski w Edynburgu

546. POLSKI Wydział Lekarski w Edynburgu (1941–1949) – miejsce edukacji poznańskich lekarzy. Historia, tradycja, współczesność. [Aut.] Błażej Męczekalski, Michał Musielak, Ewa Sumelka, Maria Długolecka-Graham. Poznań 2020 Wydaw. Nauk. Uniw. Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu ss. 123, il.

Seminarium Duchowne w Białymstoku

547. MIĘDZY Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie a Seminarium Duchownym w Białymstoku. Pod red. Andrzeja Proniewskiego. Białystok 2019 Wydaw. Uniw. w Białymstoku; wyd. nakł. Katedry Teologii Katol. Uniw. w Białymstoku ss. 96, il.

Treść: Krahel Tadeusz: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie 1919 Wilno–Białystok 1948 s. 11–22; Proniewski Andrzej: Rola i znaczenie Wydziału Teologicznego USB w powstaniu Seminarium w Białymstoku s. 23–35; Szot Adam: Pierwszy rok studiów w białostockim Seminarium Duchownym s. 37–52; Grygotowicz Józef: Wspomnienia z lat seminaryjnych – w Jubileusz 60-lecia kapłaństwa s. 81–82.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego

548. KLUCIŃSKI Włodzimierz, Binek Marian: Wydział Medycyny Weterynaryjnej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie w latach 1965–2017. Warszawa 2019 Wydaw. SGGW ss. 355, il.

549. OBIDIŃSKI Artur: Historia Sekcji Botaniki Leśnej Koła Naukowego SGGW w latach 1952–2020. Warszawa 2020 Wydaw. SGGW ss. 188, il.

Szkoła Główna Handlowa

550. KOLEGIUM Zarządzania i Finansów Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie 1993–2018. Red. nauk. Ryszard Bartkowiak, Anita Krzymicka, Michał Matuszewicz, Piotr Wachowiak. Warszawa 2018 Oficyna Wydawnicza SGH. Szkoła Gł. Handlowa ss. 362, il.

551. Z DZIEJÓW Wydziału Handlu Zagranicznego i Kolegium Gospodarki Światowej Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Siedemdziesięciolecie 1949–2019. Pod red. nauk. Mieczysława Szostaka. Warszawa 2019 Oficyna Wydawnicza SGH ss. 496, il.

Szkoła Główna Warszawska

552. SZKOŁA rozumu i charakteru. Szkoła Główna Warszawska (1862–1869). Materiały do dziejów. Wstęp, wybór i oprac. Grzegorz P. Bąbiak. Warszawa 2019 Dom Wydawniczy Elipsa ss. 597, il.

Treść: Bąbiak Grzegorz P.: Szkoła rozumu i charakteru s. 13–120; Materiały: I. Powołanie Szkoły Głównej s. 123–180; II. Rektor i władze Szkoły Głównej s. 181–222; III. Wydział Filologiczno-Filozoficzny s. 223–250; IV. Wydział Prawa i Administracji s. 251–309; V. Wydział Matematyczno-Fizyczny s. 310–350; VI. Wydział Lekarski s. 351–397; VII. Inni studenci, o których znaleziono informacje s. 398–399; VIII. Biblioteka Szkoły Głównej s. 400–405; IX. Przed sądem Szkoły Głównej s. 406–438; X. Zamknięcie Szkoły Głównej s. 439–458; XI. Wielki rektor [Józef Mianowski] s. 459–476; XII. Dziedzictwo Wszechnicy s. 477–565; Bibliografia (wybór) s. 566–570.

Szkoła Oficerska Wojsk Łączności

553. HUCAŁ Mieczysław: 100 lat szkolenia kadr łączności w Zegrzu. *Rocznik Legionowski*. T. 12: 2019 s. 250–258.
Od 1920 r.

Szkoła Weterynaryjna we Lwowie

554. DZIKOWSKI Andrzej: Political and scientific support for the establishment of the Veterinary School in Lwow. *Kultura, Społeczeństwo, Edukacja*. 2020 nr 1 s. 117–126.

Uniwersytet Gdański

555. 50 SPOTKAŃ na 50-lecie UG. Pod red. Jerzego Piotra Gwizdały. Gdańsk 2019 Wydaw. Uniw. Gdańskiego ss. 974, nlb. 2, il.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

556. AETAS avrea. Sto lat filologii klasycznej na Uniwersytecie w Poznaniu 1919–2019. Pod red. Elżbiety Wesołowskiej i Piotra Urbańskiego. Poznań 2019 Wydaw. Nauk. UAM ss. 566, tabl. 10, il.

Z treści: Sto lat filologii klasycznej na Uniwersytecie w Poznaniu. Oprac. Teodozja Wikarjak s. 9–20; Od [Seweryna] Hammera do [Łukasza] Bergera – biogramy pracowników Katedry oraz Instytutu Filologii Klasycznej. Red. Piotr Stępień, Elżbieta Wesołowska, Teodozja Wikarjak s. 21–154.

557. DZIEJE Uniwersytetu w Poznaniu w latach 1945–2019. Pod red. Stanisława Jankowiaka, Tomasza Schramma. Poznań 2019 Wydaw. Nauk. UAM ss. 601, tabl. 1, il. UAM w Poznaniu. (Uniwersytet Poznański [1919–2019]).

Treść: Jankowiak Stanisław, Schramm Tomasz: Wstęp s. 7–9; Jankowiak Stanisław, Schramm Tomasz: Uniwersytet w przestrzeni politycznej w latach 1945–1989 s. 11–142; Menz Mariusz: Uniwersytet w przestrzeni publicznej w latach 1989–2019 s. 143–232; Julkowska Violetta: Zmiany w strukturze wydziałowej Uniwersytetu w Poznaniu po II wojnie światowej s. 233–262; Konieczka-Śliwińska Danuta: Studenci Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w latach 1945–2018. Kształcenie, rekrutacja, liczebność s. 263–309; Skórzynska Izabela, Budzińska Justyna: Życie studenckie 1945–1989 s. 311–464; Bartkowiak Jacek: Samorząd studencki na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (1980–1988) s. 465–518; Mikołajczyk Marek: Współpraca międzynarodowa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu po roku 1945 s. 519–567.

558. HISTORIA na Uniwersytecie Poznańskim. Od Seminarium Historycznego do Instytutu Historii (1919–2019). Pod red. Katarzyny Balbuzy, Józefa Dobosza, Danuty Konieczki-Śliwińskiej, Karola Kościelniaka, Przemysława Matusika. Poznań 2019 Inst. Historii ss. 431, il.

Treść: Matusik Przemysław: Dzieje Instytutu Historii UAM s. 9–15; Michalski Maciej: Siedziby Seminarium Historycznego Uniwersytetu Poznańskiego i Instytutu Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu s. 17–31; Instytut Historii UAM we wspomnieniach profesorów s. 33–38; Ludzie s. 39–135; Instytucje s. 139–238; Najważniejsze kierunki badań oraz periodyki i serie wydawnicze s. 241–313; Ważne wydarzenia s. 317–419; Instytut Historii dzisiaj – struktura organizacyjna i skład osobowy s. 423–427.

559. MICHALSKI Maciej: Miejsce uniwersytetu. Infrastruktura uniwersytecka w przestrzeni miejskiej Poznania i okolic (1919–2019). Poznań 2019 Wydaw. Nauk. UAM ss. 364, nlb. 1, il. (Uniwersytet Poznański [1919–2019]).

560. MYŚLAĆ o przyszłości nie zapominamy o przeszłości. Księga jubileuszowa 100 lat Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Kol. red. Roman Budzinowski, Joanna Haberko, Katarzyna Kokocińska, Małgorzata Materniak-Pawłowska, Tomasz Nieborak. Poznań 2019 Wydaw. Miej. Posnania; Wydaw. Nauk. UAM ss. 607, nlb. 1, il. UAM w Poznaniu.

Treść: Krasowski Krzysztof: Pierwsze lata Wydziału (1919–1920) s. 13–26; Rektorzy z Wydziału: Krzymkowski Marek: Zygmunt Lisowski. Rektor w latach 1923–1924 s. 29–32; Ochmański Jerzy W.: Stanisław Kasznica. Rektor w latach 1929–1931 s. 33–39; Urbańczyk Michał: Antoni Peretiakowicz. Rektor w latach 1936–1937 s. 40–43; Gadkowski Tadeusz: Alfons Kłafkowski. Rektor w latach 1956–1962 s. 44–48;

Sokołowski Tomasz: Zbigniew Radwański. Rektor w latach 1982–1984 s. 49–52; Dziekani Wydziału s. 53–57; Nasi Mistrzowie s. 59–69; Szwarc Andrzej J.: Droga Wydziału do obecnej siedziby s. 71–85; Katedry, zakłady, pracownie: Olszewski Henryk: Katedra Doktryn Polityczno-Prawnych i Filozofii s. 97–106; Stanulewicz Maksymilian: Katedra Historii Ustroju Państwa s. 113–132; Jantoch-Drozdowska Elżbieta, Stepiński Maciej: Katedra Nauk Ekonomicznych s. 138–147; Skoczył Andrzej: Katedra Postępowania Administracyjnego i Sądowoadministracyjnego s. 158–164; Wiliński Paweł, Karlik Piotr: Katedra Postępowania Karnego. Współpr. Karolina Kiejnich s. 172–178; Pawłowski Sławomir: Katedra Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji s. 187–195; Pyrzyńska Agnieszka, Panowicz-Lipska Janina, Olejniczak Adam: Katedra Prawa Cywilnego, Handlowego i Ubezpieczeniowego s. 207–221; Nowicka Aurelia: Katedra Prawa Europejskiego s. 249–257; Nieborak Tomasz: Katedra Prawa Finansowego s. 265–281; Piskorski Justyn: Katedra Prawa Karnego s. 290–300; Ślebzak Krzysztof: Katedra Prawa Pracy i Prawa Socjalnego s. 311–323; Budzinowski Roman: Katedra Prawa Rolnego s. 332–345; Andrzejewski Jan: Katedra Prawa Rzymskiego i Historii Prawa Sądowego s. 354–365; Popowska Bożena: Katedra Publicznego Prawa Gospodarczego s. 374–390; Zwierzykowski Piotr F.: Katedra Teorii i Filozofii Prawa s. 398–416; Rost Antoni: Zakład Prawa Konstytucyjnego s. 425–433; Gadkowski Tadeusz: Katedra Prawa Międzynarodowego i Organizacji Międzynarodowych s. 443–458; Drozdowicz Krzysztof, Żebrowska Anna: Zakład Postępowania Cywilnego s. 464–472; Owoc Mirosław: Pracownia Kryminalistyki s. 481–486; Kierunki studiów s. 493–531; Czasopisma Wydziałowe s. 533–550; Z działalności Wydziału s. 551–593.

561. PROTOKOŁY posiedzeń Senatu Uniwersytetu Poznańskiego 1919–1939. T. 2: 4 IX 1925 – 7 VII 1931. Wyd. Anna Domalanus, Irena Mamczak-Gadkowska. Monika Sak, Aleksandra Wysokińska. Poznań 2020 Wydaw. Nauk. Uniw. UAM ss. XXXVII, nlb. 1, 764. Uniw. UAM w Poznaniu. (Źródła do Dziejów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu).

T. 1. 2019.

562. ZŁOTY jubileusz biologów rocznika 1964–1969. W stulecie Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Koncepcja i red. Anna Rusińska [i in.]. Poznań 2019 Kontekst ss. 87, nlb. 1, il. UAM w Poznaniu.

563. ŹRÓDŁA do dziejów Wydziału Teologicznego w Poznaniu. [Wyd.] Maciej Szczepaniak; tł. Anna Godzich, Anna Strzelecka. Poznań 2019 UAM. Wyd. Teol. ss. 835, nlb. 2, il.

Lata 1918–2001.

Uniwersytet Jagielloński

564. 50 LAT Szkoły Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Album jubileuszowy. The Jagiellonian University's 50th Summer Session of Polish Language and Culture. An anniversary album. Pod red. Joanny Mendyk. Kraków 2019 WUJ ss. 141, nlb. 2, il.

Tekst równol. pol., ang.

Od 1969 r.

565. BĘCZKOWSKA Urszula: Collegium Kołłątaja. Kraków 2020 Księgarnia Akademicka ss. 172, tabl. 48, il.

566. FOKT Krzysztof: Obsada funkcji prepozyta i radców Kolegium Prawniczego Uniwersytetu Krakowskiego w latach 1628–1657 (według rachunków Kolegium z lat 1628–1694). *Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa*. T. 7: 2014 z. 1 s. 181–192.

567. GRAFF Tomasz: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Krakowskiego w pierwszych latach XVII w. i wkład w jego rewitalizację Bartłomieja z Przemysła OP. *Rocznik Przemyski*. T. 55: 2019 z. 1 s. 35–55.

568. PUDŁOCKI Tomasz: English and German studies at the Jagiellonian University between the two World Wars. The ideal of a scholar and challenges of reality. English and German studies

at the Jagiellonian University between *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego*. *Prace Historyczne*. [T.] 145: 2018 z. 2 s. 317–338.

569. ŻUKOWSKI Przemysław Marcin: „Venia legendi” z zakresu filologii na Uniwersytecie Jagiellońskim od drugiej połowy XIX wieku do 1939 roku oraz dalsze losy wyhabilitowanych docentów. *Prace Historyczne*. [T.] 145: 2018 z. 2 s. 237–256.

Uniwersytet Jana Kochanowskiego

570. UNIWERSYTET z przyszłością. Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach. Zespół red. Jacek Semaniak [i in.]. Kielce 2020 Wydaw. Uniw. Jana Kochanowskiego ss. 169, nlb. 2.

Treść: Uniwersytet z przyszłością s. 11–131; Uniwersytet z perspektywy pięćdziesięciolecia s. 133–162; My we wspomnieniach s. 165–170.

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

571. KSIĘGA pamiątkowa z okazji 65-lecia Wydziału Prawa Kanonicznego UKSW. Red. Marek Saj, Henryk Stawniak, Marek Stokłosa. Warszawa 2019 Wydaw. Nauk. UKSW ss. 217.

Treść: Stawniak Henryk: Słowo wstępne s. 7–13; Rozdz. 1. Biogram dziekana s. 15–18; Rozdz. 2. Pracownicy naukowo-dydaktyczni s. 19–20; Rozdz. 3. Pracownicy administracyjni s. 21; Rozdz. 4. Katedry i zakłady s. 22–25; Rozdz. 5. Prace magisterskie s. 26–44; Rozdz. 6. Nostryfikacje dyplomów licencyjnych s. 45; Rozdz. 7 Prace doktorskie s. 46–48; Rozdz. 8. Nostryfikacje dyplomów doktorskie s. 49–50; Rozdz. 9. Monografie w postępowaniach habilitacyjnych s. 51; Rozdz. 10. Konferencje naukowe s. 52–53; Rozdz. 11. Publikacje pracowników s. 54–142.

Uniwersytet Lwowski

572. [GOLIK Roman Josipovič] Holyk Roman: Ukraińska filologia na uniwersytecie lwowskim w XIX wieku i w pierwszej połowie XX stulecia. Ludzie, idee, recepcje. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego*. *Prace Historyczne*. [T.] 145: 2018 z. 2 s. 355–374.

573. [KRYVA Mariâ] Kryva Maria, Leščak Teodor Volodimirovič] Leshchak Teodor: Scientific activity in pedagogy and education field of Polish students at John Casimir University in the 1930s. *Czech-Polish Historical and Pedagogical Journal*. Vol. 11: 2019 [nr] 1 s. 91–97.

Uniwersytet Łódzki

574. LESIAKOWSKI Krzysztof: Instytut Historii Uniwersytetu Łódzkiego w realiach PRL. Wybrane zagadnienia. *Przegląd Nauk Historycznych*. R. 18: 2019 nr 1 s. 195–218.

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

575. 100-LECIE WYDZIAŁU Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Pod red. Ewy Wender-Ożegowskiej i Anity Magowskiej. Poznań 2019 Wydaw. Nauk. Uniw. Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu ss. 474, nlb. 1, il.

576. UNIWERSYTET Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w latach 1950–2019. Historia i luminarze nauki. Pod red. Michała Musielaka. Poznań 2019 Wydaw. Nauk. UAM ss. 633, nlb. 1, il. UAM w Poznaniu. (Uniwersytet Poznański (1919–2019)).

Treść: Musielak Michał: Wstęp s. 13–20; Musielak Michał: Tradycje akademickich studiów medycznych w Poznaniu s. 21–72; Musielak Michał: Geneza i powstanie Akademii Medycznej w Poznaniu oraz jej rozwój w latach 1950–1956 s. 73–136; Prętki Krzysztof: Akademia Medyczna w Poznaniu w latach 1956–1980 s. 137–218; Kordel Piotr: Akademia Medyczna w Poznaniu w latach 1981–1989 s. 219–266; Lisiak Henryk: Akademia

Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w dobie wyzwań i zmagañ 1989–2006 s. 267–360; Musielak Michał: Utworzenie Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu i rozwój Uczelni w latach 2007–2019 s. 361–408; Luminarze nauki Akademii Medycznej oraz Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w latach 1950–2018 s. 409–580.

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

577. KÜBLER Andrzej: Trzydzieści lat Katedry i Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu 1989-2018. Wrocław 2019 Wydaw. Uniw. Medycznego ss. 138, il.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

578. BEDNAREK Renata Maria: 55-letnia historia gleboznawstwa w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Toruń 2019 Machina Druku; na zlec. Pol. Tow. Gleboznawczego ss. 94, il. Od 1963 r.

Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

579. 50-LECIE Wydziału Inżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie 1970–2020. Oprac. i red. Katarzyna Kozłowicz [i in.]. Lublin 2020 Polihymnia ss. 247, il.

580. 75-LECIE Wydziału Agrobiotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Księga pamiątkowa. Zebr. i oprac. materiału Barbara Kołodziej, Krzysztof Kowalczyk, Aleksandra Głowacka, Piotr Kraska. Lublin 2019 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego ss. 169, nlb. 2, il. Od 1944 r.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

581. 100 LAT akademickich studiów leśnych w Poznaniu. T. 1: Nauka i dydaktyka. Red. nauk. Władysław Danielewicz, Małgorzata Mańka. Wyd. 2, uzup. i popr. Poznań 2020 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego w Poznaniu ss. 296, il.

Wyd. 1. 2019.

Toż. T. 2. Poznań 2020 ss. 352, il.

Toż. T. 3: Absolwenci, doktorzy i doktorzy habilitowani. Poznań 2020 ss. 217, il.

582. GRACZYK Maria: Sołacka opowieść z Uniwersytetem w tle (1920–1955). Poznań 2020 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego w Poznaniu ss. 95, il.

583. UNIWERSYTET Przyrodniczy w Poznaniu. Historia i luminarze nauki. Pod red. Moniki Kozłowskiej. Poznań 2019 Wydaw. Nauk. UAM ss. 389, il. (Uniwersytet Poznański (1919–2019)).

Treść: Kozłowska Monika: Wprowadzenie s. 7–12; Strykowski Krzysztof: Zanim powstała Wyższa Szkoła Rolnicza w Poznaniu (1920–1951) s. 13–26; Strykowski Krzysztof, Kozłowska Monika: Wyższa Szkoła Rolnicza (1951–1972) s. 27–86; Strykowski Krzysztof, Kozłowska Monika: Akademia Rolnicza (1972–2008); Kozłowska Monika, Strykowski Krzysztof: Uniwersytet Przyrodniczy (2008–2018) s. 163–204; Kozłowska Monika, Strykowski Krzysztof: O misji Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i jego poprzedników s. 205–210; Kozłowska Monika: Luminarze nauki s. 211–348; Kozłowska Monika: Zakończenie s. 349–354.

Toż. Wyd. 2 poszerz. Poznań 2020 ss. 437.

Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

584. SZANDUŁA Michał: Kultura studencka na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie. Historia i współczesność. Kraków 2020 Wydaw. Uniw. Rolniczego ss. 244, il.

Uniwersytet Rzeszowski

585. XXV LAT Wydziału Socjologiczno-Historycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego / Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie (1994–2019). Pod red. Pawła Graty, Jarosława Kinala. Rzeszów 2019 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 229, il.

Treść: Grata Paweł, Kinala Jarosław: Wstęp s. 7–8; Grata Paweł, Kaczmarczyk Greta: Powstanie i rozwój Wydziału Socjologiczno-Historycznego s. 9–28; Instytuty Wydziału Socjologiczno-Historycznego: Rozwałka Andrzej: Instytut Archeologii s. 31–51; Balcerak Paweł: Instytut Filozofii s. 53–65; Bonusiak Andrzej: Instytut Historii s. 67–93; Pawłowska Agnieszka, Koziełło Tomasz, Kotarba Bogusław: Instytut Nauk o Polityce s. 95–123; Jedynek Witold, Kotarski Hubert, Wielgos-Struck Renata: Instytut Socjologii s. 125–141; Wydział we wspomnieniach dziekanów. [Wspomnienia Włodzimierza Bonusiaka, Alojzego Zieleckiego, Aleksandra Bobki, Sylwestra Czopka, Zdzisława Budzyńskiego, Pawła Graty] s. 143–203; Wąsacz Monika: Pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni Wydziału Socjologiczno-Historycznego w roku 25-lecia Wydziału s. 205–231.

Uniwersytet Śląski

586. 50 LAT biologii na Uniwersytecie Śląskim. 1969–2019. Przygot. Małgorzata Nawrot, Mirosław Nakonieczny. Sosnowiec 2019 P.P.U.H. Progress Sp. z o.o. ss. 100, il.

587. BOCHENEK Dariusz: 5 lat działalności Instytutu Technologii i Mechatroniki. 60-letnia historia. Katowice 2019 UŚ ss. 153, il.

Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

588. 25 LAT Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu. Wydaw. przygot. przez zespół w składzie Andrzej Brzegowy [i in.]. Radom 2019 Wydaw. Uniw. Technologiczno-Humanist. im. Kazimierza Pułaskiego ss. 272, il.

589. UNIWERSYTET Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu. 1950–2020. Zespół red. Wojciech Żukowski, Wojciech Bielawski, Aneta Mirosz. Radom 2019 Uniw. Technologiczno-Humanist. im. Kazimierza Pułaskiego ss. 263, il.

Treść: Doktorzy honoris causa s. 14–15; Oleksiewicz Anita, Przyborowska Lidia: Kazimierz Pułaski – patron Uczelni s. 16; Mirosz Aneta: Zarys historii uczelni s. 17–48; Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu w roku 2019 s. 49–64; Wydziały i inne jednostki organizacyjne s. 65–247; Studenci s. 249–259.

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy

590. WYDZIAŁ Rolnictwa i Biotechnologii Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy. Koncepcja i wybór mater. Jacek Żarski. Bydgoszcz 2019 Wyd. Uczelniane Uniw. Technologiczno-Przyrodniczego ss. 95, nlb. 9, il.

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

591. 50 LAT kierunku budownictwo w Olsztynie 1969–2019. Oprac. Marek Ciak [i in.]. Olsztyn 2019 Wydaw. Inst. Budownictwa. Wydz. Geodezji, Inżynierii Przestrzennej i Budownictwa. Uniw. Warmińsko-Mazurski ss. 168, il.

592. 50 LAT olsztyńskiej pedagogiki. Księga jubileuszowa. Pod red. Joanny Ostroch-Kamińskiej, Urszuli Pulińskiej, Marii Radziszewskiej. Olsztyn 2019 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie ss. nlb. 2, 177, nlb. 1, il.

Od 1966 r.

593. ACHREMCZYK Stanisław: Droga do Uniwersytetu w Olsztynie. Od Hosianum i Albertyny do Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Wyd. 2, poszerz. i uzup. Olsztyn 2019 Biuro Mediów i Promocji Uniw. Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie ss. 257, il.

Wyd. 1. 2014.

594. GARBULA Joanna Maria: Patroni ulic i placów w miasteczku akademickim Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Kortowie. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 40: 2019 s. 181–199.

595. JUBILEUSZ 60-lecia. Wydział Geoinżynierii. Zespół red. Tomasz Podciborski [i in.]. Olsztyn 2020 Wydz. Geoinżynierii Uniw. Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie ss. 261, il.

596. PULIŃSKA Urszula, Radziszewska Maria: 50 lat olsztyńskiej pedagogiki. Narodziny – konteksty – wyzwania. Olsztyn 2019 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie ss. 196, il. Od 1966 r.

Uniwersytet Warszawski

597. 50 LAT Wydziału Biologii we wspomnieniach. Koncepcja publikacji oraz wybór, red. nauk. i oprac. tekstów autorskich Tomasz Jagielski, Izabela Wyszomirska. Warszawa 2019 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego ss. 452, il.

598. ALBUM studentów i absolwentów Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego. Rocznik 1966–1971. Praca zespołowa. Red. i wyd. Teresa Jermolińska-Szczepańska. Warszawa–Gdynia 2020 Teresa Jermolińska-Szczepańska ss. 204, il.

Wspomnienia.

599. POCZET dziekanów Wydziału Polonistyki wraz z kroniką zdarzeń w latach 1915–2018. Red. Dominika Duralska, Andrzej Krzysztof Guzek. Warszawa 2019 WUW Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego dane tekstowe (Plik tekstowy PDF; 6,53 MB).

Uniwersytet Wileński

600. BUMBLAUSKAS Alfredas, Skurvydaitė Loreta: The University of Vilnius and its „Golden age”. Introduction into 1803–1832 epochs. *Archiwum Emigracji*. 2018/2019 [dr.:] 2019 z. 1/2 s. 79–111.

601. PIEKARSKI Michał: Zajęcia z zakresu muzykologii na Uniwersytecie Stefana Batorego. Przyczynek do dziejów uczelni. *Klio*. T. 50: 2019 nr 3 s. 83–104.

602. POKLEWSKI Józef: Studia z historii sztuki i kultury wileńskiej lat 1900–1945 (wybór tekstów). Pod red. nauk. Elżbiety Pileckiej, Alicji Saar-Kozłowskiej, Małgorzaty Wawrzak. Toruń 2019 Wydaw. Nauk. UMK ss. 468, il.

Z treści: Notatki o insygniach i dziejach Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w latach 1919–1939 s. 39–58; Kształcenie artystyczne na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w okresie międzywojennym s. 59–82.

603. SUPRUNIUK Anna: Alma Mater Vilniensis. Okoliczności wskrzeszenia Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. *Archiwum Emigracji*. 2018/2019 [dr.:] 2019 z. 1/2 s. 112–136.

604. SZULAKIEWICZ Władysława: Pedagogika na Uniwersytecie Stefana Batorego. Toruń 2019 Wydaw. Nauk. UMK ss. 215, il.

605. URBANEK Bożena: Neurologia i psychiatria na wileńskim Uniwersytecie Stefana Batorego – do roku 1934 (czasów reorganizacji). Warunki funkcjonowania i kadra naukowa. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. [R.] 64: 2019 [nr] 3 s. 55–71.

606. URBANEK Bożena: Rodowody studentów medycyny wileńskiego Uniwersytetu Stefana Batorego w czasach II Rzeczypospolitej. [W:] Między historią, bioetyką i medycyną. Księga jubileuszowa z okazji 70-lecia urodzin Profesora Michała Musielaka. Pod red. Krzysztofa Prętkiego, Adama Czabańskiego, Ewy Baum, Katarzyny B. Głodowskiej. Poznań 2019 Wydaw. Nauk. Uniw. Medycznego im. Karola Marcinkowskiego s. 483–495.

607. WILCZYŃSKI Jan: Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie w latach 1929–1939 we wspomnieniach Jana Wilczyńskiego. Oprac. Przemysław Marcin Żukowski. *Archiwum Emigracji*. 2018/2019 [dr.:] 2019 z. 1/2 s. 137–169.

608. ZEMANEK Alicja, Köhler Piotr: Botany at Stefan Batory University in Vilna (Wilno, Vilnius) (1919–1939). *Studia Historiae Scientiarum*. Vol. 18: 2019 s. 93–137.

Uniwersytet Wrocławski

609. 50 LAT Instytutu Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Wrocławskiego 1969–2019. Księga jubileuszowa. Zespół red. Andrzej Krajna [i in.]. Wrocław 2019 Atut ss. 355, nlb. 3, 1 k. tabl. złożona, il. Uniw. Wrocławski.

610. PISARSKI Grzegorz: Bielawscy studenci Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1829–1921. *Bibliotheca Bielaviana*. [R. 10]: 2018 [dr.:] 2019 s. 35–48.

611. PTAK Marian J.: Nauczanie prawa na Państwowym Uniwersytecie we Wrocławiu (1811–1945). *Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa*. T. 8: 2015 z. 1 s. 57–76.

Warszawski Uniwersytet Medyczny

612. WARSZAWSKI Uniwersytet Medyczny. Wczoraj, dziś, jutro. Red. Marta Wojtach, Kamilla Walczak, Klaudia Wendycz. Warszawa 2019 Dział Red. i Wydaw. WUM ss. 224, il.

Treść: Historia s. 14–73; Poczci rektorów s. 74–75; Tradycja akademicka s. 76–83; Kliniki i Zakłady s. 84–143; Infrastruktura s. 144–191; Studenci s. 192–213; Rozwój s. 214–224.

Wojskowa Akademia Techniczna

613. WYDZIAŁ Logistyki. 45-lecie Instytutu Logistyki, 20-lecie Centrum Certyfikacji Jakości, 5-lecie Wydziału Logistyki. Oprac. zespół pod kier. Lecha Kościeleckiego, Roberta Pawlickiego, Adama Świądra. Warszawa 2019 Wojskowa Akad. Techniczna ss. 210, il.

WAT w Warszawie w l. 1974–2019.

Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Sopocie

614. BIEN Dominik: Rozbudowa, rozwój i wyposażenie Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Sopocie. Źródło. *Rocznik Gdański*. T. 79: 2019 s. 51–59.

Wyższa Szkoła Morska w Szczecinie

615. ZALEWSKA Marta: Wyższa Szkoła Morska w Szczecinie w latach 1968–2004. [W:] Kronika Szczecina 2018. Miasto w stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości. Red. nauk. Urszula Chęcińska, Tomasz Czapiński. Szczecin 2019 s. 111–127.

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie

616. ŁUCZAK Wanda: Powstanie krakowskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej i próba jej przyłączenia do Uniwersytetu Jagiellońskiego w 1956 roku. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. *Prace Historyczne*. [T.] 147: 2020 z. 1 s. 167–184.

Wyższa Szkoła Rolnicza w Żabikowie

617. [AU Juliusz]: Wiadomość o Szkole Rolniczej imienia Haliny w Żabikowie. Ogłosił dyrektor tejże Juliusz Au. Wstęp napisali Ewa J. i Włodzimierz Buczyńscy; redakcyjnie przygotowała Anna Krybus. [Poznań 2020 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego] ss. XII, nlb. 4, 44, nlb. 4. Reprint, wyd. oryg. 1870.

Wyższe Seminarium Duchowne we Włocławku

618. 450 LAT Almae Matris Vladislaviensis. Księga jubileuszowa. Red. Jacek Szymański. Włocławek 2019 Włocławskie Wydaw. Diec. ss. 407, nlb. 1, il.

Treść: Bagrowicz Jerzy: Powstanie i początki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wkład włocławskiego środowiska teologicznego (we wspomnieniach organizatora i pierwszego dziekana Wydziału) s. 49–77; Bartczak Jacek: Włocławscy bibliści s. 81–86; Sadowski Michał: Wykładowcy teologii dogmatycznej s. 87–90; Kędzierski Jacek: Wykładowcy teologii fundamentalnej s. 91–105; Niemira Artur: Włocławscy teologowie moralisci s. 106–110; Król Lech: Teologowie duchowości chrześcijańskiej s. 111–118; Gręzlikowski Janusz: Nauczanie prawa kanonicznego s. 123–149; Szymański Jacek: Teologia liturgii we włocławskim seminarium s. 150–152; Zarembki Zbigniew: Teologowie pastoralisci s. 153–159; Skoczylas Kazimierz: Nauczanie katechetyki i pedagogiki s. 160–166; Karasiński Waldemar: Homiletyka we włocławskim seminarium s. 167–172; Gmurczyk Zbigniew: Wykładowcy historii Kościoła s. 173–177; Sadowski Michał: Wykładowcy katolickiej nauki społecznej s. 178–183; Lewandowski Dariusz: Historia sztuki z elementami konserwacji zabytków we włocławskim seminarium s. 184–189; Nowak Józef: Wykładowcy muzyki i śpiewu (od 1961 r.) s. 190–200; Kaczmarek Tomasz: Język łaciński w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku. Uwagi wykładowcy s. 201–204; Pawlak Zdzisław: Czterdzieści cztery lata nauczania filozofii w naszym seminarium s. 205–221; Ochotny Piotr: Wykładowcy przedmiotów filozoficznych (ks. Tadeusz Przybylski i ks. Jan Nowaczyk) s. 222–238; Kamiński Krzysztof: Biblioteka seminarium na przełomie XX i XXI wieku s. 239–246; Szanujmy wspomnienia... s. 247–375.

IV. BIOGRAFIE

1. Zbiory życiorysów

619. BIOGRAFIE nauczycieli regionu puławskiego. T. 5. Zespół red. Barbara Miluska, Danuta Kaliszczuk, Lucyna Plucińska. Puławy 2020 Tow. Muzeum Oświatowego w Puławach ss. 128, il.

620. BOBIK Bogumiła: Wybrane sylwetki powojennych nauczycieli intelektualistów związanych z Górnym Śląskiem. [W:] *Uczeni z odległej i nieodległej przeszłości. Rekonstrukcje, interpretacje, refleksje*. Red. nauk. Alicja Żywcok, Małgorzata Kitlińska-Król. Katowice 2019 s. 153–170.

621. GARNOWSKA Aniela Helena, Kopańska Katarzyna Maria, Paździor Bogumił: Helena i Bogumił Hoffmanowie. *Zeszyty Chojnickie*. Nr 36: 2020 s. 163–176. H. Hoffmann (1910–1936), B. Hoffmann (1890–1945).

622. GAWKOWSKI Robert, Kunert Andrzej Krzysztof, Pilecki Krzysztof: Księga pamięci poświęcona studentom Uniwersytetu Warszawskiego poległym i zmarłym w czasie walk o niepodległość 1918–1921. Warszawa 2020 Wydawnictwa Uniw. Warszawskiego ss. 495, nlb. 1, il. Słownik biograficzny.

623. GRZEBIEŃ Ludwik: Związki wychowanków konwiktów jezuickich z ziemią strzyżowską na przełomie XIX i XX wieku. *Strzyżowski Rocznik Muzealny*. T. 5: 2019 s. 75–95.

Konwikt tarnopolski powstały w 1856 r., przeniesiony do Chyrowa w 1886 r., istniejący do 1939 r.

624. KLUBA Zbigniew: Przedwojenni nauczyciele szkoły w Krajkowie. Krajkowo 2019 Rzymskokatolicka Parafia św. Trójcy ss. 200, il.

Adam Bojanowski (1900–1944), Stanisław Chojnacki (1901–1940), Filip Dziki (1905–1973), Józef Pniewski (1902–1983), Franciszka Rybkowska (1904–1980), Albin Rybkowski (1903–1982).

625. MEISSNER Agnieszka, Ślęczka Ryszard: Zachowani w pamięci. Wykaz zmarłych historyków wychowania od XVIII do XXI wieku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 205–236.

626. NAUCZYCIELE ziemi pszczyńskiej. Szkice biograficzne pedagogów i działaczy społeczno-oświatowych. Red. nauk. Danuta Kocurek. Pszczyna 2020 Starostwo Pow. w Pszczynie ss. 209, il.

Treść: Kocurek Danuta: Wprowadzenie s. 7–11; Nocoń Halina: Udział nauczycieli w tworzeniu polskiej szkoły, w rozwoju kultury i życiu organizacji społecznych w powiecie pszczyńskim w latach 1922–1939 s. 13–67; Zawisza-Grzanka Weronika: Bronisława [1932–2013] i Jerzy [1921–1991] Dymarowie – nauczyciele pszczyńskich szkół s. 69–77; Chlebek-Rolska Agnieszka: Alojzy Hess (1888–1975) – nauczyciel i kierownik Szkoły Podstawowej nr 1 w Pszczynie s. 79–90; Glenc Joanna: Marian Cieśla [1921–2004] – zasłużony nauczyciel w Suszcu s. 91–104; Kocurek Danuta: Janusz Bernhard (1900–1998) – sylwetka nauczyciela i kierownika szkoły w Goczałkowicach-Zdroju s. 105–113; Jakielaszek Ewa: Tadeusz Kruk [1899–1981] – pedagog i organizator życia sportowego w Kobiórze s. 115–117; Chrobak-Sztoler Urszula: Działalność edukacyjna Gertrudy Stalmach [1912–2003], kierownika szkoły w Międzyrzeczu, w świetle kronik szkolnych s. 119–129; Cieszewski Damian: Maria Cieszewska [1939–1992] – wychowawca i dydaktyk w Państwowym Technikum Rolniczym w Pszczynie s. 131–133; Grygier Zdzisław: Józef Wieszka [1920–1991], pedagog, działacz społeczny w swojej małej ojezynie – Rudołtowicach s. 135–138; Kieloch Agnieszka: (Nie)znani nauczyciele w gminie Pawłowice s. 139–154; Chlebek-Rolska Agnieszka: Sylwia Nawrotek-Małek [1910–1998] nauczycielka i propagatorka żeńskiego harcerstwa w powiecie pszczyńskim s. 155–163; Niesyto Aleksandra: Władysław Więclaw (1903–1981) nauczyciel, działacz i społecznik, „przyjaciół ludu”, wieloletni kierownik szkół w Woli i Puńcowie s. 165–182; Nocoń Halina: Rzecz o Waclawie Iwanowskim [1869–1942], wychowawcy młodych arystokratów i jego internacie w Pszczynie s. 183–209.

627. PAMIĘCI zmarłych Profesorów i Docentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego 1945–2020. Pod red. Lucyny Lehmann i Marka Maciejewskiego. Wyd. 2. Wrocław 2020 Uniw. Wrocławski; Wydaw. beta-druk ss. 461, nlb. 3.

628. PAWLAK Zdzisław: Z dziejów nauczania filozofii w Seminarium Duchownym we Włocławku. Włocławek 2019 Teol. Tow. Nauk. WSD ss. 329, nlb. 3, il.

Słownik biograficzny, l. 1569–2012.

629. PERET-ZIEMLAŃSKA Zofia: Pamiętamy o nich. Wspomnienia o pedagogach Konserwatorium, Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej i Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Katowice 2019 Muzo ss. 183, nlb. 1, il.

Od 1903 r.

630. PERET-ZIEMLAŃSKA Zofia: Twórcy i dziekani Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca (1927–2017). Warszawa 2019 Muzo ss. 83, nlb. 1, il.

631. POCZET dziekanów Wydziału Polonistyki wraz z kroniką zdarzeń w latach 1915–2018. Red. Dominika Doralska, Andrzej Krzysztof Guzek. Warszawa 2019 Wydaw. Uniw. Warszawskiego ss. 235.

Uniwersytetu Warszawskiego.

632. PRO memoria. Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego spoczywający na cmentarzach Krakowa i Małopolski 1803–2019. [Cz.] 4. Pod red. Jana Wiktora Tkaczyńskiego. Kraków 2020 Wydaw. UJ ss. 391, nlb. 1, il.

633. PRZENIOSŁO Małgorzata, Przeniosło Marek: Profesorowie Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie urodzeni w rodzinach chłopskich (okres II Rzeczypospolitej). Portret zbiorowy. *Dzieje Najnowsze*. R. 52: 2020 nr 3 s. 129–154.

634. SIENSKI Hieronim Krzysztof: Non omnis moriar... Groby profesorów AGH Cmentarz Rakowicki. Zeszyt 2020. Kraków 2020 Stow. Wychowanków AGH ss. 107, il.

635. SŁOWIŃSKI Przemysław: Patroni Akademii im. Jakuba z Paradyża. *Dziedzictwo Kulturowe Regionu Pogranicza*. T. 7: 2018 s. 119–142.
W Gorzowie Wielkopolskim.

636. SYLWETKI profesorów Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Red. merytoryczna Hanna Stępniewska. Kraków 2019 Wydaw. Uniw. Rolniczego ss. 457, nlb. 1, il.

Treść: Pietrzykowski Marcin: Słowo wstępne s. 5–6; Historia Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. [Aut.] Eugeniusz Wojciechowski, Stanisław Orzeł, Hanna Stępniewska, Marcin Pietrzykowski s. 7–38; Gądek Kazimierz: Historia działalności dydaktycznej i naukowej Wydziału Leśnego w latach 1945–1954 – wspomnienia Absolwenta s. 39–60; Droga życiowa i naukowa Profesorów Wydziału Leśnego s. 61–302; Biogramy Profesorów Wydziału Leśnego s. 303–374; Profesorowie Wydziału Leśnego, którzy odeszli i pozostają w naszej pamięci s. 375–455.

637. ZŁOTE годы 1967–2017. Absolwenci Wydziału Ogólnolekarskiego Akademii Medycznej w Warszawie, rocznik 1967. Red. Bohdan Tadeusz Woronowicz. Warszawa 2018 Fund. Okręg. Izby Lekarskiej „Pro Seniore” im. Lekarzy Polskich Poległych i Pomordowanych w Czasie II Wojny Światowej ss. 343, il.

Toż plik tekstowy PDF (38,4 MB).

Zawiera również wspomnienia absolwentów.

2. Poszczególne biografie

638. WOJNARSKI Zdzisław: Iwona **Berlińska** 13 maja 1971 r. – 22 lutego 2020 r. *Zeszyty Suchedniowskie*. Historia. [T.] 5: 2020 s. 196–198.

639. WYKOWSKI Bogumił: Albin Witold **Budzyński** [ur. 1913] – burmistrz Szczytna, samorządowiec, nauczyciel szkół szczytyńskich. *Rocznik Mazurski*. T. 24: 2020 s. 123–127.

640. ZAORSKA Marzenna: Profesor Zdzisław **Dąbrowski** [1930–2020]. *Szkoła Specjalna*. T. 82: 2020 nr 1 s. 63–64.

641. KAROLEWSKA Henryka: Helena **Dobrzyńska**, nauczycielka i sercanka (1870–1920). *Zeszyty Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk*. Nr 19: 2019 s. 95–102.

642. ŁASZCZYK Jan: Profesor Andrzej **Góralski** (1836–2020). Siła twórczości. *Szkoła Specjalna*. T. 81: 2020 nr 5 s. 370–374.

643. ROGUSKI Piotr: Wspomnienie o Adamie **Grudniu** (1933–2019). *Rocznik Wołomiński*. T. 16: 2020 s. 337–340.

644. KRÓLIKOWSKA Anna, Topij-Stempińska Beata, Bieś Andrzej Paweł: Ksiądz Profesor Ludwik **Grzebień** SJ (1939–2020). Mistrz w służbie nauki. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 144–159.

645. KOSIŃSKI Krzysztof: Ireneusz **Gugulski** (1935–1989). Nauczyciel (przyczynek do historii inteligencji w PRL). *Komunizm. System, Ludzie, Dokumentacja*. Nr 7: 2018 s. 117–166.
646. NOWAKOWSKI Andrzej: Tadeusz **Jamrozik** (1935–2016). *Wadoviana*. Nr 23: 2020 s. 132–141.
647. CZAJKA Stanisław: Ksiądz Łukasz **Janczak** (1835–1918), katecheta, pedagog i obrońca wartości narodowych w Seminarium Nauczycielskim. *Mińskie Zeszyty Muzealne*. Z. 3: 2014 s. 11–22. Toż. Cz. 2. *Tamże*. Z. 4: 2016 s. 11–32.
648. KARCZ-TARANOWICZ Eugenia, Nycz Edward: Aleksander **Kamiński** [1903–1978] pedagog walki o niepodległość w latach drugiej wojny światowej. *Ruch Pedagogiczny*. 2018 nr spec. 4/2 s. 81–92.
649. ZANIEWSKA Teresa: Profesor Jan **Kielanowski** (1910–1989). Uczony – humanista – wychowawca. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 172–188.
650. FORTOŃSKI Tomasz: Bronisław **Knothe** (1881–1950). Nauczyciel, społecznik, polityk. *Wiek Stare i Nowe*. T. 14 (19): 2019 s. 229–245.
651. NOWOTKA Marek: Jan **Kobus** [1921–1989] – zapomniany bohater. *Rocznik Mazurski*. T. 24: 2020 s. 159–179.
652. SUPLIĆKA Agnieszka: Działalność pedagogiczna Marii **Kolendo** (1894–1980). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 237–249.
653. KORCZAK Czesław: Maria **Korczak** – nauczycielka matematyki (1937–2017). *Rocznik Towarzystwa Ziemi Niżańskiej*. [R. 7]: 2018 s. 70–84.
654. DUDA Daniel: Stanisław **Kosko** (1898–1939), oficer polskiej marynarki handlowej, kapitan żeglugi wielkiej (1935), dyrektor Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni, porucznik Marynarki Wojennej, publicysta, dowódca ORP „Gdynia”. *Nautologia*. R. 53: 2018 s. 74–75.
655. TRZASKALIK Joanna: Piotr **Kowolik** (1946–2020). In memoriam. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 160–171.
656. LAPSKI Adam: Daniela **Krzyżanowska-Żurek** (1933–2019). *Zeszyty Chorzowskie*. T. 20: 2020 s. 251–255.
657. NORMALNY ksiądz. Wspomnienia i świadectwa absolwentów, nauczycieli i przyjaciół Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie o księdzu Wojciechu **Manelskim** [1973–2009] w dziesiątą rocznicę śmierci. Red. Magdalena Biskup, Michał Mikołajczyk, Robert Mrozowski. Szczecin 2019 Zapol Sobczyk Sp. j. ss. 136, il.
Treść: Biskup Magdalena, Mikołajczak Michał, Mrozowski Robert: Przed wstępem s. 7; Dziega Andrzej: Wstęp s. 8–10; Lewandowska Urszula: Biogram brata i siostrzane wspomnienie s. 11–13; Absolwenci Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego [wspomnienia] s. 14–40; Nauczyciele Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego [wspomnienia] s. 41–59; Przyjaciele Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego [wspomnienia] s. 60–64; Dzieciństwo i młodość s. 65–69; Droga do kapłaństwa s. 70–85; Kapłaństwo s. 86–93; Przygoda z Katolickim Liceum Ogólnokształcącym s. 94–116; Exodus s. 117; [Ilustracje] s. 118–136.
658. BRODACKA-ADAMOWICZ Ewa: Działalność polityczna i oświatowa Bolesława Grzegorza **Miklaszewskiego** [1871–1941]. *Ruch Pedagogiczny*. 2018 nr spec. 4/2 s. 29–51.
659. JĘDRAŚ Stanisław: Jadwiga Wiktoria **Mondelska** [1888–1943] zasłużony pedagog i dyrektor szkoły. Leszno 2020 Miejs. Bibl. Publ. im. Stanisława Grochowiaka ss. 28, il.

660. FRANCISZKA **Morkisz** (1918–2009). Pedagog i działacz społeczno-kulturowy w Gilowicach i Frydku. [Oprac.] Danuta Kocurek, Stanisława Nycz. Kraków–Gilowice–Wola 2019 Scriptum Tomasz Sekunda; Gm. Ośr. Kultury w Miedznej z siedzibą w Woli ss. 88, nlb. 1, il.

Treść: Słoninka Jan: Słowo od Wydawcy s. 5–6; Kocurek Danuta: Wstęp s. 7–9; Wybrane aspekty kształcenia nauczycieli po II wojnie światowej do 1975 roku s. 11–14; Gilowice – środowiskiem zamieszkania Franciszki Morkisz s. 15–19; Środowisko rodzinne s. 21–25; Pierwsze lata nauki szkolnej s. 27–34; Lata młodości s. 35–40; Droga do zawodu nauczycielskiego s. 41–42; Praca dydaktyczno-wychowawcza w Szkole Podstawowej we Frydku s. 43–54; Działalność społeczno-kulturalna s. 55–76; Zakończenie s. 77–78; Wspomnienia o Franciszce Morkisz s. 79–85.

661. SZCZYPKA Danuta: Jerzy **Mrowiec** [1828–1902] – nauczyciel w Lesznej, ojciec wiślańskiego duchownego. *Rocznik Wiślański*. T. 11: 2019 s. 42–46.

662. BIAŁOKUR Marek: Nie tylko prezydent. Szkolne i studenckie lata w biografii Gabriela **Narutowicza** [1865–1922]. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 89–109.

663. ŻYWOTKO Regina: Maria **Odrowąż-Pieniążek** [1930–1989] nauczyciel, magister filologii angielskiej. *Gronie*. Nr 20: 2020 s. 189–190.

664. OKOŃ Zbigniew Waldemar, Kiernikowski Paweł, Lubaszewski Zbigniew: Pamięci Longina Jana **Okonia** (1927–2020). *Rocznik Chełmski*. T. 24: 2020 s. 519–534.

665. REMBALSKI Andrzej, Wójcik Zbigniew [Jerzy]: Jan **Pazdur** (1909–2001) nauczyciel i uczonek. Kielce 2019 Muzeum Historii Kielc ss. 160, il. (Biografie Kieleckie; 6).

666. HOJKA Zbigniew: Józef **Pieter** [1904–1989] pedagog, psycholog, organizator szkolnictwa wyższego na Górnym Śląsku. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. T. 65: 2020 nr 2 s. 107–129.

667. STERCZEWSKA Iwona: Waclaw Płodowski [1881–1939] nauczyciel, społecznik, polityk. *Ziemia Częstochowska*. T. 46: 2020 s. 51–69.

668. BŁASZCZAK Iwona: Działalność oświatowa Feliksa **Popławskiego** [1899–1989] – współtwórcy polskich uniwersytetów ludowych. Warszawa 2019 Wydaw. SGGW ss. 360, nlb. 1, il.

669. BORZYSZKOWSKI Józef: Feliks **Sikora** (1940–2019) niezwykle szkolny geograf, działacz kaszubski, zaprzyjaźniony twórczo nie tylko z historią i poezją, współzałożyciel i kustosz Muzeum Regionalnego w Luzinie. *Acta Cassubiana*. T. 22: 2020 s. 450–454.

670. KRAJEWSKI Mirosław: Seweryn Aleksander **Sikorski** (1937–2020). *Rocznik Dobrzyński*. T. 13: 2020 s. 322–324.

671. SŁOWIK Grzegorz P.: Profesor Marian **Smoluchowski** (1872–1917) zapomniany rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego*. Prace Historyczne. [T.] 147: 2020 z. 1 s. 87–110.

672. CIESIELSKA Bożena: Jan Kazimierz **Sobociński** (1915–2004). *Rocznik Dobrzyński*. T. 13: 2020 s. 315–316.

673. NAUCZYCIEL w refleksjach... i z refleksji... Księga jubileuszowa dedykowana pani profesor Halinie **Sowińskiej** z okazji 80. urodzin. Pod red. Kingi Kuszak i Renaty Michalak. Poznań 2019 Wydaw. Nauk. UAM ss. 371, tabl. 1, il. UAM w Poznaniu. (Psychologia i Pedagogika; nr 301).

Z treści: Cybał-Michalska Agnieszka: Słowo o Jubilatce s. 9–10; Michalak Renata, Kuszak Kinga: Wprowadzenie s. 11–13; Biogram Profesor Haliny Sowińskiej s. 19–20; Michalak Renata: Z pamiętnika Profesor Haliny Sowińskiej s. 329–338; Profesor Halina Sowińska w narracjach pracowników Zakładu Podstaw Wychowania i Opieki s. 343–362.

674. WOJTYCZA Janusz: Bronisława **Szczepańcówna** (1903–1996). Nauczycielka i instruktorka harcerska Sądeckizny. *Małopolska*. [T.] 21: 2019 s. 181–191.
675. CHMIELEWSKI Witold: Profesor Marian **Walczak** (1923–2020). In memoriam. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 42: 2020 s. 187–197.
676. CHMIELEWSKI Witold: Profesor Marian **Walczak** (1923–2020). In memoriam. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 1/2 s. 9–19.
677. ŁASZEWSKI Witold: Janusz **Wawrzyszko** (26 lutego 1946 – 13 kwietnia 2020). *Szkice Legnickie*. [T.] 41: 2020 s. 392–393.
678. CZOSNYKA Mieczysław: Barbara **Wiatr** (1932–2018). *Rocznik Tarnowski*. T. 24: 2019 s. 239–240.
679. EICHSTAEDT Dorota: Zygmunt **Wujec** (1931–2020). *Rocznik Wieluński*. T. 20: 2020 s. 223–224.
680. ZARĘBSKI Maciej Andrzej: Żywot marzycielki... Julianny **Zarębskiej** (1918–2002). Zagnańsk 2019 Świętokrzyskie Tow. Region. ss. 184, il. (Biblioteka Świętokrzyska; 369).
681. SPOŁECZEŃSTWO, kultura, wychowanie. Publikacja dedykowana profesorowi Janowi **Żebrowskiemu** z okazji sześćdziesięciolecia pracy twórczej. Pod red. Jana Papieża. Gdańsk 2018 Wydaw. Uniw. Gdańskiego ss. 349, il. (Ars Educandi. Monografie; t. 6).
Z treści: Papież Jan: Przedmowa s. 9–12; Z biografii oraz osiągnięć twórczych Jana Żebrowskiego s. 13–17; Radzewicz-Winnicki Andrzej: Akademicki czas społeczny Profesora Jana Żebrowskiego (w kontekście osobistego refleksyjnego zapisu i wspomnień) s. 18–26; Publikacje Profesora Jana Żebrowskiego (lata 2006–2017) s. 27–31; Doktorzy wypromowani przez Profesora Jana Żebrowskiego s. 32–34.

V. DZIEJE OŚWIATY POZASZKOLNEJ

1. Oświata dorosłych

682. 10 LAT Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Świętochłowicach. Pod red. Krystyny Krzemieńskiej i Mariana Piegzy. Świętochłowice 2020 Agencja Wydawniczo-Reklamowa „map” Świętochłowice ss. 68, nlb. 3, il.
683. BUJKIEWICZ Zbigniew: Prywatne Koedukacyjne Gimnazjum i Liceum dla Dorosłych w Żarach (1946–1950) – przyczynek do historii oświaty dorosłych. *Łużyckie Zeszyty Naukowe*. [T.] 8/9: 2014/2015 [dr.] 2015 s. 50–56.
684. FELSKA Angelika: Folk high school as an educational alternative for older adults. *Exlibris. Biblioteka gerontologii społecznej*. 2019 [nr] 1 s. 115–123.
685. JARZĘBIŃSKA Aneta: Kształcenie i szkolenie kursowe osób osadzonych w latach 1999–2020. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 126–143.
686. JUSIAK Roman: Uniwersytety ludowe. Tradycja i współczesność. *Myśl Ludowa*. Nr 11: 2019 s. 117–131.
687. KASZUBSKI Uniwersytet Ludowy w XXI stuleciu. Ciągłość i zmiana. [Aut.] Sulisława Borowska Sulisława, Marek Byczkowski Tomasz Maliszewski, Mariusz Mrówka. *Rocznik Andragogiczny*. [T.] 27: 2020 s. 123–150.

688. KUŁAN Bartosz: Poglądy Zygmunta Bugajskiego (1887-1940) na wychowanie fizyczne więźniów oraz ich praktyczna realizacja w systemie penitencjarnym II Rzeczypospolitej. *Kwartalnik Pedagogiczny*. R. 65: 2020 nr 2 s. 54–75.

689. MALISZEWSKI Tomasz: Recepcja idei uniwersytetów ludowych na ziemiach polskich do czasów I wojny światowej. Gdańsk 2019 Wydaw. *Athenae Gedanenses* ss. 237.

690. MATUSEK Beata: Edukacja dorosłych na Górnym Śląsku od Wiosny Ludów do wybuchu I wojny światowej. Cz. 1: Sytuacja polityczna Górnego Śląska, prekursorzy pracy oświatowej, kierunki rozwoju edukacji dorosłych (1848–1914). Sosnowiec 2018 Oficyna Wydawnicza „Humanitas” – Wyższa Szkoła Humanitas; dane tekstowe (Plik tekstowy PDF; 6,87 MB).

691. NOWAK Barbara: Działania wychowawczo-edukacyjne jako forma wsparcia aresztantów i aresztantek na terenie województwa krakowskiego w czasach II Rzeczypospolitej i ich aktualność we współczesnej readaptacji społecznej. *Polska Myśl Pedagogiczna*. T. 6: 2020 s. 229–250.

692. PILCH Tadeusz: Duńskie wzory w historii polskich uniwersytetów ludowych. Ojczyzna uniwersytetów ludowych. *Polski Uniwersytet Ludowy*. R. 36: 2020 [nr] 1/2 s. 27–46.
Lata 1844–2016.

693. TOMASZEWSKI Roman: Recepcja edukacji ustawicznej w Polsce (od lat 60. XX wieku do drugiej dekady XXI wieku). *Krakowskie Studia Małopolskie*. Nr 21: 2016 s. 155–180.

694. WAŃKOWSKA-Sobiesiak Joanna: Tamte lata, tamci ludzie. Olsztyn 2019 Olsztyńskie Stow. Mniejszości Niem. ss. 280, il.

Mazurski Uniwersytet Ludowy w Rudziskach Pasymskich i Warmiński Uniwersytet Ludowy w Jurkowym Młynie, l. 1945–1950.

2. Biblioteki

695. LEWANDOWSKA Martyna: Promocja czytelnictwa dzieci i młodzieży przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną – Książnicę Kopernikańską w Toruniu w latach 80. XX wieku. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 43: 2020 s. 131–150.

696. LISOWSKA-KOŻUCH Urszula: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krakowie Filia w Nowej Hucie i jej działalność na rzecz placówek oświatowych najmłodszej dzielnicy Krakowa. *Rocznik Biblioteki Kraków*. R. 3: 2019 s. 171–215.

697. STOLARCZYK Tomasz: Biblioteka pijarskiej szkoły wydziałowej w Łowiczu w świetle inwentarza z 1817 r. [W:] *Studia z dziejów książki, bibliotek i prasy. Przegląd badań za lata 2016–2018*. Praca zbior. pod red. Dariusza Spychały; przy współpr. Bernadety Iwańskiej-Cieślik i Katarzyny Domańskiej. Bydgoszcz 2019 s. 70–87.

VI. DZIEJE RUCHU NAUCZYCIELSKIEGO

1. Opracowania ogólne

698. GNAT-WIETESKA Zbigniew: Związek Nauczycielstwa Polskiego w powiecie garwolińskim w latach 1905–1945. Garwolin–[Warszawa] 2020 Lud. Tow. Nauk.-Kult. Zarząd Gł. ss. 73, il.

699. MIRONCZUK Jan: Czterdzieści lat „Solidarności” oświatowej w Ostrołęce (1980–2020). Ostrołęka 2020 NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze. Organizacja Międzyzakładowa Pracowników Oświaty i Wychowania w Ostrołęce ss. 247, il.

700. SZULAKIEWICZ Władysława: Działalność Stowarzyszenia Grona Nauczycielskiego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie (1923–1939). *Studia Paedagogica Ignatiana*. Vol. 23: 2020 [z.] 3 s. 59–74.

701. WESOŁOWSKA-LOREK Aneta: Działalność Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego Oddział Olsztyn w latach 1997–2010. *Studia Niemcoznawcze*. T. 61a: 2018 s. 1156–1171.

702. WOLSKA Eugenia Alina: XV-lecie „Carpe Diem” (2003–2018). *Rocznik Bolesławiecki*. T. 11: 2018 [dr.:] 2019 s. 124–127.
Stowarzyszenie Społecznego Klubu Nauczycielskiego „Carpe Diem” w Bolesławcu.

2. Pamiątniki nauczycieli

703. BLASKI i cienie zawodu pedagoga. Pamiątniki nauczycieli. Red. Maria Kuzin, Wojciech Wałat. Wyd. 2 uzup. Rzeszów–Sanok 2020 Uniw. Rzeszowski; Uczelnia Państw. im. Jana Grodka w Sanoku ss. 307, il.

704. [GÓRSZCZYK Antoni]: O miłości Ojczyzny nie deklamowaliśmy... wspomnienia Antoniego Sejmeja Górszczyka. Oprac. Sylwester Rękas. Warszawa–Kraków 2019 NDAP. Departament Archiwistyki; Archiwum Nar. ss. 508, nlb. 3, il. (Wielka Wojna – Codzienność Niecodzienności; t. 6).

Wspomnienia nauczyciela, działacza społecznego i etnografa (1892–1980) z dzieciństwa i edukacji w Piarszowej, kontynuowanej w Starym Sączu, początków pracy pedagogicznej w Siekierczynie, a potem w rodzinnej wiosce, walk w czasie I wojny światowej oraz późniejszej działalności zawodowej (jako kierownik szkoły) i samorządowej (w Radzie Powiatu Limanowskiego).

705. MAKULSKI Stanisław: Księga żywota mego. Kartki z życiorysu nauczyciela wiejskiego. Wstęp Jerzy Mazurek; oprac. przypisów Paweł Kordel, Jerzy Mazurek; posłowie Longin Kaczanowski. Warszawa 2020 Muzeum Historii Pol. Ruchu Lud; Inst. Studiów Iberoamerykańskich UW ss. 198, nlb. 2.

Toż. Plik tekstowy PDF (11,8 MB); autor żył w l. 1902–1978.

706. MUSIAŁ Czesława: Pochodzę z Witowa. Milanówek–Osiek Mały 2020 Gęsie Pióro; Gm. Bibl. Publ. w Osieku ss. 252, nlb. 7, il.

Pamiątnik polonistki (ur. 1943), nauczycielki w szkołach w Witowie i Drzewcach.

VII. ORGANIZACJE MŁODZIEŻOWE

1. Harcerstwo

707. 19 KRAKOWSKA Drużyna Harcerzy i krakowskie szczyepy lotnicze im. Żwirki i Wigury w latach 1931–1989. Pod red. Janusza Wojtyczy i Krzysztofa Wojtyczy. Kraków 2019 [Fund. „Wczoraj i Dziś”] ss. 350, il.

708. BŁĘKITNA Czternastka. O drużynach i o historii, o ludziach i o przyjaźniach, o największych przygodach i o wielu innych ważnych wydarzeniach na stulecie. Red. Jakub Isański. Poznań 2019 Jakub Isański ss. 394, il. 14. Szczep Harcerski „Błękitna Czternastka” im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego z Poznania.

Z treści: Isański Jakub, Isańska Marianna: Wstęp s. 7–10; Gawędy s. 11–92; Historia s. 93–127; Stulecie s. 129–381; Załączniki s. 385–394.

709. BRONISZEWSKI Stanisław: Iść za marzeniem znaczy żeglować. *Rocznik Bolesławiecki*. T. 11: 2018 [dr.:] 2019 s. 173–181.

Harcerstwo w Bolesławcu, XX w.

710. DANECKI Andrzej: The process of educating children and young people in the association of Catholic Scouting „Zawisza”. *Seminare*. T. 41: 2020 nr 4 s. 129–137.

711. HAP Wiesław: Stulecie Związku Harcerstwa Polskiego w Jasielskiem. *Rocznik Jasielski*. T. 9: 2018 s. 27–41.

Od 1918 r.

712. JANUSZEWSKA-JURKIEWICZ Joanna: Związek Harcerstwa Polskiego w latach 1956–1989 wobec lwowskich tradycji harcerskich. [W:] Pamięć Kresów – Kresy w pamięci. Pod red. Bogusława Tracza. Katowice–Gliwice–Warszawa 2019 s. 139–160.

713. JANUSZEWSKA-JURKIEWICZ Joanna, Fortoński Tomasz: Harcerze Zagłębia Dąbrowskiego w obronie Rzeczypospolitej w 1920 roku. [W:] Wiara i niepodległość. Religijne i patriotyczne tradycje terenów diecezji sosnowieckiej (XIX–XX wiek). Pod red. Adama Dziuroka, Mariusza Trąby. Warszawa–Katowice–Sosnowiec 2019 s. 149–168.

714. KONSPIRACJA harcerska w Krakowie 1939–1945. Red. Janusz Wojtycza. Kraków–Gliwice 2019 Usługi Komputerowe i Poligraficzne, Jan Gębka, Dariusz Gębka ss. 260, il. Komisja Hist. Krakowskiej Chorągwi ZHP.

Treść: Wojtycza Janusz: Wstęp s. 5–7; Wojtycza Janusz: Pogotowie Harcererek krakowskich w latach 1938–1939 s. 11–20; Miłobędzki Paweł: Krakowska Chorągiew Szarych Szeregów „Ul Smok” 1939–1945; Szymańska Marta: „Zwykła praca harcerska” krakowskich harcererek w nieludzkich czasach okupacji hitlerowskiej 1939–1945 s. 47–59; Baster Janusz: Szare Szeregi nie tylko szare, czyli wychowanie przez walkę s. 61–69; Fogelzang-Adler Ewa: Prasa krakowskich Szarych Szeregów na tle działalności wydawniczej Szarych Szeregów s. 71–87; Perzanowski Tadeusz: Wykorzystanie tradycji Szarych Szeregów w pracy wychowawczej ZHP s. 89–124; Miszczuk Marian: Publikacje poświęcone krakowskiemu Szarym Szeregom w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX w. s. 125–138; Heil Roman: Wspomnienia o ojcu hm. Edwardzie Heilu [1903–1944] s. 141–143; Majewski Andrzej: Wspomnienia okupacyjne s. 144–152; Młynarski Marian: Krakowscy zawiszacy w Zrzeszeniu Wolność i Niezawisłość s. 153–157; Gąsiorowski Teodor: Szare Szeregi wobec aresztowanych harcerzy. Postawy i działania s. 161–165; Wojtycza Janusz: Dorobek Komisji Historycznej ZHP Chorągwi Krakowskiej w zakresie badań nad dziejami Szarych Szeregów s. 167–171; Rzońca Bartosz: Muzealia związane z konspiracją harcerską okresu II wojny światowej w Kolekcji Harcerskiej Muzeum Historycznego Miasta Krakowa s. 173–178; Korski Ryszard: „Botaniczna” jako miejsce pamięci narodowej oraz historia harcerskiej opieki nad nimi s. 179–188; Serafin Brygida, Wojtycza Janusz: Furmańczykowa z d. Bibulska Helena, pseud. „Halina” (1892–1943) s. 215–217; Wojtycza Krzysztof: Gołdas Kazimierz, pseud. „Bartosz” s. 217–219; Morawska-Nowak Barbara: Morawska z d. Malinowska Alina (1911–1996) s. 219–223; Wojtycza Krzysztof: Parzyński Jerzy, pseud. „Ryś” (1929–1994) s. 223–228; Korski Ryszard: Pauli Stanisław (1922–2005) s. 228–230; Bieźanowski Marek, Wojtycza Janusz: Podusowski Stanisław, pseud. „Wiktor” s. 230–233; Wojtycza Janusz: Pogan Zygmunt, pseud. „Zbroja” (1923–2000) s. 233–237; Wojtycza Krzysztof: Sanakiewicz Zbigniew, pseud. „Toporski” (1924–1986) s. 238–239; Wojtycza Janusz: Struś Stanisław, pseud. „Miś” (1919–1984) s. 239–240; Wojtycza Janusz: Szeczęśniak Edward Franciszek, pseud. „Żbik”, „Rysio” (1929–2018) s. 241–244; Wojtycza Krzysztof: Śliwa Antoni, pseud. „Pędziwiatr” (1926–2013) s. 245–247; Wojtycza Janusz: Watycha Stanisław Jan, pseud. „Michał” (1906–1941) s. 248–250; Wojtycza Krzysztof: Wiatr Józef Kazimierz, pseud. „Budrys”,

„Stary Orzeł” (1928–1989) s. 250–253; Wojtyca Krzysztof; Wierzewski Waław (1913–2007) s. 253–255; Kudasiewicz Marek, Wojtyca Janusz; Wnętrzycki Kazimierz, pseud. „Szary”, „Orzech”, „Błękitny” (1921–2009) s. 256–258.

715. KOZŁOWSKI Władysław Ryszard: Pierwiastek wojskowy w wychowaniu cielesnem. Przyczynek do sprawy skautingu. Red. wydawnicza Danuta Porębska. Kraków 2019 Oficyna Wydawnicza „Impuls” ss. 68, nlb. 8. (Przywrócić Pamięć).

Podst. ed.: Warszawa 1913.

716. KRÓLIKOWSKA Magdalena: Łódzkie drogi do ZHR. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 15: 2019 s. 94–101.

Od 1980 r.

717. MARSZAŁEK Katarzyna: Family and parenthood of Polish girls scouts and Polish boy scouts in the years 1811–1939 and 1939–1945. *Przegląd Pedagogiczny*. 2020 nr 1 s. 318–334.

718. OPENKOWSKI Rafał: Archiwum Związku Harcerstwa Polskiego. [W:] *Oblicza archiwów i współczesne wyzwania archiwistyki*. Studia archiwistyczne. Red. nauk. Piotr A. Czyż, Dariusz Magier. Siedlce 2019 s. 175–184.

719. POJAWA Bożena: W drodze za horyzont. Harcerki ZHR w Suwałkach. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 15: 2019 s. 77–93.

Lata 1988–2002.

720. ŚLIWERSKI Bogusław: „Przyrzeczenie wierności sprawie socjalizmu...”, czyli jak ZHP stało się organizacją wychowania socjalistycznego w świetle doktryny pedagogicznej po 1944 roku. Kraków 2019 Impuls ss. 75, nlb. 2, il. (Fundamenty...).

Lata 1944–1964.

721. TROJANOWSKI Henryk, Bugusławski Henryk: Gawęda o ciechanowskim harcerstwie. Próba druga. Wyd. 2. Ciechanów 2019 Gm. Miej. Ciechanów; Hufiec Ciechanów; Krąg Starszyzny Harcerskiej „Lamus” ss. 103, il.

722. TYSZKIEWICZ Jan: Działalność 134. Mazowieckiej Drużyny Harcerskiej i utworzenie Hufca „Wierna Rzeka” w gminie Wawer (1939–1944). *Kronika Warszawy*. 2019 nr 1 s. 69–92, il.

723. WASIAK Andrzej: „Tyle kartek papieru zapisanych...”. *Kroniki Hufca ZHP Stargard 1956–1989*. T. 1. Szczecin 2019 volumina.pl Daniel Krzanowski ss. nlb. 260, il.

724. WIDZIANE z Warszawy. Sprawy międzynarodowe w działalności ZHP w latach 1956–1958. [Wyd.] Wiesław Kukła, Marian Miszczuk. Warszawa 2019 Marian Miszczuk Wydaw. Tomiko ss. 257. (Dzieje Harcerstwa poza Krajem i na Obczyźnie; t. 3).

Zawiera dokumenty organizacyjne władz ZHP, sprawozdania, relacje i notki prasowe.

725. WIERZEJEWSKI Wawrzyniec: Skauting poznański 1912–1919 w przygotowaniach i przebiegu Powstania Wielkopolskiego 1918–1919. *Museion Poloniae Maioris*. T. 4: 2017 s. 105–116.

726. WRACAJCIE chwile zaczarowane. 50 lat Korczakowa w naszych wspomnieniach. Red. Michał Kozielnik, Andrzej Sibilski. Szczytna 2019 Esanmedia Andrzej Sibilski ss. 142, il. Stow. Koło Przyj. Korczakowa im. Jerzego Zgodzińskiego.

Obóz harcerski od 1969 r.

727. WYTYCZNE starszoharcerskie. Red. wydawnicza Danuta Porębska. Kraków 2019 Oficyna Wydawnicza „Impuls” ss. 82, nlb. 6. ZHP. Organizacja Harcerzy. (Przywrócić Pamięć).

Treść: Jakie znaczenie ma komentarz?; Ludwik Bar hm.: O niektórych cechach starszego harcerza; W. Olbromska hm.: Kultura starszego harcerza; A. Wasilewski phm.: Elementy programowe; H. Kempisty phm.: Podstawa ruchu starszoharcerskiego – skauci.

Podst. ed.: wyd. 2. Warszawa 1939.

2. Inne

728. CZAJKA Bartosz: Działalność korporacji akademickich na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w latach 1922–1939. Lublin 2019 Werset ss. 131, il.

729. KORBAN Tomasz: Działalność niepodległościowa organizacji studenckich na Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1897–1914. [W:] Niepodległość. Idee, fakty, perspektywy. W 100 rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. Pod red. nauk. Pawła Krokosza i Sławomira Romańskiego-Cebuli. Kraków 2019 s. 15–31.

730. KOZICZ Jolanta: Koło Polonistów Uniwersytetu Stefana Batorego w latach 1922–1939. *Ruch Literacki*. R. 61: 2020 z. 4 s. 429–438.

731. KRZYSZTOFEK Katarzyna: Organizacja Sodalicii Mariańskiej Studentek Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (1906–1939). *Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa*. T. 7: 2014 z. 2 s. 273–286.

732. LEDNIEWSKI Krzysztof: Zapomniany ideał wszechstronnego wychowania. Ruch sokoli w dwudziestoleciu międzywojennym. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 63: 2020 nr 3/4 s. 66–82.

733. MARSZAŁEK-TRZEBIŃSKA Żaneta: Ochotnicze Hufce Pracy w Kaliszu (1975–2018). *Pedagogika*. T. 28: 2019 s. 357–368.

734. MUSIAŁOWICZ Ryszard: „Błyskawica” w Technikum Przemysłu Szklarskiego. *Rocznik Wołomiński*. T. 15: 2019 s. 329–334, il.

Związek Młodzieży Polskiej, od 1946 do l. 60.

735. ONISZCZUK Jakub: Bractwo Młodzieży Prawosławnej w Polsce – misja młodzieży w kryzysie. *Latopisy Akademii Supraskiej*. Vol. 9: 2018 s. 105–114.

Od 1991 r.

736. SZCZĘSNA Karolina: Działalność społeczno-wychowawcza członkiń ZMW w latach 1957–1970. *Mysł Ludowa*. Nr 12: 2020 s. 153–183.

737. WELECJA i polskie bałtyckie korporacje akademickie w odbudowie niepodległej Rzeczypospolitej. Katalog wystawy. Pod red. Zofii M. Pawłowskiej. Warszawa 2019 Korporacja Akademicka Welecja ss. 145, nlb. 3, il.

Tekst równol. pol., ang.

Treść: Czułowski Maciej: Wstęp. Preface s. 7–12; Haczkowski Stanisław: Historia Konwentu Polonia. The outline of the history of Konwent „Polonia” s. 15–41; Kuchniarz Bartłomiej: Zarys historii Arkonii. The outline of the history of „Arkonii” s. 43–71; Janicki Arkadiusz: Zarys dziejów Korporacji Akademickiej Welecja w latach 1883–2019. The „Welecja” Academic Fraternity from 1883 to 2019 s. 73–97; Pawłowski Tymoteusz: Niepodległość – odbudowa – korporacje akademickie. Independence – reconstruction – academic fraternities s. 99–128; Peisert Arkadiusz: Józef Szanajca [1902–1939] – Mozart polskiego modernizmu. Józef Szanajca – the Mozart of Polish modernism s. 131–144.

738. ZWIĄZEK Młodzieży Wiejskiej na Uniwersytecie Warszawskim. Uporczywe pragnienie wspólnoty. Red. Józef Gustaw Borowski, Tadeusz Gąsiorowski, Janusz Gmitruk, Tadeusz Wiśniewski. Warszawa 2020 Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego ss. 488, il. Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego.

Antologia wspomnień i dokumentów.